

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

“Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır”

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü

Şubat 2019 Raporu

Press for Freedom

Özgürlük için Basın

Gazeteciler Cemiyeti

Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları

Ertürk Yöndem, Ayhan Aydemir,

Yusuf Kanlı

Genel Sekreter

Ümit Gürtuna

Mali Sekreter

Mustafa Yoldaş

Üyeler

Güray Soysal, Ali Şimşek, Ali Oruç, Önder Yılmaz, Önder Sürenkök, Olgunay Köse ve Nursun Erel

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti

"Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın"

Çalışma Grubu Tarafından Hazırlanmıştır.

İfade ve Basın Özgürlüğü

Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tuncay Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Ali Şimşek ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci,

Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı)

Göksel Bozkurt

Özgürlük İçin Basın

Çalışma Grubu Koordinatörü

Yusuf Kanlı

Koordinatör Yardımcısı

Seva Ülman Erten

Ediör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar

Dicle Kavak, Naz Akman ve

Sultan Yavuz

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

www.pressforfreedom.org

Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sk.)

No:35, Çankaya, Ankara

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü Kırmızı Reklam ödüllerinin 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü Cosmic Creative'in hazırladığı "Gazeteciler Cemiyeti-Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır" adlı çalışma hak kazandı.

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Niyazi Acun, Aka

Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebhattin Sönmez ve Muvaffak Menemencioglu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvet Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret Gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınlioğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Toker ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres Gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 ve 1968 tarihleri arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yeniğün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan Cenkeçi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası olarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenkeçi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdürdü. Cenkeçi, 24 yıllık Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş Gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya Gazetesi'nde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl "Uzman Haberci" ve "Genel Müdür Danışmanı" olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruluşunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütavelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşat ve koşut olan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'i aşkın üye sayısına ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşıladığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Basın Kartları Komisyonu,

Basın İlan Kurumu

Mesleğe yeni başlayanların belirli bir süre beledikten sonra almaya hak kazandıkları, "San Basın Kartı" gazeteciler için vazgeçilmezler arasındadır. Mesleğinde dürüst olmak, kalemini satmamak, basın ahlak yasalarına uymak ve gazetecilik dışında hiçbir iş yapmamak gibi koşulları irdeleyerek süresini dolduranlara "Basın Kartı" veren komisyonunda ve Türk medyası için önemini koruyan Basın İlan Kurumunda Gazeteciler Cemiyeti on yıllardır temsil edilmektedir. 18 yıl aralıksız Basın İlan Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği sonrasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin'in Genel Kurul üyeliği halen devam etmektedir. Kasım 2018'de yayınlanan yeni Basın Kartları Yönetmeliği ile Basın Kartları Komisyonunda başkanlık görevine seçilmiş olan Gazeteciler Cemiyeti temsilcisinin görevi ve üyeliği ise diğer medya kuruluşları temsilcisi üyelerle birlikte sona erdirilmiştir.

Türkiye Gazeteciler Federasyonu,

Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu

Cemiyetimiz uzun süren çabalar sonucu, Türkiye'deki 75 adet Gazeteciler Cemiyetini bir araya getirmiş, maddi ve manevi desteği ile Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nun kuruluşunda, en büyük pay sahibi olmuştur. Federasyonun başkanlığını Nazmi Bilgin 12 yıl aralıksız olarak yerine getirmiştir. Cemiyetimiz daha sonra kurulan Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu'nun da üyesidir. Bilgin, konfederasyonda halen Onursal Başkanlık görevini sürdürmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı

Gazeteciler Cemiyeti, 1995 yılında Cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı ve anlamlı "Haydi Türkiye Mehmetçikle El ele" kampanyasını, ulusumuzun inanılmaz duyarlılığı ve güveni ile gerçekleştirerek 65 milyon dolar başışı "Mehmetçik Vakfına" devretti. Dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral İsmail Hakkı Karadağ'ın önderliğinde kurulan Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı kadirbilirlik örneği göstererek, vakıf üyeliğine tek sivil kuruluş olarak cemiyetimizi davet etti. Başkan Nazmi Bilgin tarafından temsil edildiğimiz vakıf, gazilerimiz için "TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi" adlı dev eseri oluşturdu. 1999 yılında hizmete giren bu merkez Türk ulusunun şehit ve gazilerine bir "Şükran Anıtı"dır.

©

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamıyla Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Şubat 2019 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş.....	5
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı.....	6
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	13
RTÜK Cezaları.....	22
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepki	24
Diğer Gelişmeler	32
Olumlu Gelişmeler	43
Kısaltmalar	49

Giriş

Şubat ayında ifade ve basın özgürlüğü alanındaki ihlaller devam ederken *Cumhuriyet* davası'nın hapis cezaları onandı, sivil toplum örgütleri temsilcileri aleyhine yargı süreci başlatıldı.

Cumhuriyet'in yönetim ve yazar kadrosunu “örgüt üyesi olmamakla birlikte FETÖ'ye yardım” suçlamasıyla geçen yıl İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği hapis cezası kararları, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi'nce onandı. Bu durum farklı kesimler ve gazetecilik meslek örgütlerince tepkiyle karşılanırken, konu Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit'e de soruldu. Cirit'in, “*Cumhuriyet* davası ile ilgili beş yılın altındaki cezaların istinafta kesinleşmesi hak kayıplarına neden olabilir. Ancak bu konu yasa değişikliği ile çözülebilir” yorumunu yaptı.

29 Haziran 2018'den beri Silivri Cezaevi'nde tutuklu yargılanan CHP'nin eski milletvekili Eren Erdem'in tahliye edilmesi için yapılan itiraz yine reddedildi. Bunun yanı sıra Erdem'e yazdığı *İÇ* kitabının cezaevi yönetimince kendisine verilmediği de açıklandı.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı ise, Gezi protestoları sürecine öncülük ettikleri iddiasıyla Osman Kavala, Can Dündar, Mehmet Ali Alabora, Ayşe Pınar Alabora, Handan Meltem Arıkan, Hanzade Hikmet Germiyanoğlu, İnanç Ekmekçi, Mine Özerden, Şerafettin Can Atalay ve Tayfun Kahraman hakkında iddianame hazırladı. Başsavcılık, 16 şüpheli için “Türkiye Cumhuriyet hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini engellemeye teşebbüs” ve “Gezi olaylarını finanse etmek” suçlamasıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep etti. Şubat ayında “Cumhurbaşkanı'na hakaret” davaları çerçevesinde vatandaşlar aleyhine hapis ve para cezaları verildi.

Ocak ayı sonu itibarıyla hapisteki 94'ü tutuklu, 52'si hükümlü olmak üzere toplam 146 gazeteci varken, Şubat ayı sonu itibarıyla cezaevlerinde 51'i hükümlü, 77'si tutuklu olmak üzere toplam 138 gazetecinin bulunduğu hapisteki gazeteciler raporlarına yansdı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geçmişte kullandığı “Kürdistan” ifadesine ilişkin son dönemde rahatsızlığını ifade etmesi ardından Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından adında “Kürdistan” ifadesi geçen dört siyasi parti hakkında kapatma davası açıldı.

Öte yandan medya sektöründe işten çıkarma ve baskıyla istifa süreçleri sürdü. Türkiye Futbol Federasyonu'nun (TFF), Katar merkezli şirket *beIN Sports* ile imzaladığı anlaşma kamuyunda soru işaretleri yaratırken, *Sporx* haber sitesi Genel Yayın Yönetmeni Tahir Kum'un işine de bu anlaşmayı eleştirdiği için son verildiği bildirildi. Ayrıca *Demirören Medya Grubu*'ndaki işten çıkarmalar devam etti. Grup bünyesinde *Dream TV*, *Radyo D* ve *CNN Türk Radyo*'nun Yayın Yönetmeni Şafak Ongan görevinden alınırken; *Demirören TV (Kanal D)* Finansal İşler Müdürü Yeliz Kalafat'ın işinden ayrıldığı duyuruldu.

Türkiye'de gazetecilik mesleğine yönelik engelleme araçlarından biri olan “akreditasyon uygulaması” Şubat ayı sonunda yabancı gazetecileri de etkiledi. İstanbul'da Dolmabahçe Cumhurbaşkanlığı Çalışma Ofisi'nde yapılan AB-Türkiye Yüksek Düzeyli Ekonomik Diyalog Toplantısı'na 2019 yılı için geçerli basın kartları olmadığı gerekçesiyle bazı yabancı gazeteciler alınmadı. Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Jyrki Katainen de, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile ortak basın toplantısında, “Basın özgürlüğü dünyanın her yerinde temel bir haktır” diyerek bu durumu eleştirdi.

Şubat ayında gazetecilik mesleği alanında önemli gelişmelerden birisi de *Resmi Gazete*'de 14 Aralık 2018'de yayımlanan yeni Basın Kartı Yönetmeliği'ndeki tartışmalı maddeleri iptal ettirmek ve yürürlüğünü durdurmak amacıyla yargıya başvurulması oldu. Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD), Danıştay'da dava açtığını duyurdu.

İfade özgürlüğü açısından “Barış için Akademisyenler” bildiriyle ilgili davalarda, akademisyenlere hapis cezası hükümleri verilmesi Şubat'ta da devam etti.

Ayrıca RTÜK'ün mahkemelerce verilen kararlar uyarınca çok sayıda yayın yasağı kararı alması da raporumuzda yer aldı.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

1 Şubat 2019

• Erzincan 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığı'nın KHK'yla kapatılan *Samanyolu*'nda "Maceracı" adlı gezi programı sunucusu Murat Yeni hakkında "silahlı terör örgütüne üye olma" suçlamasıyla hazırladığı iddianame çerçevesinde dava açıldı. M. Yeni'nin söz konusu televizyon programıyla örgüt talimatı doğrultusunda örgüte yakın lokanta gibi işletmeler tanıtılarak, bu işletme sahiplerinin örgüt içerisindeki motivasyonlarını arttırdığına yer verildi. M. Yeni, ifadesinde "Düzenlenen etkinliklerde şahsımın seçilmiş olmasını vitrin pozisyonuma bağlıyorum. Profesyonel sunuculuk yaptım. Çekim yapacağım iller ve o ildeki esnafı, *Samanyolu* televizyonunda konu araştırmacısı olarak görev yapan İlyaz Nayir belirlerdi. Hatırladığım kadarıyla iki ya da üç kez televizyon kanalında cemaat sohbet toplantısına katıldım. Bu sohbetlerin büyük kısmı kanalda gerçekleşirdi" dedi.¹

2 Şubat 2019

• *Jinnews* muhabiri Melike Aydın sosyal medya paylaşımları nedeniyle haber takibi için gittiği Aydın'dan İzmir'e dönerken yoldaki polis kontrolünde gözaltına alındı.² Aydın, İzmir TEM Şube Müdürlüğü'nde ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.³

• *Milliyet* yazarı Talat Atilla'nın yazılarına son verildiği bildirildi. *Odatv*, 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e zehirli gazla suikast düzenlendiği iddiasını köşesinde yazan Atilla'nın "çok üst düzey bir ismin telefonu" sonrası *Milliyet*'ten kovulduğunu ileri sürdü. Atilla, 28 Ocak'taki yazısında Gül'e kısa süre önce suikast girişimi iddiasını kaleme almış ve Hayrünnisa Gül'ün eşinin hareketlerinden şüphelenerek son anda gösterdiği refleks ile eşini ölümden kurtardığını belirtmişti. Atilla'nın yazısı, tepkiler üzerine gazetenin internet sitesinden kaldırılmıştı.⁴

3 Şubat 2019

• *Yeni Yaşam*'ın Genel Yayın Yönetmenliği görevine Çağdaş Kaplan'ın yerine Ferhat Çelik getirildi. "Nöbet Değişikliği" başlıklı açıklamada, "Bu nöbet değişikliği, bir 'koltuk' devrinden çok, ateşten bir gömleğin başka bir arkadaşımız tarafından giyilmesidir" denildi.⁵ Kaplan da, *Twitter*'dan "Kalemi elime aldığım günden bugüne kadar elim titremediyse gerçeğin ve özgür basının verdiği güçtedir. Kalemimi bırakmadım elbette, bu bir nöbet değişimi. Bize dayatılan bu karanlık mutlaka bitecek. Bana ve gazetemize desteğini esirgemeyen dostlara ve meslektaşlara teşekkürler" dedi.⁶

4 Şubat 2019

• *Hürriyet* Okur Temsilcisi Faruk Bildirici 10 habere erişim engeli getirildiğini yazdı. Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin verdiği bilgiye göre, Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği, *Hürriyet* ve sekiz haber sitesinde yayımlanan "Kuyumcu katilleri bin kilometrelik takiple yakalandı" ve "Kuyumcu cinayetinde şüpheliyi beyaz atkı ele verdi" başlıklı haberlerine erişim engeli getirdi. İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği Saruhan Hünel'in başvurusu üzerine dört yıl önce 93 ayrı sitede yayımlanan, gazeteci sevgilisi Eda Sönmez'i dövdüğü iddiasını içeren haber ve yazıları engelledi. İzmir Çeşme Sulh Ceza Hakimliği, *Radikal*'de dört yıl önce yayımlanan "Anafor operasyonu davası" haberini yasakladı. Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği, "Annemiz örnek olsun" ve "Mucize

¹ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902011037425699-murat-yeni-hapis-istemi/>

² <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2019/02/02/jinnews-muhabiri-gozaltina-alindi/>

³ <https://www.evrensel.net/haber/372661/gozaltina-alinan-jinnews-muhabiri-melike-aydin-serbest-birakildi>

⁴ <https://odatv.com/milliyet-yazarina-suikast-yazisi-cezasi-02021931.html>

⁵ <http://gazetekarınca.com/2019/02/yeni-yasamda-nobet-degisimi/>

⁶ https://twitter.com/KaplanCagdas1?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1092089497720901633&ref_url=http%3A%2F%2Fgazetekarınca.com%2F2019%2F02%2Fyeni-yasamda-nobet-degisimi%2F

anne ve ikizleri”, “Gündelikçi kadının ikizleri tıp kazandı” başlıklı haberlerine erişim engel getirdi. Mardin 1. Sulh Ceza Hakimliği, *Hürriyet*’in yanı sıra 58 ayrı sitede yer alan “Mardin’de çarşafı erkek paniği” haberine gerekçesiyle engel koydu. Erişim Sağlayıcıları Birliği daha önce Çeşme Sulh Ceza Hakimliği’nin erişim engeli koyduğu “Hakime rüşvet gözaltısı” ve “Hakime rüşvetten 10 ay hapis cezası” haberlerini yasakladı.⁷

- *3N Medya Grubu* CEO’su Murat Kelkitlioğlu’nun işine ve Yeni Birlik gazetesindeki yazılarına son verildi.⁸

- İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, KHK’yla kapatılan *Taraf* yönetimi aleyhine Balyoz Davası sanıklarına kumpas kurulmasıyla ilgili davada, Silivri Cezaevi’nde tutuklu Mehmet Baransu’nun tutukluğunun devamına karar verdi. Davaya müştekilerden emekli amiral Hasan Hoşgit ve emekli albaylar Cemal Temizöz ile Suat Aytın katıldı. Dava 22 - 25 Mart tarihlerine ertelendi. Baransu, 2 Mart 2015’te tutuklanmıştı ve 12 Mayıs 2015’ten beri Silivri Cezaevi’nde bulunuyor.⁹

- *Aydınlık* yazarı Koray Gürbüz, okuyucularına veda ettiğini duyurdu.¹⁰

- MHP, Türkiye’nin tank-palet fabrikasını Katar Ordusu’nun ortak olduğu bir şirkete satılmasını eleştiren yazısı üzerine gazeteci Deniz Zeyrek’e karşı sosyal medyada kampanya başlattı.¹¹ MHP’nin çağrısıyla *Twitter*’da “Deniz Zeyrek değil Deniz Zillet” etiketiyle gazeteci aleyhine paylaşımlar yapıldı. MHP Genel Başkan Yardımcısı Semih Yalçın da, sosyal medya hesabından “Zeyrek’e haddini bildirmek şart olmuştur. Biz onun gibi döneke ve silik adamları iyi tanır, tıynetini iyi biliriz. Bu gibiler, medya sahnesine çıkıp döktüren zennelerdir. Onlar kıyırmayı, göbük atmayı iyi becerir, maharetle gerdan kırarlar. Öyle ki dansöz kıyafeti onlara dansözlerden bile daha çok yakışır” paylaşımında bulundu.¹² Zeyrek ise, “Milli tank-palet fabrikasını Katarlı ortağı olan bir şirkete ihalesiz devrettiyse nasıl savunma sanayimizi millileştiriyoruz denilebilir?” dediği için hedef gösterilmesini kınadı.¹³

5 Şubat 2019

- Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi, *JinNews* Haber Müdürü Safiye Alağaş hakkında “örgüt propagandası yapmak” suçlamasına ilişkin yeni iddianameyi mevcut dava dosyasıyla birleştirmeyi kabul etti. Dava 23 Mayıs’a erteledi. Mahkeme, Alağaş’ın daha önce Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanıp, beraat ettiği dava dosyasına ilişkin herhangi bir kayda rastlanmadığını da açıkladı.¹⁴ BTK, 14 Temmuz 2018’de *JinNews* hakkında “örgüt propagandası” yaptığı iddiasıyla Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı’na suç duyurusunda bulunmuştu.¹⁵

- *Haber Global*, *Hürriyet* yazarı Kenan Başaran’ın “Kontra” isimli spor programındaki yorumculuk görevine son verdi.¹⁶

7 Şubat 2019

- Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi, *DİHA* Muhabiri Abdullah Kaya’nın “terör örgütü üyesi olmamakla birlikte örgüte bilerek, isteyerek yardım etmek” suçlamasıyla yargılandığı davayı 13 Mayıs’a erteledi. Kaya, Ağrı Dağı’nda 2014 yılında düzenlenen festivalde çektiği görüntüler gerekçesi gösterilerek 24 Aralık 2017’den beri tutuklu yargılanıyor. Kaya, söz konusu tarihte haber

⁷ <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/faruk-bildirici/secimler-yaklasirken-41104376>

⁸ <http://www.medyafaresi.com/haber/murat-kelkitlioglunun-gorevi-kisa-surdu/899026>

⁹ <https://www.evrensel.net/haber/372775/kapatilan-araf-gazetesinin-davasi-22-25-mart-tarihlerine-ertelendi>

¹⁰ <https://www.aydinlik.com.tr/veda-koray-gurbuz-kose-yazilari-subat-2019>

¹¹ <https://www.sozcu.com.tr/2019/yazarlar/deniz-zeyrek/ozunu-kayseride-mi-birakti-3378064/>

¹² https://twitter.com/E_SemihYalcin/status/1092140302767452161

¹³ https://twitter.com/Deniz_Zeyrek/status/1092117684995739650

¹⁴ <http://gazetekarinca.com/2019/02/gazeteci-safiye-alagas-hakinda-yeni-iddianame/>

¹⁵ <https://www.evrensel.net/haber/356901/btk-istedi-jinnewse-orgut-propagandasindan-dava-acildi>

¹⁶ <https://www.medyaradar.com/palu-ailesi-hakinda-iddianame-hazirlandi-canavarca-hisle-haberi-2003639>

takibini yaptığı etkinliğin Ağrı Valiliği'nin izniyle yapıldığını söyleyerek beraatını talep etti ancak mahkeme tutukluluğunun devamına karar verdi.¹⁷

- Bakırköy 31. Asliye Ceza Mahkemesi, *Evrensel* Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat'ın 28 Mayıs 2017'de yazdığı "Erdoğan ailesiyle ilgili bu iddialara muhatapları ne diyor?"¹⁸ başlıklı yazısı nedeniyle "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla yargılamasına başladı. Polat, "İddianame savcısı, aleyhte tek bir delil de sunmuyor. Köşemde yer verdiğim haberi aktarıldıktan sonra, 'mesnetsiz' iddialar diyor. Bunu hangi somut delile dayalı olarak söylüyor, savcı haberdeki hangi cümleyi çürütüyor da bu ifadeyi kullanıyor anlayamıyoruz. Soru sormayı bıraktığınız zaman gazeteciliği de bırakmış oluyorsunuz. Soru sormaya devam edeceğim" dedi. Dava 14 Mayıs'a ertelede.¹⁹ Polat, gazeteci Craig Shaw'ın, 'The Black Sea' sitesinde 26 Mayıs 2017'de yayınlanan ve "Malta Files, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ailesi ile Sıtkı Ayan ve Azeri İş Adamı Mübariz Mansimov arasındaki milyon dolarlık petrol tankeri ortaklığını ortaya çıkarıyor" ifadesini 28 Mayıs 2017'de köşesinde aktarmıştı.²⁰

- İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi, 29 Haziran 2018'den beri Silivri Cezaevi'nde tutuklu CHP'nin eski milletvekili Eren Erdem'in avukatlarınca yapılan itirazı değerlendirdi ancak tutukluluğunun devamına karar verdi.²¹

- İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, *Cumhuriyet* muhabiri Alican Uludağ hakkında 20 Mart 2017 tarihli "Evetçi Savcı FETÖ toplantısında" başlıklı haberiyle "soruşturmanın gizliliğini ihlal" ettiği için 10 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı. Uludağ'ın avukatı Buket Yazıcı, "Suçun oluşması için haberleşmenin gizliliğinin ihlal edilmesi ve maddi gerçeğin ortaya çıkmasının engellenmesi gerekir. Suç unsurları oluşmamıştır" dedi.²²

8 Şubat 2019

- Gazeteci Burcu Çetinkaya, *Twitter*'dan Türkiye gazetesinden ayrıldığını bildirdi. Çetinkaya'nın eşi Mehmet Fatih Bucak'ın CHP'nin Siverek Belediye Başkanlığı'na aday gösterilmesi nedeniyle işten çıkarıldığı iddia edildi.²³

- Anadolu 68. Asliye Ceza Mahkemesi, CHP'li Barış Yarkadaş'a sahibi olduğu *Gerçek Gündem* internet sitesinde 27 Mayıs 2014'te yayınlanan o dönemki Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'la ilgili haber nedeniyle "gizliliğin ihlali" suçlamasıyla 10 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasını ertelede.²⁴

9 Şubat 2019

- *Demirören TV (Kanal D)* Finansal İşler Müdürü Yeliz Kalafat'ın görevine son verildi.²⁵

11 Şubat 2019

- *Hürriyet* Okur Temsilcisi Faruk Bildirici, Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin ilettiği sulh ceza hakimliklerince verilen erişim engelleme kararlarına göre, 17 habere engelleme getirildiğini yazdı. Bildirici'nin aktardığı verilere göre; Bursa 1. Sulh Ceza Hakimliği, 2002'de *Hürriyet*'te yayımlanan "Pornocu öğretmene yasak okula kilit", "Veliler çocuk pornosu skandalı rencide etti", "11 numaralı delili internete düşü" başlıklı haberler ile *Radikal*'de yayımlanan "Öğretmenim bir sapık" ve "Porno okul kapattırdı" haberini engelledi. İstanbul Gaziosmanpaşa 1. Sulh

¹⁷ <https://www.evrensel.net/haber/373052/gazeteci-abdullah-kayanin-durusmasi-goruldu>

¹⁸ <https://www.evrensel.net/yazi/79180/erdogan-ailesiyle-igili-bu-iddialara-muhataplari-ne-diyor>

¹⁹ <https://www.evrensel.net/haber/372887/fatih-polatin-davasi-ertelendi-soru-sormaya-devam-edecegim>

²⁰ <https://www.evrensel.net/haber/366754/fatih-polata-cumhurbaskani-erdogana-sordugu-sorudan-dava-acildi>

²¹ <https://www.gercekgundem.com/siyaset/68928/mahkmeden-eren-erdem-hakkinda-karar>

²² http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1236999/Muhabirimiz_Alican_Uludag_a_hapis_cezasi.html

²³ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902081037551485-mehmet-fatih-bucak-esi-burcu-cetinkaya/>

²⁴ <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/baris-yarkadasa-gazetecilik-sucundan-10-ay-hapis-cezasi-3434106/>

²⁵ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/demiroren-medya-grubunda-flas-ayrılık-606144.html>

Ceza Hakimliği, *Hürriyet*'in internet sitesinde ve *Facebook* sayfasında yayımlanan “Parmak şakası cinayeti” haberini yasakladı. Mersin 1. Sulh Ceza Hakimliği, “GDO’lu 8 ton pirinçe el konuldu” haberini sansürledi. İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği, *Hürriyet* ve *Milliyet*’te yayımlanan “Polise fırça atınca yakayı ele verdi” haberini engelledi. Hakimlik, daha önce haberi engelleme talebini reddeden İstanbul 9. Sulh Ceza Hakimliği’nin kararını hükümsüz kıldı. Tekirdağ 2. Sulh Ceza Hakimliği, *Hürriyet*’in yanı sıra 16 sitede yayımlanan “Hanım kardeşle diyaloga girdik” haberine erişim engeli koydu. Mersin Erdemli Sulh Ceza Hakimliği, “Müftüye iki eş” haberini engelledi. Balıkesir 2. Sulh Ceza Hakimliği, 2015’de *Hürriyet*’in Kelebek ekinde yayımlanan “Bu tarz benim izle / Stüdyoyu terk eden üstsüz çıktı” haberini yasakladı. İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliği *Hürriyet*, *Gazetevatan* ve *CNN Türk*’ün internet sitelerindeki “2 bin lira nafaka babanın tişört parası” haberini erişime kapattı. Edirne 1. Sulh Ceza Hakimliği, “İşte vekil oğlunun çektiği görüntü” haberini engelledi. Ayrıca Erişim Sağlayıcıları Birliği, “Uyuşturucu kurbanı ünlüler”, “Ünlülerin bitmeyen kabusu uyuşturucu” ve “Uyuşturucu başa bela” haberlerini ise İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği’nin daha önce yasakladığı haber linkleriyle aynı içerikte olduğu gerekçesiyle engelledi.²⁶

12 Şubat 2019

- Yurt gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Veysi Şahin’in görevine son verildi. Şahin’in yerine “Yurdun Sesi” sayfasını hazırlayan Ali Avcu getirildi. Haber Müdürü Cafer Özilhan’ın istifası üzerine Şahin ile gazete sahibi CHP’nin eski milletvekili Durdu Özbolat arasında tartışma yaşandığı iddia edildi. Şahin’in görevden alınmasının ardından Yayın Koordinatörü Süleyman Karan ile Görsel Yönetmen Ali Gürdil de görevlerinden ayrıldı. Öte yandan *Yaysat*’ın kapanması üzerine dağıtım konusunda *Turkuvaz Medya Grubu* ile anlaşamayan *Yurt*’un, resmi ilan yayınlama hakkını kaybetmemek için çok sınırlı sayıda basıldığı ve yaklaşık üç aydır bayilere satışa gönderilmediği aktarıldı.²⁷

13 Şubat 2019

- *MA*’nın eski muhabiri Melike Ceyhan geçmişteki haberleri gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü’nde ifadesi alınan Ceyhan, 14 Şubat’ta serbest bırakıldı.²⁸

- Gazeteci Salih Turan, sosyal medyada “terör örgütü propagandası” yaptığı iddiasıyla İstanbul Yenibosna’da gözaltına alınarak tutuklandı. Avukat Nevroz Akalan, Turan’ın evindeki telefon, bilgisayar gibi tüm cihazlara el konulduğu bildirildi. Turan’ın daha öncesinde *VOA Kürtçe* ve *Sputnik Kürtçe* kuruluşları çalıştığı da açıklandı.²⁹

- *Demirören Medya Grubu* bünyesindeki *Dream TV*, *Radyo D* ve *CNN Türk Radyo*’nun Yayın Yönetmeni Şafak Ongan görevinden alındı.³⁰ Ongan, sosyal medya hesabından, “Kurusucu ve isim babası olduğum, 16 yıldır genel yayın yönetmenliğini gururla devam ettirdiğim *Dream TV*, *Dream Türk* ve son üç yıldır büyük bir zevkle yayın yönetmenliğini yaptığım *Radyo D* ve *CNN Türk Radyo* ile yollarımızı ayırdık” mesajını paylaştı.³¹

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, gazeteci Çağdaş Kaplan hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla iddianame hazırladı. İddianamede, gazeteci Kaplan’ın *Twitter* ve *Facebook* üzerinden yaptığı haber paylaşımları da suçlama konusu yapılarak, “Paylaşımların haber verme ve kamuoyunun bilgi edinme hakkı kapsamında olmadığı” iddia edildi. Evrensel gazetesi “terör örgütü güdümünde yayın yapan” bir

²⁶ <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/faruk-bildirici/odullu-fotografaya-yalan-etiket-41112476>

²⁷ <https://www.medyaradar.com/yurt-gazetesinde-gece-yarisi-operasyonu-genel-yayin-yonetmeni-gorevden-alindi-medyaradarozel-haberi-2003996>

²⁸ <https://www.birgun.net/haber-detay/gazeteci-melike-ceyhan-gozaltina-alindi.html>

²⁹ <https://www.evrensel.net/haber/373478/gazeteci-salih-turan-tutuklandi>

³⁰ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/demiroren-medya-grubundan-ayrildi-safak-ongan-kimdir-kac-yasinda-610887.html>

³¹ <https://medyanoz.org/Haber/20960/SAFAK-ONGAN-DEMIREN-MEDYA-DAN-AYRILDI>

medya kuruluşu olarak tanımlandı. Kaplan'ın, KHK'yla kapatılan *Özgür Gündem*'e ilişkin karara tepki göstermesi ise suç sayıldı. Kaplan ise, “Bu iddianame bir kez daha yargının gazetecilik mesleğini, basın ve ifade özgürlüğünü yargılamaya çalıştığının kanıtıdır. Yargı veya hükümet bu haberleri beğenmemiş olabilir ama beğenmediği için bunun bir gazeteciyi cezalandırmak için iddianameye dönüştürülmesi yargı ve hükümetin gazeteciliğe ve gerçeğe ne kadar düşmanca yaklaştığını göstermektedir. Gazetecilik suç değildir” dedi.³²

15 Şubat 2019

- İstanbul Anadolu 2. Sulh Ceza Hakimliği, *Cumhuriyet*'te Alican Uludağ'ın 24 Ocak'taki “Erdoğan böyle yargı istiyor” başlıklı haberine erişim engeli getirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın avukatınca yapılan başvuru üzerine verilen engelleme kararında, “yayımların içerikleri sunuş şekilleri dikkate alındığında basın hürriyeti olarak değerlendirilemez” denildi. Uludağ ise, sosyal medya hesabından “Sulh ceza hakimi, haberin ‘sunuş şekline’ karıştıysa orada basın hürriyeti biter. Bir olayı, okura nasıl sunacağımızı hakim ve savcılara mı soracağız? Öyle ise gelip gazeteyi onlar çıkarsın. 12 Eylül döneminde miyiz?” açıklaması yaptı. Haberde, CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun MAN Adası Belgeleri dolayısıyla “Erdoğan'a hakaret” suçlamasıyla tazminat ödemeye mahkum edildiği kararlar irdeleniyordu.³³

16 Şubat 2019

- Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesi, *MA* Muhabiri Özgür Paksoy'a “terör örgütü propagandası yapmak” iddiasıyla üç yıl bir ay 15 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün ertelenmesi ve ek savunma süresi taleplerini reddetti. Paksoy, hakkındaki emniyet raporunda, “2015-2016 yıllarında takip ettiği ve haberleştirdiği eylem ve etkinliklerde ‘eylemci’ sıfatıyla yer aldığı” iddia edilmişti. Raporunda, “Paksoy'un KHK ile kapatılan *DİHA*'da çalıştığı 2015'de Batman'dan, Mardin'e oradan da Şırnak'a terör örgütü tarafından görevlendirildiği ve örgütün ideolojik alanı Basın Komitesi'nde faaliyet gösterdiği” iddia edilmişti.³⁴

18 Şubat 2019

- *Hürriyet* Okur Temsilcisi Faruk Bildirici, on haber hakkında erişim yasağı getirildiğini yazdı. Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin ilettiği kararlara göre; Aydın Nazilli Sulh Ceza Hakimliği, 50 sitede iki yıl önce yayımlanan “Öğrencisiyle ilişki yaşadığı iddiasıyla açığa alındı” haberini engelledi. Bursa 1. Sulh Ceza Hakimliği, “Bakan kızına mezuniyet töreninde torpil tepkisi” başlıklı haberin erişiminin engellenmesi talebini reddetti. Çelik'in itirazı üzerine Bursa 2. Sulh Ceza Hakimliği ise “yayımların kişilik haklarına müdahale niteliğinde olduğu, eleştiri sınırlarını aşan itibar zedeleyici beyanlara yer verildiği ailevi ve kişisel haklarına zarar veren içerikler barındırdığı” gerekçesiyle 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararını kaldırarak, 2013'te *Hürriyet*'in yanı sıra 17 sitede yayımlanan habere erişim engeli getirdi. İstanbul Beykoz Sulh Ceza Hakimliği, Beşiktaş hisselerinde manipülasyon yapmışlar” ve “BJK'de manipülatöre işlem yasağı” haberlerine erişimi engelledi. İzmir Kemalpaşa Sulh Ceza Hakimliği, “O defter kapanmaz çünkü öğretmenler var” haberini yasakladı. Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği, *Hürriyet* ve yedi sitede iki yıl önce yayımlanan “Ankara'da kadınlar gününde otobüste cinsel taciz” haberine erişimi engelledi. Zonguldak Çaycuma Sulh Ceza Hakimliği, 2009'da *Hürriyet*'in yanı sıra 31 ayrı sitede yayımlanan “Vahşeti itiraf etti” ve “Kayıp kadın parçalanmış halde bulundu” haberlerini erişime kapattı. Erişim Sağlayıcıları Birliği ise, 2016'da yayımlanan “Seri katil Atalay Filiz'in babasının ifadesi” haberini, İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin daha önce verdiği iki erişim engelleme kararındaki haberlerle aynı içerikte olduğu gerekçesiyle engelledi. Birlik, 2010'da yayımlanan “Ayça ile mi

³² <http://gazetekarınca.com/2019/02/gazeteci-cagdas-kaplan-hakkinda-bir-iddianame-daha/>

³³ <http://susma24.com/erdogan-boyle-yargi-istiyor-haberine-erisim-engeli/>

³⁴ <https://www.evrensel.net/haber/373765/gazeteci-ozgur-paksoya-3-yil-1-ay-15-gun-hapis>

aldattı” haberini İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği’nin geçen yıl verdiği erişim engelleme kararındaki içerikle aynı olduğu gerekçesiyle engelledi.³⁵

19 Şubat 2019

- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi, İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi’nin *Cumhuriyet* davasında aldığı ceza kararlarını onadı. Musa Kart, avukatlar Mustafa Kemal Güngör ve Bülent Utku, muhasebeci Emre İper, gazeteci Hakan Kara, okur temsilcisi Güray Öz ve gazeteci Kadri Gürsel, bu onama kararı nedeniyle tekrar cezaevine girecek.³⁶ *Cumhuriyet* davasında beş yılın üzerinde hapis cezası aldıkları için Çetinkaya, Orhan Erinç Akın Atalay, Murat Sabuncu, Aydın Engin ve Ahmet Şık temyiz incelemesi ise Yargıtay’da devam ediyor. *Cumhuriyet* Davası’nda yerel mahkeme kararı, 25 Nisan 2018’de açıklanmıştı. Akın Atalay’a yedi yıl üç ay 15 gün, Murat Sabuncu’ya yedi yıl altı ay hapis cezası, Kadri Gürsel’e iki yıl altı ay, Orhan Erinç’e altı yıl üç ay, Musa Kart’a üç yıl dokuz ay, Aydın Engin’e yedi yıl altı ay, Hikmet Çetinkaya’ya altı yıl üç ay, Önder Çelik, Hakan Kara ile Mustafa Kemal Güngör’e üç yıl dokuz ay, Ahmet Şık’a yedi yıl altı ay, Emre İper’e üç yıl bir ay 15 gün, Güray Öz’e üç yıl dokuz ay hapis cezası verilmişti.³⁷

- *Fanatik* Genel Yayın Yönetmeni Necil Ülgen’in, Fenerbahçe Başkanı Ali Koç’un Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Yıldırım Demirören’i eleştiren açıklamalarına gazetede yer vermesi nedeniyle kovulduğu öğrenildi. *Fanatik*, Demirören Medya Grubu bünyesinde yayınlanıyor.³⁸

21 Şubat 2019

- İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci Pelin Ünker’in *Cumhuriyet*’te yayımlanan “Paradise Papers” başlıklı haberi nedeniyle yargılandığı davada esasa ilişkin savunma için süre talebini kabul ederek duruşmayı 28 Mart’a erteledi. Ünker, duruşmadaki savunmasında, dava konusu haberlerin 47 ülkeden 126 politikacıya ilişkin “Paradise Papers” belgeleriyle ilgili olduğunu ve dünyada çok sayıda ülkede yayımlandığını hatırlattı. Ünker, “Haberlere dava açan iki politikacı söz konusu, ikisi de Türkiye’den. Belgelerde, Kanada Başbakanı, Finlandiya Maliye Bakanı, Prens Charles, Kraliçe Elizabeth gibi kamuoyuna mal olmuş kişiler var. Türkiye’den ayrıca Aziz Yıldırım ve Esas Holding’in de ‘Paradise Papers’ belgelerinde adı geçiyor. Yazı dizimiz de onları da yazmıştık fakat bu isimler dava açmadı. Haberde hakaret ya da iftira yer almıyor. Haber gerçeklerden ibaret. Daha sonra tekzip edildi ve bu tekzip metni de gazetede de yayımlandı” dedi.³⁹

- İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, *Aydınlık*’tan Mustafa İlker Yücel ve Orhan Ceyhan Bozkurt hakkında Suriye yolundaki MİT Tırları ile ilgili haberleri yayınladıkları gerekçesiyle yürütülen davayı düşürmeye karar verdi. Ancak Mahkeme, “devlet güvenliğine ilişkin bilgileri temin etmek” suçundan ise sanıklar hakkında suç duyurusunda bulunulmasına ve yurt dışına çıkış yasağının devamına karar verdi. Dava, 21 Ocak 2014’te *Aydınlık*’ta yayımlanan haber nedeniyle açılmıştı.⁴⁰

- Ülkü Ocakları İstanbul İl Başkanı Kazım Erdi Aktunç, sunucu Metin Uca’yı MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli’yi ~~eleştirme~~ eleştirdiği gerekçesiyle tehdit etti. Aktunç, *Twitter*’dan Uca’ya hitaben “İstanbul’un herhangi bir sokağında bir gün karşılaşırsak eğer işte o zaman diz çökmek ne demek, kafa çökertmek ne demek sana itina ile anlatacağım” tehdidinde bulundu. Uca ise, *Twitter* aracılığıyla Aktunç’a “Ülkü Ocakları İstanbul İl Başkanı olarak, Sayın Bahçeli’ye

³⁵ <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/faruk-bildirici/selvi-boylum-al-yazmalim-41120379>

³⁶ <https://www.birgun.net/haber-detay/istinaf-mahkemesi-cumhuriyet-davasinda-cezalari-onadi.html>

³⁷ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/cumhuriyet-davasinda-cezalar-onandi-41122978>

³⁸ <http://www.medyafaresi.com/haber/ali-kocun-demirorene-elestirisini-yayinlayan-fanatik-genel-yayin-yonetmeni-necil-ulgen-kovuldu/900554>

³⁹ <https://www.evrensel.net/haber/374145/gazeteci-pelin-unkerin-durusmasi-28-marta-ertelendi>

⁴⁰ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/aydinlik-gazetesi-calisanlarinin-mit-tirlari-haberleri-davasi-dustu-41125109>

verdiğim yanıt için beni tehdit edip kafa çökertmeden söz edeceğinize sayın başkanımızın Beşiktaş ÜO'dan yetişme örneğini verdiği Sayın Aziz Sancar gibi beyin kullanma gücünü ironiyi mizahı anlamaya çalışın” yanıtını verdi.⁴¹

22 Şubat 2019

- *Hürriyet*'in Fenerbahçe muhabiri Ahmet Ercanlar, sosyal medyadan hakemleri eleştirdiği ve Fenerbahçe Başkanı Ali Koç lehine yaptığı paylaşımları nedeniyle istifa etmek zorunda kaldığını açıkladı. Ercanlar, “Asist Analiz” isimli programda, “Bizler hayatımızı gazetecilikten kazanan insanlarız. Gazeteye çağırıldım önüme dosya yığıldı. Koç lehine attığım *tweet*'ler, hakemleri eleştirdiğim *tweet*'ler. Hakikaten üzüldüm. Savunmamda ‘ben gazeteciyim, hakemi eleştiremeyeceksem neden gazetecilik yapayım?’ dedim. Onuruma dokundu önüme konulan şeyler. 10 yıllık bir emeğim var. Fenerbahçe lehine yazdığın zaman kötü gazetecisin, aleyhine yazınca iyi gazetecisin. Bu nasıl düzen. Tazminatımı hesaplasınlar ben gidiyorum dedim” dedi.⁴²

- Dünya gazetesinde Genel Yayın Yönetmeni Hakan Güldağ'ın görevinden ayrıldığı bildirildi. Güldağ'ın kendisinden istediği işten çıkarmalar listesine karşı çıktığı için gazete yönetimiyle anlaşmazlık yaşadığı belirtildi.⁴³

- *Karar* yazarı Ahmet Taşgetiren'in, AKP'yi eleştiren ifadeleri nedeniyle *Erkam Radyo*'daki işine son verildiği bildirildi. Taşgetiren, *TV5*'te Yıldırım Oğur'un sunduğu “Medya Analiz” programına katılmış ve “12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat döneminde yazdım, kendimi bu zamandaki kadar kısıtlı bir duygu içinde görmedim. Söylenmesi gereken söylenmeli, yazılmalı. İliştirilmiş gazetecilik iktidar için de sağlıklı değil. Yukarıdakiler biat beklemezse bile alttakiler sizi zorluyor” demişti.⁴⁴

23 Şubat 2019

- *Sporx* haber sitesi Genel Yayın Yönetmeni Tahir Kum'un işine son verildiği bildirildi. Kum'un genel yayın yönetmenliğini yaptığı *Sporx* haber sitesi, Katar merkezli şirket *beIN Sports* ile imzaladığı anlaşma nedeniyle Türkiye Futbol Federasyonu'nun (TFF) 80 milyon dolar zarar ettiğini yazmıştı. Ancak sonradan haber siteden kaldırılmıştı. Kum'un bu haber nedeniyle görevini kaybettiği bildirildi.⁴⁵ *beIN Sports*, Türkiye'de *Digiturk* ve *Lig TV*'yi satın almıştı. *beIN Sports*, sahibi Al Jazeera Media Network'ün sahibi olduğu Nasır el-Halifi tarafından 1 Ocak 2014'te kurulmuş medya şirketi.⁴⁶

24 Şubat 2019

- İstanbul Silivri Cezaevi'nde tutuklu CHP'li Eren Erdem'e cezaevi yönetimi tarafından spor dahil bazı etkinliklerden men cezası verildi. Erdem'e bu cezanın açlık grevi eyleminde bulunması nedeniyle verildiği öğrenildi. CHP'li Barış Yarkadaş, Erdem'in cezalandırılmasını “Hak aramanın bedeli ödetiliyor”⁴⁷ şeklinde duyurdu.⁴⁸

25 Şubat 2019

- *Hürriyet* Okur Temsilcisi Faruk Bildirici, altı habere erişim engeli getirildiğini yazdı. Bildirici'nin Erişim Sağlayıcıları Birliği'nden aldığı bilgiye göre, Kahramanmaraş Gökşun Sulh Ceza Hakimliği, *Hürriyet*, *Sabah* ve *Posta*'da yayımlanan “Savcıdan tacizci kadın doktora görülmemiş ders” haberine erişim engeli koydu. Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği, “Meclis'te operasyon 8 üst düzey yönetici görevden alındı” haberini yasakladı. Edirne 1. Sulh Ceza Hakimliği,

⁴¹ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902211037790921-ulku-ocaklari-istanbu-baskani-erdi-aktunc-metin-uca-tehdit/>

⁴² <http://medyagunlugu.com/haber/ahmet-ercanlar-istifa-etti-44787>

⁴³ <http://www.medyafaresi.com/haber/dunya-gazetesinde-ust-duzey-ayrilik/900873>

⁴⁴ <https://www.evrensel.net/haber/374252/akpyi-elistiren-tasgetirenin-programi-bitirildi>

⁴⁵ <https://www.gercekgundem.com/medya/73175/demirorende-deprem-federasyon-zarar-etti-dedi-kovuldu>

⁴⁶ <http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpeGVkaWEub3JnL3dpa2kvQmVJT19NZWRpYV9Hem91cA>

⁴⁷ <https://www.evrensel.net/haber/374359/eren-erdeme-bir-ceza-daha-simdi-de-spor-yapmasi-engellendi>

⁴⁸ <https://twitter.com/barisyarkadas/status/1099594806387527682>

“Profesörden doktora resmi yazışma ahlaksız şerefsiz” haberini engelledi. Erişim Sağlayıcıları Birliği, “Beşiktaş’taki lüks otele operasyonun sırrı çözüldü” haberine erişimi daha önce İstanbul 7. Sulh Ceza Hakimliği’nin engellediği linklerdeki içerikle aynı olduğu gerekçesiyle engelledi. İzmir 5. Sulh Ceza Hakimliği, “Doktor irtikaptan tutuklandı” haberini yasakladı. İstanbul Beykoz Sulh Ceza Hakimliği, *Hürriyet* ve 11 sitede yayımlanan “Seks kasetiyle şantaj davası” haberine erişimi engelledi.⁴⁹

- *Demirören Medya Grubu* bünyesindeki *Posta*, sağlık alanında 15 yıllık köşe yazarı İstanbul Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Teoman Cem Kadioğlu’nun yazılarına son verdi. Kadioğlu’nun yazılarına, *Twitter*’dan “*Hürriyet*’in İstanbul gerçek bayi satışı 28.000, toplam Türkiye bayi satışı 60.000. Bu sayılara inilmesinin tek nedeni sosyal medya ve dijital devrim mi? Bu rakamlar basında çıktı, hatta Fatih Altaylı da yazdı” paylaşımında bulunması nedeniyle son verildiği öne sürüldü. Kadioğlu, *Twitter*’dan “Bu twitimden sonra 15 yıldır aralıksız her gün sağlık köşesi yazdığım *Posta*’daki yazılarıma son verildi. Pek üzülüm” mesajını paylaştı.⁵⁰

26 Şubat 2019

- İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde *MA* muhabiri Ahmet Kanbal’ın yargılanmasında savcılık mütalaasıyla “zincirleme propaganda” suçlamasıyla dokuz yıl hapis ile cezalandırılmasını istendi. Kanbal, duruşmada sosyal medya paylaşımları ve Afrin operasyonu sırasında yaptığı haberlerini savunarak, barış gazeteciliğini ilke edindiğini ve gazetecilik faaliyetlerinin suç sayılamayacağını ifade etti. Dava 19 Mart’a ertelendi.⁵¹

27 Şubat 2019

- İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki davada, RSF temsilcisi Erol Önderoğlu, gazeteci Ahmet Nesin ve TİHV Başkanı Şebnem Korur-Fincancı’nın KHK’yla kapatılan *Özgür Gündem* ile dayanışma kampanyasına katıldıkları gerekçesiyle “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla cezalandırılmaları istendi. Dava, 15 Nisan’a ertelendi.⁵²

28 Şubat 2019

- İstanbul’da Dolmabahçe Cumhurbaşkanlığı Çalışma Ofisi’ndeki AB-Türkiye Yüksek Düzeyli Ekonomik Diyalog Toplantısı’nda, 2019 yılı için geçerli basın kartları olmadığı gerekçesiyle yabancı gazetecilerden bazılarının toplantıya giriş izni verilmediği bildirildi. Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Jyrki Katainen, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile ortak basın toplantısında, “Maalesef bütün detaylara hakim değilim. Ancak hakikaten üzüntü duyuyorum. AB ülkelerinden gazetecilerinin hepsi bu basın toplantısına katılamadılar. Çalışmalar sürüyor. Bu konu ile ayrıntıları bilmediğim için bir şey söyleyemeyeceğim ama basın özgürlüğü dünyanın her yerinde temel bir haktır” dedi. Albayrak ise, “Bazılarının akreditasyonu yenilendi. Gördüğünüz gibi özgür bir şekilde soru sorabiliyorlar. Bazı basın mensuplarının akreditasyonları yenilenmemiş. Her ülkenin basın özgürlüğü, kendi içindeki kurallar çerçevesinde yürür” diye konuştu.⁵³

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

1 Şubat 2019

- İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, KHK’yla kapatılan İzmir Yenikapı Tiyatrosu oyuncu-

⁴⁹ <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/faruk-bildirici/olay-yok-yanit-var-41128623>

⁵⁰ <https://www.medyaradar.com/demiroren-medya-grubunda-flas-gelisme-hangi-yazarla-yollar-ayrildi-medyaradarozel-haberi-2004619>

⁵¹ <https://medyavehukuk.org/tr/gazeteci-kanbalin-durusmasi-ertelendi>

⁵² <https://medyavehukuk.org/tr/onderoglu-korur-fincanci-ve-nesinin-cezalandirilmesi-talep-edildi>

⁵³ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902281037924939-turkiye-ab-toplantisi-basin-ozgurlugu-polemigi-bazilari-ozgyur-bir-sekilde-soru-sorabiliyor/>

larından Nazlı Masatçı'ya oynadığı bir rol gerekçesiyle “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla bir yıl altı ay hapis cezası verdi. Masatçı, 30 Ocak'ta tutuklanarak İzmir Kadın Kapalı Hapishanesi'ne gönderildi. Masatçı'nın da aralarında bulunduğu Yenikapı Tiyatrosu'nun altı oyuncusuna, vicdani retçi İnan Süer'e destek amaçlı 2010'da Nikolay Gogol'un “Palto” oyununu sergiledikleri İzmir 2. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 2012'de “halkı askerlikten soğutmak” suçlamasıyla hükmün açıklanması geri bırakılarak altışar ay hapis cezası verilmişti. Şimdi Mahkeme, Masatçı yenide hapis cezası aldığı için hükmün açıklanmasını geriye bıraktığı bu konuda da Mart'ta yeniden yargılama yapacak.⁵⁴

- İstanbul Silivri Cezaevi yönetimi, *Karşı* Genel Yayın Yönetmeni Eren Erdem hakkında açlık grevi yaptığı için soruşturma başlattı. Bu gelişmeyi *Twitter* hesabından duyuran CHP'li Barış Yarkadaş, “Cezaevinin Erdem'e yaptığı tebligatta, Soruşturma sonucu, bir ile üç ay etkinliklere katılmama cezası alabileceği yazıyor. Belli ki, adaletsizlik suç değil ancak adalet isterken bedenini açlığa yatırmak suç” dedi.⁵⁵

3 Şubat 2019

- Malatya 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 31 Ekim 2016'dan beri Kocaeli'nde Kandıra F Tipi Cezaevi tutuklu Diyarbakır eski Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak'a, “terör örgütüne üye olmak” ve “terör örgütü propagandası yapmak” suçlarından 14 yıl üç ay hapis cezası verdi. Mahkeme, yine Kandıra F Tipi Cezaevi'nde 6 Kasım 2016'dan beri tutuklu DBP Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel'e ise aynı suçlamalarla 15 yıl hapis cezası verdi. Diyarbakır Barosu Başkanı Cihan Aydın, üzücü ve utanç verici bir karar verildiğini söyledi. İstanbul Barosu Başkanı Mehmet Durakoğlu ise “Verilen hükmün yasal ve usuli içerikler taşımadığını düşünüyorum” dedi.⁵⁶

- KESK'ye bağlı Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şubesi Eş Başkanı Recep Oruç, Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davadan beraat etmesi üzerine görevine iade edilmeyi beklerken hakkında Sağlık Bakanlığı'nca yeni bir soruşturma açıldığını duyurdu. Oruç, daha önce Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde psikolog olarak görevliyken “Savaş bir halk sağlığı sorunudur” başlığıyla yapılan toplantıya katıldığı gerekçesiyle yargılanmıştı. Oruç, “Geçen yıl 18 Mart'ta Afrin bildirisini için bir otelde toplantı olmuştu. KESK adına o toplantıya katılmışım. Savaşın etkileyen noktalarını konuşmuştuk. Ertesi ay üç arkadaşımınla beraber gözaltına alındık. Gözaltındayken görevlerimizden açığa alındık. Diğer arkadaşlar görevlerine geri döndü. Ben dönemedim. 10 aydır açıktayım. İdari soruşturma bitti davam beraatla sonuçlandı. Geçen salı bir tebligat elime geçti. Sağlık Bakanlığı Disiplin Kurulu yeni soruşturma başlatmış, savunmamı istiyor” dedi.⁵⁷

4 Şubat 2019

- İçişleri Bakanlığı, geçtiğimiz Ocak ayında iç güvenlik operasyonları kapsamında siber suçlarla mücadelede 4.718 sosyal medya hesabının incelendiğini ve tespit edilen 2.111 kişi hakkında yasal işlem yapıldığını açıkladı.⁵⁸

5 Şubat 2019

- İstanbul 35. Asliye Ceza Mahkemesi, 2. Abdülhamit'in torunu Nilhan Osmanoğlu Vatandaş'ın bir TV programında hakaret ettiği iddiasıyla sanatçı Müjdat Gezen'in iki yıl dört aya kadar hapis cezası talebiyle tutuksuz yargılandığı davayı taraflar arasındaki tartışma üzerine erteledi. Gezen, duruşmada “Savunulacak bir şey göremiyorum. Kendisini ilk defa görüyorum. Hiç tanımiyorum. Kendisine hakaret etmedim” ifadesini kullandı. Şikayetçi Vatandaş ise, sanatçı

⁵⁴ <https://bianet.org/bianet/sanat/205133-oyuncular-sendikasi-ndan-cezaevine-gonderilen-tiyatrocu-nazli-masatci-icin-cagri>

⁵⁵ <https://twitter.com/barisyarkadas/status/1091228983172177920>

⁵⁶ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1228707/Tuncel_ve_Kisanak_a_savunmasiz_ceza.html

⁵⁷ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1228706/Goreve_iade_beklerken_yeni_sorusturma_acildi.html

⁵⁸ <https://www.icisleri.gov.tr/basin-aciklamasi-ocak-2019>

Gezen’i “edep yoksunu” gibi ifadelerle suçladı. Bu durum tartışma yaratınca hakim davayı erteleme kararı aldı. Vatansız, 15 Şubat 2017’de *Halk TV*’de Uğur Dündar tarafından yayımlanan programda Yılmaz Özdil ve Gezen arasındaki konuşmada ailesine hakaret edildiğini öne sürüyor.⁵⁹

- İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, “Barış için Akademisyen” bildirisini ile ilgili davada, İstanbul Üniversitesi’nden Dr. Biriz Gonca Berksoy ile emekli Doç. Dr. İnci Özkan Keresteci oğlu ve Yıldız Teknik Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Canay Şahin’e birer yıl üç ay hapis cezası verdi. Ancak mahkeme, üç akademisyen için de hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.⁶⁰

- Kadıköy Süreyya Operası önünde gençlik örgütlerince düzenlenen Danıştay’ın yürütmeyi durdurma kararına rağmen Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün Ensar Vakfı’yla protokol imzalamasına karşı protesto eyleminde yedi liseli gözaltına alındı. Öğrenciler gece serbest bırakıldı.⁶¹

6 Şubat 2019

- İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, Bahçeşehir Üniversitesi’nden araştırmaya görevlisi Sinem Aydınli’ya “terör örgütü propagandası” yapmak suçundan bir yıl üç ay hapis cezası verdi ancak hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.⁶²

- Saadet Partisi’nin, “Sülün Osman” lakaplı dolandırıcılıktan hükümlü Osman Ziya Sülün’ün hikayesini özetleyen ve “Organize İşler-2: Sazan Sarmalı”nın gösterimleri öncesinde sinema salonlarında yayınlanması için anlaşılan reklam filmi, MARS Entertainment Group tarafından yayından kaldırıldı. Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu, sinema salonlarında yayından kaldırılan reklam filmiyle ilgili “Hükümet, Sülün Osman’dan niye bu kadar çekindi anlamadım. Baskı kurdular, reklam ajanslarına Sülün Osman’ı kaldırttılar” dedi. Karamollaoğlu, *Twitter* hesabından da “Filmdi, gerçek oldu! Organize bir şekilde yapılan baskılar sonucunda ‘Sülün Osman’ reklamımız yayından kaldırıldı. Takdir, milletimizindir!” paylaşımında bulundu.⁶³

7 Şubat 2019

- İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, “Barış için Akademisyenler” bildirisiniyle ilgili davada, İstanbul Bilgi Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Ali Alper Akyüz’e “örgüte üye olmamakla birlikte bilerek ve isteyerek yardım etme” suçundan iki yıl altı ay hapis cezası verdi. Mahkeme, “Akyüz’ün savunmalarında mahkeme heyetini küçük düşürücü beyanlarda bulunduğu” gerekçeyle cezada indirim yapmadı ve hükmün açıklanmasını geriye bırakmadı.⁶⁴

- İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, İstanbul Üniversitesi’nden Prof. Dr. Huri Özdoğan’a bir yıl üç ay hapis cezası verdi ancak hükmün açıklanmasını geriye bıraktı. Duruşmada, Mahkeme Başkanı’nın akademisyen davalarına ilişkin “savunmaları ezberledik” ifadesi Özdoğan’ın avukatı Meriç Eyüboğlu’nun tepkisine de neden oldu.⁶⁵

- İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, kanser yapıcı kimyasalları tespit etmeyi amaçlayan Sağlık Bakanlığı projesine ilişkin bulguları kamuoyuyla paylaştığı için yargılanan KHK’yla Akdeniz Üniversitesi’nden ihraç edilmiş Dr. Bülent Şık’ın⁶⁶ davasını 30 Mayıs’a erteledi.⁶⁷ Şık, “Bir bilim insanı şirketlere veya kurumlara değil öncelikle topluma karşı sorumludur” diyerek

⁵⁹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1232238/Mujdat_Gezen_hakim_karsisinda_Savunulacak_bir_sey_goremiyorum.html

⁶⁰ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205192-uc-akademisyene-15-er-ay-ertelemeli-hapis-cezasi>

⁶¹ <https://sendika63.org/2019/02/istanbulda-ensara-gecirt-vermeyecegiz-diyen-7-liseli-gozaltina-alindi-529167/>

⁶² <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205233-bir-akademisyene-1-yil-3-ay-ertelemeli-hapis-cezasi>

⁶³ <https://t24.com.tr/haber/bir-organize-isler-kulisi-saadet-partisi-nin-reklam-filmi-sulun-osman-nasil-mars-oldu,807232>

⁶⁴ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205251-bir-akademisyene-2-yil-6-ay-bir-akademisyene-15-ay-hapis-cezasi>

⁶⁵ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205251-bir-akademisyene-2-yil-6-ay-bir-akademisyene-15-ay-hapis-cezasi>

⁶⁶ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1237002/Bulent_Sik_Cocuklara_karsi_sorumluyum.html

⁶⁷ <https://www.gazeteciduar.com.tr/gundem/2019/02/07/bulent-sik-bu-kadar-abartilmis-bir-suclama-beklemiyordum/>

beraatını talep etti.⁶⁸

10 Şubat 2019

- Adana Valiliği, HDP Adana İl Örgütü'nün 10-13 Şubat tarihleri arasında düzenlenmeyi planlandığı "Kürt Tiyatro Günleri" etkinliğini "kamu güvenliğini tehdit ettiği" gerekçesiyle yasakladı. Festival kapsamında Amed Şehir Tiyatrosu'nun Tartuffe, Teatra Jiyana Nu'nun Tene Ez ve Tiyatro Mencil'in Kozikadlı oyunları oynanacaktı.⁶⁹

- İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği, 75 yaşındaki Ali Şahin hakkında Maltepe ilçesi Çınarcık Mahallesi'nde bir kahvehanede yaptığı konuşmada "Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği" iddiasıyla Erdoğan'ın hayatını özet çıkarma yönünde adli kontrol kararı verdi. Hakimlik, Şahin'in adli denetim ile serbest kalmasına hükmederken vatandaşa kitap önerilerinde bulundu. Kararda, Şahin'den okuması talep edilen kitaplar arasında Güneş gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Turgay Güler'in Erdoğan'ın hayatını anlattığı "Bir Liderin Doğuşu" kitabı ile *Yeni Akit*'in eski yazarı Faruk Köse ve *Hürriyet*'in yazarı Abdulkadir Selvi kitapları da var.⁷⁰

- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, HDP'li milletvekilleri tarafından 11 Şubat'ta İstanbul'da yapılması planlanan yürüyüşe izin vermeyeceklerini söyleyerek, "Sizi yürüten adam değildir" ifadesini kullandı.⁷¹

11 Şubat 2019

- HDP'li milletvekillerce 96 gündür açlık grevi eylemindeki Hakkari Milletvekili Leyla Güven'e destek amacıyla Taksim Meydanı'ndan Galatasaray Meydanı'na yapılması planlanan yürüyüşe polis izin vermedi. Bu engelleme üzerine HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli, Taksim'de yaptığı açıklamada, "Türkiye bugün abluka altındadır. Yasa tanımazlık kendini bu abluka ile teşhir etmiştir" dedi.⁷²

- Hakkari Valiliği, HDP'nin düzenleyeceği tüm etkinlikleri 13 gün boyunca yasaklandığını duyurdu.⁷³

12 Şubat 2019

- İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, emekli Prof. Dr. Bülent Tanju'ya "terör örgütü propagandası" suçlamasıyla bir yıl altı ay hapis cezası verdi ve hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.⁷⁴

- İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, Galatasaray Üniversitesi'nden Dr. Gülsün Güvenli'ye bir yıl üç ay hapis cezası verdi ve hükmün açıklanmasını geriye bıraktı. Mahkeme, "Barış için Akademisyenler" ile ilgili davada, Güvenli'nin beş yıl denetimli serbestlik süresine tabi tutulmasına hükmetti.⁷⁵

- Şırnak Valiliği, 15 gün boyunca kentte toplantı, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi ve stant, çadır kurmayı yasakladı.⁷⁶

- Hakkari'de HDP'li Leyla Güven'in açlık grevi eyleminin 100'üncü günü dolayısıyla Diyarbakır'a gitmek isteyen 30 kişilik gruba polis müdahalede bulundu ve çok sayıda kişi gözaltına alındı.⁷⁷

⁶⁸ <https://bianet.org/bianet/saglik/205269-bulent-sik-in-beyani>

⁶⁹ <http://gazetekarınca.com/2019/02/adana-valiliginden-kurt-tiyatro-gunlerine-yasak/>

⁷⁰ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1241343/Cumhurbaskani_na_hakaret_iddiasina_verilen_ceza.html

⁷¹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1240585/Soylu_dan_HDP_li_vekillere_Sizi_yuruten_adam_degildir.html

⁷² http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1241944/HDP_li_vekillere_Taksim_de_izin_verilmedi.html

⁷³ <http://www.hakkari.gov.tr/basin-aciklamasi-201926>

⁷⁴ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205410-akademisyene-ceza-1-5-yil-hapis-sehit-ailesi-ziyareti>

⁷⁵ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205410-akademisyene-ceza-1-5-yil-hapis-sehit-ailesi-ziyareti>

⁷⁶ <http://www.sirnak.gov.tr/basin-duyurusu-12022019>

⁷⁷ <https://www.haberturk.com/hakkari-haberleri/66788137-hakkaride-leyla-guvene-destek-eylemi-yapanlara-polis-mudahalesi>

13 Şubat 2019

• Antalya’da Pir Sultan Abdal Kültür Derneği (PSAKD) yöneticisi Gürbüz Deniz, gözaltına alındı.⁷⁸ Deniz, savcılıkta ifadesi alındıktan sonra denetimli serbestlik şartı ile bırakıldı.⁷⁹

• İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, “Barış için Akademisyenler” bildirisini ile ilgili davada, İstanbul Üniversitesi’nden Prof. Dr. Tahsin Yeşildere ve Boğaziçi Üniversitesi’nden Prof. Dr. Murat Gülsoy ile Senem Yıldız’a “terör örgütü propagandası” suçundan bir yıl üç ay hapis cezası verdi. Mahkeme, akademisyenlerle ilgili kararlarında hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.⁸⁰

• Tunceli Valiliği, terör örgütü PKK’nın kurucusu Abdullah Öcalan’ın ceza infaz koşullarını protesto etmek amacıyla düzenlenecek yürüyüş, toplantı, oturma eylemi ve basın açıklaması gibi etkinlikleri 13-18 Şubat tarihleri arasında yasakladığını duyurdu.⁸¹

• TRT, Edirne Cezaevi’nde tutuklu HDP’nin eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’ın 24 Haziran Cumhurbaşkanlığı Seçimleri kapsamında cezaevinde çektiği propaganda videolarını *Youtube*’dan kaldırttı. Demirtaş’ın söz konusu propaganda konuşmaları YSK’nın belirlediği 17 Haziran ve 23 Haziran 2018 tarihlerinde *TRT Haber*’de yayınlanmıştı. Demirtaş’ın seçim propagandası videolarını paylaşan HDP’nin *YouTube* kanalı ve *Evrensel WebTV*’ye 1 Kasım 2018’de TRT’nin telif ihlali başvurusuna ilişkin bildirim yapıldığı açıklandı. Bilgi Üniversitesi’nden Prof. Dr. Yaman Akdeniz, “devlet kurumu olan TRT’nin kamusal yayıncılık gereği YSK’nın kararı uyarınca çektiği bu görüntülerle ilgili telif hakkı ihlali başvurusunda bulunmasının doğru olmadığı” değerlendirmesinde bulundu.⁸²

14 Şubat 2019

• İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, *Tekmili Birden İŞİD* kitabından dolayı hakkında dava açılan yazar Hamide Yiğit’e 15 bin lira para cezası verdi. Yiğit, “Bu yoğun yargılamalar beni yazmaktan alıkoymayacak” tepkisini paylaştı. Yiğit hakkında daha önce de bu kitabı nedeniyle TCK 301’inci maddedeki “hükümeti, yargı organlarını, askeri veya emniyet teşkilatını alenen aşağılama” suçlamasıyla beş ay hapis cezası verilmiş ve ceza 3.000 lira para cezasına çevrilmişti. Yiğit, ayrıca *AKP’nin Suriye Savaşı* adlı kitabının kapağında “Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetini alenen aşağıladığı” iddiasıyla yedi buçuk ay hapis cezasına çarptırılmıştı.⁸³

• İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi, “Barış için Akademisyenler” bildirisini ile ilgili davada, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nden Doç. Dr. Mehmet Şiray’a “örgüt propagandası” suçlamasıyla bir yıl üç ay hapis cezası verip hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.⁸⁴

15 Şubat 2019

• Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) yönetimi, Sanat ve Tasarım Fakültesi’ndeki öğrencilerce hazırlanan reproduksiyon eserleri fakülte binasındaki sergi panolarından kaldırttı. *Yeni Akit*’te yayınlanan “Sanat adı altında rezalet” başlıklı haber üzerine YTÜ Rektörlüğü’nün “teşhircilik, çocuk ve kadın bedeninin sergilenmesi” gerekçeleriyle eserlerin panodan kaldırılmasını istediği ve bunun fakültede öğrencilerle görevliler arasında tartışmaya yol açtığı bildirildi. *Yeni Akit*’in ise söz konusu haberi olayın yaşandığı gün *yeniakit.com.tr*’den kaldırdığı iddia edildi. Bu

⁷⁸ <https://www.pirha.net/psakd-antalya-sube-yoneticisi-gurbuz-deniz-gozaltina-alindi-158986.html/12/02/2019/>

⁷⁹ <http://www.antalyasokaklari.com/2019/02/pir-sultan-abdal-kultur-dernegi-uyesi-serbest-birakildi/>

⁸⁰ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205433-3-akademisyene-15-er-ay-ertelemeli-hapis-cezasi>

⁸¹ <https://www.ulusal.com.tr/gundem/son-dakika-tuncelide-yuruyus-ve-basin-aciklamalari-yasaklandi-h223135.html>

⁸² <https://www.evrensel.net/haber/373538/trt-demirtas-videosunu-youtubedan-kaldirtti-telif-mi-sansur-mu>

⁸³ <https://twitter.com/HamideYiit/status/1095987604284207105?s=19>

⁸⁴ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205490-bir-akademisyene-1-yil-3-ay-ertelemeli-hapis-cezasi>

olaya ilişkin Emek Gençliği üyelerince sosyal medyadan “Ortaçağ kalıntısı niteliğinde bir gazetenin verdiği talimata uygun hareket eden üniversite yönetimi bu olayla üniversite öğrencilerinin karşısında, bilimin ve sanatın değil hurafelerin yanında olduğunu yeniden kanıtlamıştır” açıklaması yapıldı.⁸⁵

16 Şubat 2019

• Cumartesi Anneleri'nin 700. hafta eylemi kapsamında Beyoğlu Kaymakamlığı'nın aldığı Galatasaray Meydanı'nda basın açıklaması ve gösteri yürüyüşü yasağını protesto etmek isteyen TAYAD üyesi Feridun Osmanağaoğlu gözaltına alındı.⁸⁶

17 Şubat 2019

• Bursa Mudanya 1. Asliye Ceza Mahkemesi, 10 Ekim 2015'te Ankara Garı önünde yaşanan terör saldırısını protesto amaçlı gösteri düzenledikleri gerekçesiyle dokuz kişi hakkında bir yıl beş ay 15 gün hapis cezası kararı verdi. Mustafa Doğan, Özlem Şahin Sevim, İlknur Kartakaya, Tülay Yaşar, Funda Akaltun, Kerime Tosmaki, Haskar Halis, Nevin Avcı ve Nejla Gültekin'in ceza aldığı öğrenildi. Mahkeme, ayrıca HDP'li Mediha Azra Güllüpinar'a iki yıl iki ay hapis cezası hükmetti.⁸⁷

18 Şubat 2019

• Şırnak Cizrespor oyuncuları, Antalya Serik Belediyespor oyuncuları tarafından saldırıya uğradı. Cizrespor Kulübü Başkanı Maruf Sefinç, “İki futbolcumuz ve hocamız hastaneye kaldırıldı. Maç biter bitmez, Serik Belediyespor'dan Sinan Kalaycı ve Alican Tez adında iki futbolcu kaleci antrenörümüze yumruk attı. İki futbolcunun saldırısından sonra taraftar da sahaya yabancı madde atmaya başladı. Koridorlarda hem futbolcular hem de Serik Belediyespor'un teknik heyeti takım kafilemize saldırdı ve futbolcularımızı darp etti. Ayrıca emniyet bu saldırılara yeterli müdahalede bulunmadı” dedi. Serik Belediyespor Kulübü'nden yapılan açıklamada ise, “Cizrespor ile maç bitiminde yaşananlar hepimizi üzmüştür. Müsabaka sonunda Cizrespor teknik heyetinde bulunan kişiler hakemin üstüne giderek hakeme sinkaflı sözler söylemiş ama bunları duyan hakem hiçbir yaptırım uygulamamıştır. Kulübümüze sosyal medya üzerinden suçlu algısı yapılmasına asla izin vermeyeceğimiz tüm futbol kamuoyuna duyurulur” denildi.⁸⁸

19 Şubat 2019

• Kars 1 No'lu Cezaevi Yönetimi, 12 tutuklu hakkında 14 Ocak'ta avluda yaptıkları zafer işaretli kardan adam nedeniyle 12 gün hücre cezası verdi. Kararda, “Simge kardan adama yaptırılan zafer işaretidir” denildi. Kararda, “suç örgütlerine ait her türlü yayın, bez afiş, pankart, resim, sembol, işaret ve benzer eşyayı kurumların herhangi bir yerine asmak ve teşhir etmek” suçunun işlendiğini ileri sürüldü.⁸⁹

20 Şubat 2019

• İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, iş adamı Osman Kavala'nın da aralarında bulunduğu 16 sanık hakkında hazırladığı iddianamede “Türkiye Cumhuriyet hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini engellemeye teşebbüs” ve “Gezi olaylarını finanse etmek” suçlamasıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep etti. İddianamede, 477 gündür tutuklu Kavala'nın yanı sıra Can Dündar, Memet Ali Alabora, Ayşe Pınar Alabora, Handan Meltem Arıkan, Hanzade Hikmet Germiyanoğlu, İnanç Ekmekçi, Mine Özerden, Şerafettin Can Atalay ve Tayfun Kahraman'ın isimleri de yer aldı.⁹⁰

⁸⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kultur-sanat/1248733/Ogrencilerin_eserlerine_sansur.html

⁸⁶ <https://www.evrensel.net/haber/373815/galatasarayda-eylem-yapmak-isteyen-tayad-uyesi-gozaltina-alindi>

⁸⁷ <https://www.evrensel.net/haber/373841/hdpli-eski-ilce-baskanina-bilirkisi-raporuna-ragmen-hapis-cezasi>

⁸⁸ <https://www.evrensel.net/haber/373874/cizrespor-futbolcularina-ve-teknik-ekibine-saldiri>

⁸⁹ <https://www.evrensel.net/haber/373967/12-tutukluya-cezaya-gerekce-kardan-insana-zafer-isareti-yaptirdilar>

⁹⁰ <https://www.dw.com/tr/477-g%C3%BCnd%C3%BCr-hapiste-olan-kavalaya-m%C3%BCebbet-talebi/a-47602674>

• Sosyalist Meclisler Federasyonu (SMF)'ye yönelik İstanbul merkezli operasyonda 16 Şubat'ta gözaltına alınan sekiz kişi tutuklandı. Çağlayan Adliyesi'ndeki nöbetçi mahkeme kararıyla Rojda Özmen, Mehtap Demirci ve Dilan Yapışkan Bakırköy Kadın Cezaevi'ne gönderildi. Erçin Demir, Deniz Çakan, Yusuf Demirçi, Mertcan Kızıl ve Sertan Ekinci ise Metris Hapishanesi'ne gönderildi.⁹¹

21 Şubat 2019

• Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Diyarbakır Şube Başkanı Cafer Koluman hakkında 10 Ekim 2015'te IŞİD'in gerçekleştirdiği Ankara Garı Saldırısı'na ilişkin sosyal medya paylaşımı nedeniyle "Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret" suçlamasıyla dava açıldı. Koluman'ın davası, 1 Nisan'da Diyarbakır 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlayacak.⁹²

22 Şubat 2019

• İstanbul Sulh Ceza Hakimliği, online dizi ve film platformu *Netflix*'te yayınlanan "Designated Survivor" adlı dizide FETÖ sempatanlığı yapıldığı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın olumsuz kimlikte tanıtıldığı iddiasıyla erişim engeli kararı aldı. Kararda, dizinin 2. Sezon 7. bölümündeki sahnelerin suç unsuru içerikli olduğunu değerlendirildi.⁹³

• Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi, 10 Ekim 2015'te IŞİD'in gerçekleştirdiği Ankara Gar Saldırısı'nı protesto ettiği basın açıklaması nedeniyle Artvin Halkevi Başkanı Dursun Ali Koyuncu'ya verilen bir yıl üç ay hapis cezası kararını onadı. Artvin Asliye Ceza Mahkemesi, 13 Ekim 2015'te yapılan basın açıklaması gerekçesiyle altı kişiye "Cumhurbaşkanı'na hakaret", "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu'na muhalefet" ve "Halkı Kanuna Aykırı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşüne Kışkırtma" iddiasıyla hapis cezası vermişti. Mahkeme, beş kişi hakkında hükmün açıklanmasını geriye bırakmış ancak Koyuncu'nun bir yıl üç ay hapis cezasını ertelememişti. Koyuncu, Rize'de Kalkandere Cezaevi'ne gireceği ancak sonrasında denetimli serbestlikle bırakılacak.⁹⁴

• İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki davada, KHK'yla kapatılan ÇHD'nin üyesi ve Halkın Hukuk Bürosu'nun personeli 18 avukat hakkında savcılık mütalaasında, "silahlı terör örgütü üyeliği" suçundan ceza verilmesi istendi. Savcılık, 18 avukat dışında hakkında yakalama kararı olan iki avukatın dosyasının ayrılmasını da istedi. Dava kapsamında, ÇHD'nin eski Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı'nın da aralarında bulunduğu beş avukat tutuklu bulunuyor.⁹⁵

• İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi, "Barış için Akademisyenler" bildiriyle ilgili davada 14 akademisyen hakkında "terör örgütü propagandası" suçundan iki yıl üç ay hapis cezası kararı verdi. Mahkeme, "Sanıkların samimi bir pişmanlıklarının bulunmaması, fiilden sonraki ve yargılama sürecindeki davranışları nedeniyle hal ve hareketleri" gerekçesiyle cezalarda indirim yapılmamasına da hükmetti. Ceza alan akademisyenler; İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Hülya Kirmanoğlu, emekli Doç. Dr. Haydar Durak, Doç. Dr. Ahmet Bekmen, Yrd. Doç. Dr. Nihan Aksakallı, Yrd. Doç. Dr. İlkey Yılmaz, Bahçeşehir Üniversitesi'nden Prof. Dr. Zeynep Tül Süalp, Galatasaray Üniversitesi'nden Arş. Gör. Eda Aslı Şeran, Yıldız Teknik Üniversitesi'nden Doç. Dr. İsmet Akça, Marmara Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Özgür Müftüoğlu, İstanbul Altınbaş Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Aysuda Kölemen ve Öğr. Gör. Esra Kaliber, İstanbul Arel Üniversitesi'nden Öğr. Gör. İlkey Özkuralpli ve Öğr. Gör. Remzi Orkun Güner ile Kadir Has Üniversitesi'nden Dr. Öznur Yaşar Diner.⁹⁶

⁹¹ <https://sendika63.org/2019/02/smfi-8-kisi-cikarildiklari-mahkeme-tarafindan-tutuklandi-531218/>

⁹² <https://sendika63.org/2019/02/pir-sultan-abdal-kultur-dernegi-sube-baskanina-erdogana-hakaretten-dava-531425/>

⁹³ <https://www.sabah.com.tr/gundem/2019/02/22/feto-propagandasi-yapan-abd-merkezli-diziye-erisim-engeli>

⁹⁴ <https://sendika63.org/2019/02/artinde-10-ekim-anmasina-katilan-6-kisiye-hapis-cezasi-531679/>

⁹⁵ <https://www.evrensel.net/haber/374260/savci-ehdli-ve-hbbli-avukatlara-ceza-istedi>

⁹⁶ <https://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/205672-27-akademisyene-toplam-57-yil-11-ay-5-gun-hapis-cezasi>

• İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi, 13 akademisyene” terör örgütü propagandası” suçundan bir yıl on ay on beş gün hapis cezasına hükmetti ancak haklarındaki hükmün açıklanmasını geriye bıraktı. Ceza alan akademisyenler; İstanbul Üniversitesi’nden Doç. Dr. Doğan Çetin-kaya, doktora öğrencisi İrfan Keşoğlu, Marmara Üniversitesi’nden Prof. Dr. Yüksel Taşkın, doktora öğrencisi Cihan Yapıştıran, Dr. Ayşe Nilüfer Durakbaşa, Galatasaray Üniversitesi’nden Arş. Gör. Seçkin Sertdemir, Doç. Dr. Feyza Ak Akyol, Arş. Gör. Gözde Aytemur Nüfusçu, Boğaziçi Üniversitesi’nden Prof. Dr. Meltem Ahıska, Kadir Has Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Elif Akçalı, İstanbul Altınbaş Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Tuba Demirci Yılmaz, Koç Üniversitesi’nden Doç. Dr. Yücel Yemez ve İstanbul Nişantaşı Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Nil Mutluer.⁹⁷

23 Şubat 2019

• Açlık grevindeki tutuklu avukatlara destek amacıyla İstanbul Beşiktaş’ta 22 Şubat’ta a dilek feneri uçurmak isteyen yedi avukat gözaltına alındı. Avukatlar, Çağlayan Adliyesi’nde nöbetçi sulh ceza hakimliğince adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Gözaltı sürecinde avukatlardan Yaprak Türkmen’in gözünde morluk ve şişlik, Gökmen Yeşil’in de yüzünde yaralanmalar oluştuğu da öne sürüldü.⁹⁸

• Avukat Onur Cingil, Silivri Cezaevi’nde tutuklu olan müvekkili CHP’li Eren Erdem’in yazdığı *İÇ* kitabının cezaevi yönetimince kendisine verilmemesini açıkladı. Cingil, “Erdem’in yeni çıkan kitabı *İÇ*’i basılı halde görmesi için yaklaşık 10 gün önce kendisine verilmek üzere üç adet cezaevi yönetimine teslim edildi. Cezaevi kitaba ambargo koymuştur. Bu durumu uyguladıkları tecrit ve psikolojik baskının bir devamı olarak görmekle birlikte, kitap üzerindeki bu ambargonun kalkması için gerekli başvurular tarafımızdan yapılmaktadır” dedi.⁹⁹

25 Şubat 2019

• Ankara 21. Ağır Ceza Mahkemesi, Özgür Üniversite Türkiye ve Ortadoğu Forumu Vakfı Başkanı Fikret Başkaya hakkında 7 Kasım 2016’da *ozguruniversite.org* sitesinde yayınlanan “Asıl Terör Devlet Terörüdür” başlıklı yazı nedeniyle hazırlanan iddianameyi kabul etti. Özgür Üniversite tarafından yapılan açıklamada ise, “Bu tutum özgür düşüncenin ve ifade özgürlüğünün inkarıdır. Ve ifade özgürlüğünü, özgür düşüncüyü, özgür tartışmayı yasaklayan bir rejim, bir sosyal sisten önünü göremez, yolunu bulamaz, çürür ve çöker” denildi.¹⁰⁰

• Beşiktaş’ın taraftar grubu Çarşı’nın, Fenerbahçe derbisi için hazırladığı pankartın stada alınmasına izin verilmedi. Çarşı’nın Fenerbahçe maçında tribünde açacağı Küba’da sosyalist devrim liderlerinden Ernesto Che Guevera’nın “Hasta la victoria siempre” yani “Zafere kadar daima” sözünün yazılı olduğu pankart, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü’nün kararıyla içeri alınmadı.¹⁰¹ Taraftarlarca sosyal medyada “Pankartıma Dokunma” paylaşımları yapılması ardından Beşiktaş yönetimi, gerekli kurumlarla görüşme yaparak pankart için izin aldı ve pankart stada asıldı.¹⁰²

26 Şubat 2019

• İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi, “Barış için Akademisyenler” bildirisıyla ilgili davada Munzur Üniversitesi’nden Doç. Dr. Candan Badem’e “terör örgütü propagandası yapmak suçundan” bir yıl on ay on beş gün hapis cezası verdi. Mahkeme Heyeti’nden bir hakim ise, “Barış için Akademisyenler” yargılamalarındaki bir kararda ilk kez muhalefet şerhi düşerek, Badem’e beraat kararı verilmesi gerektiği görüşü ile karara muhalefet şerhi düşüldü.¹⁰³

⁹⁷ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205672-27-akademisyene-toplam-57-yil-11-ay-5-gun-hapis-cezasi>

⁹⁸ https://twitter.com/ArtiTV_/status/1099207969231826944

⁹⁹ <http://halktv.com.tr/eren-erdeme-kendi-yazdigi-kitap-verilmedi-374386>

¹⁰⁰ <http://ozguruniversite.org/2019/02/25/fikret-baskaya-davasi-hic-kimse-dusuncelerinden-dolayi-yargilanamaz/>

¹⁰¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/spor/2019/02/24/carsinin-fenerbahce-pankartina-izin-cikti/>

¹⁰² <http://www.besiktashaberajansi.com/flas-pankart-stada-tekrar-asildi/>

¹⁰³ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205876-mahkumiyet-kararina-ilk-kez-beraat-serhi-dusuldu>

- Adana Ceyhan 5. Asliye Hukuk Mahkemesi, EMEP üyesi Adnan Karataş'ı, Adana'da Gezi Parkı olayları sırasında sosyal medya paylaşımlarında "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla 5.800 lira para cezasına çarptırdı. Karataş, 22 Mart 2018'de Adana'daki polis operasyonunda tutuklandıktan sonra serbest bırakılmıştı.¹⁰⁴

- İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, Boğaziçi Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Özlem Beyarslan'a "terör örgütü propagandası yapmak suçundan" bir yıl üç ay hapis cezası verdi ve hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.¹⁰⁵

- İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Doç. Dr. İpek Yürekli'ye bir yıl üç ay hapis cezası verdi ve hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.¹⁰⁶

- İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, Mardin Artuklu Üniversitesi'nden Prof. Dr. Zekiye Sarıkartal ve Öğr. Gör. Evren Erlevent'e "terör örgütü propagandası yapmak suçundan" birer yıl üç ay hapis cezası verdi ve her iki kararda da hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.¹⁰⁷

- Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi'nden KHK'yla ihraç edilen araştırma görevlisi Mustafa Aksoy hakkında suç duyurusunda bulundu. Bunun üzerine Aksoy'un Konya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatı ile Ankara'da "terör örgütü propagandası" suçlamasıyla ifadesi alındı. Aksoy, "Sorulara bakılırsa dertleri dava açmak. İhracı meşru kılmaya çalışıyorlar. Barış bildirisine imza atmakla suçlandım oysa atmadım. Üç saat boyunca ifade verdim. Sosyal medya paylaşımlarım soruldu. Cizre'ye neden gittiğimi sordular ancak Cizre'ye hiç gitmedim. 'İMC TV susturulamaz' şeklinde paylaşım yapmışım neden sahiplendiğimi sordular. Ancak basın özgürlüğünü savunmak için başka internet siteleri ve gazeteleri de savunmuşum onları neden sorduklarını sordum" dedi.¹⁰⁸

- İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nden Dr. Besime Şen ve Boğaziçi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Sema Sakarya'ya "terör örgütü propagandası yapmak" suçundan birer yıl üç ay hapis cezası verdi ve her iki hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.¹⁰⁹

27 Şubat 2019

- Diyarbakır 13. Asliye Ceza Mahkemesi, HDP'nin eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ'a "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla bir yıl altı ay hapis cezası verdi.¹¹⁰ Yüksekdağ, 4 Kasım 2016'da gözaltında alındığında verdiği ifadedeki "şairlerle dolu bir siyasi geçmiş olan Erdoğan" sözleri hakaret sayıldı.

- Ankara 18. Ağır Ceza Mahkemesi, CHP İstanbul Milletvekili İbrahim Kaboğlu'nun "Barış için Akademisyenler" bildirisini nedeniyle yargılandığı davada, milletvekilli dokunulmazlığı dolayısıyla yargılamayı durdurma talebini reddetti. Kaboğlu, İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde "terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla yargılanırken 24 Haziran Genel Seçimleri'nde milletvekili seçilmişti. Bunun üzerine Mahkeme, dava dosyasını Ankara'ya göndermişti. Ancak Ankara 18. Ağır Ceza Mahkemesi, anayasadaki milletvekili dokunulmazlığı kapsamında yargılamayı durdurma talebini Anayasa'nın 83/2, 14 ve CMK'nın 161/9. maddelerini gerekçe göstererek reddetti. Davayı 18 Temmuz'a erteledi. Kaboğlu, duruşmadaki savunmasında, "Bunun anayasa dışı bir dava olduğunu biliyorum ama hukuka olan inancım, saygım gereği buradayım. Türkiye derin bir hukuk krizi, hukuk bunalımı yaşamaktadır ve bu hukuk krizi bir beka sorunudur. Hukuk yoksa beka sorunu vardır. Hiçbir zaman şiddet çağrısı, ırkçılık aşağılayıcı

¹⁰⁴ <https://www.evrensel.net/haber/374475/emep-uyesine-sosyal-medya-paylasimlarindan-dolayi-ceza-verildi>

¹⁰⁵ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205876-mahkumiyet-kararina-ilk-kez-beraat-serhi-dusuldu>

¹⁰⁶ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205876-mahkumiyet-kararina-ilk-kez-beraat-serhi-dusuldu>

¹⁰⁷ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205876-mahkumiyet-kararina-ilk-kez-beraat-serhi-dusuldu>

¹⁰⁸ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1266005/ihrac_ edilen_ akademisyene_ Cumhuriyet_ sorgusu.html

¹⁰⁹ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205918-2-akademisyene-15-er-ay-hapis-cezasi>

¹¹⁰ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1267919/Figen_Yuksekdag_a_Cumhurbaskani_na_hakaretten_ceza.html

söylemim olmamıştır, tam tersine barış, insan haklarına dayanan cumhuriyet için olmuştur. Böyle bir kişi için hakkında yapay iddianame düzenlenerek, şablon iddianamelerden birini Kaboğlu'na yönlendirmek suretiyle bu şekilde bir sürece tabi tutmak işkence hükmünün ihlali anlamına geliyor” dedi.¹¹¹

RTÜK Cezaları

1 Şubat 2019

- RTÜK, *Show TV*’deki “Çarpışma” dizisinde yayınlanan sanatçı Cem Karaca’nın “Namus Belası” isimli şarkısındaki “Yüz bin kere tövbe eder yine şarap içeriz” sözlerini sansürledi. Karaca’nın oğlu Emrah Karaca, *Twitter* hesabı aracılığıyla “Öğrendiğim kadarı ile Namus Belası kullanılan bir dizide şarkının sözlerine sansür uygulanmış! Yıllarca sansürle mücadele ettik demek hala mücadeleye devam! Bunun hesabını sormak şart oldu. Hadi bakalım çarpışma” tepkisini paylaştı.¹¹²

- Alanya Cumhuriyet Başsavcılığı’nın 2018/19796 soruşturma sayılı dosyası hakkında yazılı ve görsel basında ve internet medyasında her türlü haber, röportaj, görüntü, eleştiri ve benzeri yayınların yasaklanmasına karar verildi.¹¹³

6 Şubat 2019

- RTÜK, İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı’nca soruşturması yürütülen Kartal’da sekiz katlı binanın çökmesi olayı ile ilgili yayın yasağı kararı aldı.¹¹⁴

9 Şubat 2019

- RTÜK’ün açıklamasına göre, Kırşehir Kaman Sulh Ceza Hakimliği, başsavcılıkça yürütülen Kırşehir ve Karaman’da çocuklara yönelik cinsel istismar olayı soruşturması ile ilgili yayın yasağı konulmasına karar verdi. Ayrıca internet veya başka haberleşme aracı ile yayın yapılmış ise bu yayınlara da erişimin engellenmesine hükmedildi.¹¹⁵

11 Şubat 2019

RTÜK’ün açıklamasına göre,

- İzmir Menemen Sulh Ceza Hakimliği, başsavcılıkça cinsel istismar soruşturmasıyla ilgili yayın yasağına karar verildi.¹¹⁶

- İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturması yürütülen İstanbul Çekmeköy’de askeri helikopterin düşmesi olayı ile ilgili İstanbul Anadolu Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği’nin kararı ile yayın yasağı getirilmesine karar verildi.¹¹⁷

- RTÜK’ün CHP kontenjanından üyesi İlhan Taşçı, *Fox TV*’ye 26 Aralık 2018’de RTÜK tarafından verilen üç yayın durdurma ve bir milyon 76 bin 337 lira idari para cezasıyla ilgili karşı oy yazısı kaleme aldı. Taşçı, RTÜK’ün ifade özgürlüğü konusunda birbirinden farklı kararlar aldığına dikkat çekerek, “Objektif ölçütler ışığında değerlendirmeler yapılmalıdır” dedi.¹¹⁸ RTÜK’ün MHP kontenjanından üyesi Arif Fırtına da, *Fox TV*’yle ilgili karar konusunda “Bu karar yasağcı, yok edici ve tek sesli yayını doğurur” tepkisini gösterdi. Fırtına, “FOX TV’ye ceza verilen madde, orantısız bir sonuç doğuracaktır. RTÜK’ün görevi yasağcı, yok edici, tek sesli bir

¹¹¹ <https://ilerihaber.org/icerik/baris-bildirisi-izimzilarindan-prof-dr-ibrahim-kaboglu-hakim-karsisina-cikti-94217.html>

¹¹² <https://odatv.com/sizler-harbiden-gerizekalisiniz-01021931.html>

¹¹³ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6837/tc-alanya-1-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹¹⁴ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6842/tc-istanbul-anadolu-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹¹⁵ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6845/tc-kaman-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹¹⁶ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6846/tc-menemen-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹¹⁷ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6854/tc-istanbul-anadolu-nobetci-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹¹⁸ <https://www.birgun.net/haber-detay/rtuk-ifade-ozgurlugu-konusunda-tutarsiz.html>

yayın politikası uygulamak değildir” dedi.¹¹⁹

12 Şubat 2019

• RTÜK’ün açıklamasına göre, İstanbul 2. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi, davacı Diyanet İşleri Başkanlığı ile davalı Mey Alkollü İçkiler Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında görülmekte olan marka davasına ilişkin karar kesinleşinceye kadar haber ve yayın yasağına karar verdi.¹²⁰

14 Şubat 2019

• RTÜK’ün açıklamasına göre, Alanya 1. Sulh Ceza Hakimliği, başsavcılıkça yürütülen 2019/2526 sayılı soruşturma dosyadaki kişiler hakkında yazılı ve görsel basında ve internet medyasında yayın yasağına karar verdi.¹²¹

15 Şubat 2019

• RTÜK’ün açıklamasına göre, Bingöl Sulh Ceza Hakimliği, başsavcılıkça yürütülen 2019/983 sayılı soruşturmasına ilişkin gizlilik ve yayın yasağı kararı verdi.¹²²

18 Şubat 2019

RTÜK’ün açıklamasına göre,

• Tekirdağ 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 2019/33 sayılı yargılama konusu olay ile ilgili yazılı ve görsel medya ile internet medyasında ve sosyal medyada yayın yasağı konulmasına karar verdi.¹²³

• Afyonkarahisar Çay Sulh Ceza Hakimliği, başsavcılıkça yürütülen 2019/303 sayılı soruşturma dosyasına ilişkin yazılı, görsel, internet ve sosyal medyada yayın yasağına karar verdi.¹²⁴

21 Şubat 2019

• RTÜK’ün açıklamasına göre, İstanbul 6. Aile Mahkemesi, 2018/909 sayılı ”boşanma ve mal rejimi davası” ile ilgili yayınların durdurulmasına karar verdi.¹²⁵

25 Şubat 2019

RTÜK’ün açıklamasına göre,

• Kırşehir Sulh Ceza Hakimliği, 2019/443 D. İş nolu kararıyla istismar mağduru çocuk olayı ilgili soruşturmaya ilişkin yayın yasağına karar verdi.¹²⁶

• Manisa Sarıgöl Sulh Ceza Hakimliği, 2019/60 D. İş nolu kararıyla kamu düzeni ve ahlak bütünlüğü gerekçesiyle soruşturma dosyası hakkında yazılı, görsel ve sosyal medya ile internet ortamında yayın yasağına karar verdi.¹²⁷

• İstanbul Anadolu 2. Aile Mahkemesi, 2019/82 sayılı kararıyla özel ve aile hayatına ilişkin olduğu gerekçesiyle ilgili dava dosyasıyla ilgili yazılı ve görsel basında internet ortamında yayınların önlenmesine karar verdi.¹²⁸

26 Şubat 2019

RTÜK’ün açıklamasına göre,

¹¹⁹ <https://www.birgun.net/haber-detay/mhpden-fox-tvyee-verilen-cezaya-tepki.html>

¹²⁰ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6857/tc-istanbul-2-fikri-ve-sinai-haklar-hukuk-mahkemesinin-yayin-yasagi-karari.html>

¹²¹ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6862/tc-alanya-1-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹²² <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6864/tc-bingol-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹²³ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6867/tc-tekirdag-1-agir-ceza-mahkemesinin-yayin-yasagi-karari.html>

¹²⁴ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6869/tc-cay-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹²⁵ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6871/tc-istanbul-6-aile-mahkemesinin-yayin-yasagi-karari.html>

¹²⁶ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6872/tc-kirsehir-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹²⁷ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6873/tc-sarigol-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹²⁸ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6874/tc-istanbul-anadolu-2-aile-mahkemesinin-yayin-yasagi-karari.html>

- İzmir Kiraz Sulh Ceza Hakimliği, başsavcılıkça yürütülen 2019/163 ile 2018/269 sayılı soruşturma dosyaları hakkında iddianamenin kabul edileceği tarihe kadar yayın yasağına karar verdi.^{129 130}

- İstanbul 10. Aile Mahkemesi, 2019/137 nolu kararıyla davacının spor toplumunda tanınmış bir kişi olması nedeniyle dava hakkında basın ve yayın yasağı konulmasına karar verdi.¹³¹

27 Şubat 2019

RTÜK'ün açıklamasına göre,

- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü 2019/1456 SR. sayılı uyuşturucu madde ticaretine dair soruşturma dosyası hakkında Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği, 2019/760 D. İş sayılı kararı gereğince yayın yasağı getirildi.¹³²

- İstanbul 2. Aile Mahkemesi, 2019/111 sayılı kararıyla davacı Ş.T. ile davalı O.T. arasında görülmekte olan “Boşanma Davası” ile ilgili yayınların önlenmesine karar verildi.¹³³

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepki

1 Şubat 2019

- İstanbul Silivri Cezaevi'nde tutuklu Anadolu Kültür Derneği kurucusu ve iş adamı Osman Kavala, avukatları aracılığıyla kamuoyuna açık mektup yolladı. Mektupta, “Ocak ayı sonunda Silivri'de 15'nci ayım tamamlanmış olacak. Hala iddianamenin hazırlanmasını bekliyorum. Bugüne kadar savcı tarafından sorgulanmadım, tahliye taleplerimiz 19 defa, beni dinlemeye gerek duyulmaksızın reddedildi” tepkisini paylaştı. Cezaevinde 1 Şubat itibarıyla 458 gündür tutuklu olduğunu vurgulayan Kavala, önce AYM'ye sonra da AİHM'e başvuruda bulduklarını ve son olarak AİHM'deki süreçte Adalet Bakanlığı'nın savunma gönderme süresinin 10 Ocak 2018'de sona erdiğini kaydetti. Ancak bakanlıkça AİHM'den ek süre alındığını açıklayan Kavala, “Bu süreç içinde, benim Silivri'de iddianame bekleyerek 15 ay geçirmemin yargısız infaz niteliği taşıdığı düşünülebilir. Bana yöneltilen ‘anayasal düzeni değiştirmek’ ve ‘hükümeti devirmek’ suçlamaları, savcılığın basın açıklamasında ifade edildiği kadar net ve kesin bulgulara dayansaydı, herhalde bugüne kadar iddianame hazırlanmış ve AİHM'ye de savunma gönderilmiş olurdu” diye yazdı.¹³⁴

- Fox TV, RTÜK tarafından kendilerine verilen üç kez yayın yapmama cezasına itiraz edeceklerini duyurdu. Açıklamada, RTÜK'ün program durdurma kararına itiraz edilmesi dolayısıyla üç program yayın durdurma kararının askıya alındığı ve normal yayın akışına devam edileceği belirtildi.¹³⁵

- TGC Başkanı Turgay Olcayto, gazeteci Abdi İpekçi'nin katledilişinin 40'ncü yılı anma töreninde, “Faili meçhul gazeteci cinayetleri için Mecliste Araştırma Komisyonu kurulsun” dedi. Olcayto, “Abdi Bey'in katledilişinin üzerinden 40 yıl geçti. Ama halen faili meçhul dosyalar tozlu raflarda duruyor. Biz Türkiye Gazeteciler Cemiyeti olarak, o dosyaların bir an önce meclise getirilmesini istiyoruz. Araştırma komisyonun kurulmasını, kurulmasa bile en azından konuşulmasını istiyoruz. Çünkü bu faili meçhuller önlenmezse, gazetecilere yönelik saldırılar devam edecek. Bu durumdan endişeliyiz” diye konuştu.¹³⁶

¹²⁹ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6875/tc-kiraz-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹³⁰ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6876/tc-kiraz-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹³¹ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6877/tc-istanbul-10-aile-mahkemesinin-yayin-yasagi-karari.html>

¹³² <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6878/tc-diyarbakir-2-sulh-ceza-hakimliginin-yayin-yasagi-karari.html>

¹³³ <https://www.rtuk.gov.tr/mahkeme-yayin-yasaklari/5320/6879/tc-istanbul-2-aile-mahkemesinin-yayin-yasagi-karari.html>

¹³⁴ <https://medyascope.tv/2019/02/01/osman-kavala-silivride-15-ayim-tamamlandi-hala-savci-tarafindan-sorgulanmadim/>

¹³⁵ <https://www.evrensel.net/haber/372611/fox-tv-karara-iraz-ettik-normal-yayin-akisimiz-surecek>

¹³⁶ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/abdi-ipekci-mezari-basinda-anildi-41102194>

2 Şubat 2019

• Özgür Gazeteciler İnişiyatifi (ÖGİ), “Gazetecilere Yönelik Ocak ayı Hak İhlal Raporu”na göre; Türkiye’de halen 169 gazeteci tutuklu, Ocak ayında dört gazeteciye dava açıldı, 100 gazeteci yargılandı, beş gazeteciye toplamda 21 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası verildi. Bir gazeteci ise sınır dışı edildi. Raporda, gazetecilere “adli kontrol” şartıyla gözdağı verildiği ve sahada ağır psikolojik baskı altına alınarak tutuklanarak çalışma haklarından yoksun bırakıldığı ifade edildi. Raporda, iktidar tekeline alınan kitle iletişim araçlarının sahiplerine kaynak aktarımının devam ettiği, emeğiyle geçinen ve mesleğin vicdanını koruyan gazetecilere baskı yapılarak halkın haber alma hakkının engellendiği kaydedildi. Ayrıca “Toplumsal barışı bozan, özgür ve bağımsız gazeteciliği çıkmaza sokan bu siyaset tarzı terk edilmelidir” çağrısı da yapıldı.¹³⁷

• Oyuncular Sendikası, oynadığı bir rolden dolayı “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuklanan oyuncu Nazlı Masatçı’ya destek bildirisini yayınladı. Sendika, “İzmir Yenikapı Tiyatrosu oyuncularından Masatçı’nın 2015 yılında sergiledikleri bir sokak performansı sebebiyle terör propagandası yaptığı iddiası ile ceza alıp 30 Ocak 2019’de tutuklandığını öğrenmiş bulunuyoruz. Bu kararı büyük bir hukuk ayıbı olarak değerlendiriyoruz. Daha önce çokça belirttiğimiz üzere bu baskıların, yasaklamaların, gözaltı ve tutuklamaların artmasından endişe etmekteyiz. Toplumların ilerleyebilmesi için sanata, sanatın ilerleyebilmesi için sınırsız düşünce ve ifade özgürlüğüne ihtiyaç vardır. Buradayız! Masatçı’nın derhal serbest bırakılmasını, oyuncular ve oyunlar üzerindeki baskıların derhal kaldırılmasını talep ediyoruz” açıklaması yaptı.¹³⁸

3 Şubat 2019

• İstanbul Silivri Cezaevi’nde tutuklu *Karşı* eski Genel Yayın Yönetmeni Eren Erdem’in dedesi ile ninesi, torunlarından yedi gündür sürdürdüğü açlık grevini sonlandırmasını istediler. Erdem’in akrabaları da, “Eren Erdem’e özgürlük” yazılı notuyla “Sesini herkes duydu, eylemi bırak” çağrısı yaptılar.¹³⁹

• CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, *RTÜK*’ün *Fox TV* ve *Halk TV*’ye verdiği ağır yayın durdurma cezalarına tepki göstererek, *RTÜK*’ün verdiği tartışmalı cezalarla ilgili Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’a yazılı soru önergesi yöneltti. Çakırözer, söz konusu televizyon kanallarına yönelik Aralık ayında ceza kararı alınmasına karşın uygulanmasının seçim öncesine denk getirildiğine dikkat çekerek, “Gecikmenin nedeni, yayınların yerel seçimlere daha yakın tarihte durdurulması mıdır?” diye sordu. Çakırözer, “Halk Arenası 1 Şubat’tan 22 Mart’a kadar, *Fox Ana Haber* de 4-5-6 Şubat’ta yayımlanmayacak. Yerine belgesel yayınlanacak. Halka ihtiyaç duyduğu gerçekler yerine yerel seçimlere kadar zorla belgesel izletilecek” dedi.¹⁴⁰

4 Şubat 2019

• Sinema sektörüne ilişkin internet haberciliği faaliyetleri yürüten internet platformları, kamuoyunda “sansür yasası” olarak adlandırılan “Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”a tepki amaçlı ortak bir bildiri yayınladı. Bildiriye, Birdünyafilm, Zaytung, Fikrisinema, Sinematopya, Bakınız, Apartmansinema, Karanlıksinema ve Arakat Sanat internet platformları imza attı. Bildiride, “kanunda sinema sektöründe çalışan emekçilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi konularına yer verilmediği yalnızca büyük yapımcıların haklarının gözetildiği” belirtildi. Bildiride, “Ülkemizde zaten yoğun bir şekilde uygulanan sansürün bu kanun ile sinema sektörü üzerinde muhafaza edilip yeniden onaylanmasına karşı sinemacıların sessizliği rahatsızlık vericidir”

¹³⁷ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1228747/Ocak_ayinda_100_gazeteci_yargilandi.html

¹³⁸ <https://bianet.org/bianet/sanat/205133-oyuncular-sendikasi-ndan-cezaevine-gonderilen-tiyatrocu-nazli-masatci-icin-cagri>

¹³⁹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1229572/Eren_Erdem_in_dedes_i_nenesi_de_cagri_yapti.html

¹⁴⁰ <https://www.evrensel.net/haber/372691/utku-cakirozer-cezalar-secim-takvimine-mi-ayarli>

denildi.¹⁴¹

• HDP Grup Başkanvekili Ayhan Bilgen, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katıldığı bir televizyon programında “HDP eşittir PKK” sözüne “HDP eşittir halktır” tepkisi gösterdi. Bilgen, “Eğer siz, bir partinin rekabet, siyasi hırs uğruna bu kadar kriminalize edilmesini bir siyasi kazanç görürseniz, o dışladığımız topluma söyleyecek sözünüz kalmaz. Altı milyon seçmen kimi seçeceğini bilmiyor, kime oy vereceğini kestiremiyor ve iktidarın ağzına mı bakacak? Böyle bir şey olmaz” dedi.¹⁴²

5 Şubat 2019

• Kadıköy Tiyatrolar Platformu, KHK'yla kapatılan Yenikapı Tiyatrosu oyuncularından Nazlı Masatçı'ya hiciv içeren bir performansı nedeniyle “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla hapis cezası verilmesine ilişkin açıklama yaptı. Açıklamada, “Bir oyuncu ilk defa tutuklanmıyor bu ülkede. 17 Ağustos 2018 tarihinde tiyatro oyuncusu Cenk Dost Verdi tutuklandı ve yaklaşık beş buçuk aydır hapisanede. Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dramatik Yazarlık Bölümü öğrencisi Gizem Yerik tutuklandı ve hapisanede. Biz tiyatrocuların son yıllardaki en büyük sorunlarından biri sanata sansür oldu. Sanat eserleri yasaklanıp sansüre uğrarken, sanat eserlerinin ucube, sanatçıların müsvedde addedildiği bir dönemden geçiyoruz. Sıranın başka bir sanatçıya gelmesini beklemeyeceğiz ve hiçbir koşulda susmayacağız” denildi. Masatçı, hakkındaki bir yıl altı ay hapis cezası kararı nedeniyle 30 Ocak'ta tutuklanarak İzmir Kadın Kapalı Cezaevi'ne gönderilmişti.¹⁴³

• IPI, MLSA ve PEN International ile yerli ve yabancı gazeteci, yazar ve akademisyenler cezaevindeki 1000'nci günü dolayısıyla gazeteci Nedim Türfent'e destek mektubu gönderdi. Türfent'in derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakılması için kaleme alınan dayanışma mektubunda, “Bugün sana yalnız olmadığını söylemek için yazıyoruz. Yanındayız, derhal ve hiçbir koşul olmaksızın serbest bırakılmanı talep etmek için seslerimizi birleştirdik. Türkiye'de ve dünyanın her yerinde gazeteci ve yazarların özgürce yazabilme hakkı ve barışçıl ifadeleri nedeniyle hapsedilenlerin serbest kalması için mücadeleye devam edeceğiz” denildi.¹⁴⁴

• Freedom House'un hazırladığı “Freedom in the World” raporunda, “Türkiye'de ‘Cumhurbaşkanı'na hakaret’ suçlamasıyla ilgili davalarda “patlama yaşandığı” belirtilerek, “yalnızca 2017'de 20.000'den fazla soruşturma ve 6.000 kovuşturma, ifade özgürlüğü ihlallerine en göze çarpan örneklerinden biri” ifadesini kullanıldı. Raporda, “örgütlenme, toplanma ve ifade özgürlüğü konusundaki aşırı sınırlamalar dahil olmak üzere iki yıllık OHAL durumunda gerçekleşen seçimden sonra OHAL kaldırılrsa da ‘haksız’ tutuklamaların sürdürüldüğü” bildirildi. “Demokrasi Geriliyor: Dünyada Özgürlükler” adlı raporda yer alan değerlendirmelere göre 2018 yılında 32 puanla listenin sonlarında “özgür olmayan” ülke kategorisinde yer alan Türkiye, 2019'da 31 puana gerileyerek “özgür olmayan ülkeler” kategorisindeki yerini korudu.¹⁴⁵

• İHD'nin “Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2018 Yılı İnsan Hakları İhlalleri Raporu'nda”, söz konusu bölgelerde 11.643 hak ihlali olduğu, 417 kişinin hayatını kaybettiği ve 170 kişinin yaralandığı bildirildi. Raporda, bir gazetenin üç sayısı ve 12 kitap hakkında toplatma kararı verildiği, bir yayınevine, bir haber ajansı ve bir gazete temsilciliği bürosuna iki kez baskın düzenlendiği, internet haber sitelerine sekiz kez erişim engeli getirildiği belirtildi. Raporda, düşüncelerinden dolayı 12 soruşturma dosyasında 77 kişi hakkında soruşturma başlatıldığı, 19 dava dosyasında 91 kişi hakkında dava açıldığı ve 61 dosyada 684 kişi hakkında değişik hapis ve para

¹⁴¹ <https://www.birgun.net/haber-detay/sansur-yasasina-tepki-sinema-sessiz-kalmayacak.html>

¹⁴² http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1231323/HDP_li_Bilgen_den_Erdogan_a_tepki_HDP_halktir_dislayamazsiniz.html

¹⁴³ <http://www.kadikoytiyatrolari.com/yil-1842-hepimiz-gogolun-paltosundan-ciktik-ve/>

¹⁴⁴ <https://medyavehukuk.org/tr/cezaevinde-1000-gununde-nedim-turfente-aydinlardan-destek-mektubu>

¹⁴⁵ <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2019/democracy-in-retreat>

cezaları verildiği açıklandı.¹⁴⁶

7 Şubat 2019

- RSF, HRW, CPJ, Human Rights First, Open Society Justice Initiative ve PEN America, Birleşmiş Milletler'e Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetine dair uluslararası soruşturma açma çağrısında bulundu. Uluslararası örgütler, "ABD Başkanı Donald Trump ve ABD Kongresi'ni de şeffaflık adına harekete geçmeye" çağırıldı.¹⁴⁷

8 Şubat 2019

- İHD İzmir Şubesi'nin açıkladığı Şubat ayı hak ihlali raporuna göre; 2018 yılında Ege Bölgesi'nde 28 bin 36 hak ihlali yaşandı. Raporla, "1.190 gözaltı, 149 tutuklama, yedi gözaltı sırasında kötü muamele, 18 ajanlık dayatması olmak üzere gözaltı ve tutuklama sırasında 1.558 hak ihlali tespit edildi" denildi. Rapora göre; 52 kadın darp edildi, 43 kadın fiziksel ve sözlü tacize ve tehdide maruz bırakıldı, dört kadın tecavüze uğradı. 12 çocuk öldürüldü, 97 çocuk cinsel tacize maruz kaldı. 308 işçi iş kazası geçirdi, iki bin 28 işçi işten çıkarıldı, yedi işçi sosyal medya paylaşımı nedeniyle işten çıkarıldı, 640 işçi ihraç edildi. Maaşlarını alamadıkları gerekçesiyle işçiler 271 kez eylem yaptı. Ayrıca 16 kitap ve dergi yasaklandı.¹⁴⁸

- Pembe Hayat Derneği, Beyoğlu Kaymakamlığı'nın "Kuir Kısalar" adlı film gösterimini yasaklama kararına karşı AYM'ye başvuruda bulundu. "Kuir Kısalar" film gösterimi, Pera Sineması'na giden tebligat ile 12 Ocak 2018'e ertelenmişti. Ardından Beyoğlu Kaymakamlığı'nın gönderdiği yasak kararı ile yasaklanan etkinlik, "toplumsal hassasiyet" gerekçesi ile yapılamamıştı. Pembe Hayat Derneği, yasak kararı aleyhine yaptığı itirazı İstanbul 3. İdare Mahkemesi ve ardından İstanbul Bölge İdari Mahkemesi reddetmişti. İç hukuk yolları tükendiği gerekçesiyle Pembe Hayat Derneği, tazminat talebiyle Beyoğlu Kaymakamlığı'nın yasağına itirazını AYM'ye taşıdı.¹⁴⁹

9 Şubat 2019

- Gazeteciler Cemiyeti, Özgürlük için Basın (ÖiB) projesi kapsamında yayınlanan "İfade ve Basın Özgürlüğü Raporu – Durum 2018"e göre; kağıt krizi, medyadaki daralma ve kapanan yayın organları nedeniyle 700 gazeteci işsiz kaldı. Rapora göre, kağıt fiyatlarındaki artış nedeniyle *Aydınlık*, *Cumhuriyet*, *Posta*, *Birgün*, *Dünya*, *Sözcü*'nün yanı sıra yerel basında birçok gazete sayfa sayısı ve fiyat politikalarında değişime gitti. 50 yıllık *Anka Haber Ajansı* ile *Habertürk*, *Vatan* ve sayısız yerel gazete kapandı. 2014 yılında en az 93 olan sansür vakası söz konusuken 2018'de en az 42.406 vakanın yaşandığı ve birikimli engellenen site sayısının 168.933'e ulaştığı kaydedildi. Ayrıca İçişleri Bakanlığı'nın verilerine göre, 1 Ocak ile 31 Aralık 2018 tarihleri arasında siber suçlarla ilgili iç güvenlik operasyonları kapsamında 18.376 kişi hakkında yasal işlem başlatıldığına da dikkat çekildi. Gazetecilerle ilgili adli işlemlere yer verilen raporda, OHAL'in ilan edilmesinin ardından 516 gazetecinin gözaltına alındığı, sadece 2018 yılında 105 gazetecinin hakim karşısına çıktığı ve davası tamamlananlardan 80'i hakkında çeşitli hapis, para ve tazminat cezalarına hükmedildiği aktarıldı. Özellikle "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla hakkında adli işlem yapılan gazetecilerden 53'ü hakkında mahkûmiyet kararlarının verildiğine işaret edildi. Ayrıca ile "Medyada Sahiplik Yapısındaki Değişim ve Sonuçları Raporu"nda, *Doğan Medya Grubu*'nun el değiştirmesiyle Türk medyasında "tek seslilik" endişesinin arttığına işaret edildi.¹⁵⁰ Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, "Maalesef 2018 yılı demokrasimiz ve medyamız için oldukça sıkıntılı geçti. Demokrasi açısından sıkıntılar yaşayan

¹⁴⁶ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2019/02/05/ihd-2018-hak-ihlali-raporu-417-kisi-hayatini-kaybetti/>

¹⁴⁷ <https://www.hrw.org/news/2019/02/07/joint-ngo-statement-accountability-murder-jamal-khashoggi>

¹⁴⁸ <https://www.evrensel.net/haber/373138/ege-bolgesinde-bir-yilda-28036-hak-ihlali-yasandi>

¹⁴⁹ <https://sendika63.org/2019/02/pembe-hayat-kuirfest-yasagini-anayasa-mahkemesine-tasidi-529713/>

¹⁵⁰ <https://www.aydinlik.com.tr/ankara-gazeteciler-cemiyeti-2018-raporu-kaagit-fiyatlarindaki-artist-basini-krize-soktu-turkiye-subat-2019>

ülkemizde özgür medya olması da düşünülemez. Bu nedenle 2018 yılı da 2017 gibi yasaklamaların, hapislerin, gazete kapanmalarının ve gazetecilerin özgürce düşüncelerini açıklayamadığı bir yıl oldu. Ve bunların bedelini çok ağır şekilde ne yazık ki ülkemizde başta gazeteciler olmak üzere ödedi” dedi.¹⁵¹

11 Şubat 2019

• Ataol Behramoğlu ve Orhan Aydın’ın da aralarında yer aldığı Sanatçılar Girişimi, oyuncu Nazlı Masatçı’ya destek amacıyla İzmir Şakran Kadın Cezaevi önünde basın açıklaması yaptı. Aydın, insanlık tarihi boyunca sanatın boyun eğmediğini ifade ederek, “Sanatçıları suçlu saymak gayri insanidir. Bilinmelidir ki, ne dün ne de yarın bu tür suçlamalarla anılabilecek bir siyasi anlayışın yaşama şansı yoktur” dedi.¹⁵²

12 Şubat 2019

• Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), “İlerleme Tutuklandı” başlıklı Türkiye raporunda “OHAL sonrası basın özgürlüğünde hiçbir ilerleme yok” görüşünü paylaştı. Raporda, “Türk hükümeti şu anda tutuklu 150 gazetecinin mesleki faaliyetleri yüzünden değil ‘cezai faaliyetleri’ yüzünden tutuklu olduğunda ısrarcı. Görüşülen hükümet yetkilileri Türkiye medya ortamını ‘iyi ve canlı’ olarak nitelendiriyor. Basına yönelik baskının ise darbe girişimi karşısında devletin verdiği meşru bir tepki olduğunu savunuyor. Türkiye’deki tutuklu gazetecilerin çoğu terörle ilişkin suçlar sebebiyle hapiste ve savcılar düzenli olarak sadece gazetecilerin eleştirel makalelerini ve sosyal medya aktivitelerini ‘kanıt’ olarak gösteriyor. Dahası cezai süreçlerde gazetecilerin hakları rutin bir şekilde ihlal ediliyor. Bu haklar arasında hem Türkiye Anayasa Mahkemesi hem de AİHM’de yasadışı kabul edilen dava öncesi tutukluluk da bulunuyor “denildi. Raporda ülkedeki mevcut medya kuruluşlarının yüzde 95’inin hükümet etkisi altında olduğu belirtilerek, 170’den fazla medya kuruluşu ve yayınevini ise kapatıldığı bildirildi.¹⁵³

• Avrupa Konseyi, basın özgürlüğü üzerine hazırladığı raporunda, Avrupa ülkelerinde cezaevlerindeki 130 gazeteciden 110’unun Türkiye’de olduğunu bildirdi. Raporda, özetle, “Türkiye dünyada en fazla gazetecinin hapiste olduğu ülke. Olağanüstü halin ilanından bu yana 200’den fazla gazeteci yayınları nedeniyle gözaltına alındı ya da tutuklandı. Bu tutuklamalar özellikle Türkiye’nin güneydoğusunda olmak üzere 2018 yılı boyunca devam etti” denildi.¹⁵⁴ Raporda, ayrıca Avrupa genelinde gazetecilere ve medyaya yönelik cinayet, saldırı, gözdağı, itibarsızlaştırma gibi baskı yöntemlerinin rutin hale geldiğine dikkat çekildi. “Avrupa’da basın özgürlüğünün Soğuk Savaş yıllarından bu yana hiç bu kadar tehdit altında olmadığı” tespiti yapıldı. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Thorbjörn Jagland, rapor çerçevesinde üye ülkeleri “basın özgürlüğü konusundaki erozyonu önleme” ve “gazetecilerin güvenliğini iyileştirme” konusunda uyardı.¹⁵⁵

14 Şubat 2019

• Avrupa Parlamentosu, IPI’ın hazırladığı ve Türkiye’de gazeteciler iç hukukta etkili çözüm yolu kalmadığını belirtilerek, Türkiye’ye hukuki standartlara dönme çağrısı yapılan önergeyi görüştü. Önergede, Avrupa kurumlarına yönelik Türkiye’deki yargı sisteminin hak ihlalleri karşısında objektif karar veremediğini kabullenmekte yetersiz kaldığı eleştirisi de yapıldı. Türkiye’nin ifade özgürlüğü, özlük hakları, kişi hürriyeti ve güvenliği gibi temel iç ve uluslararası hukuk standartlarını garanti altına alması talep edildi. Türkiye’nin bağımsız ve tarafsız mahkeme heyetleri tarafından adil yargılanma, masumiyet karinesi, duruşmaya fiziken katılım hakkı gibi

¹⁵¹ <http://www.24saatgazetesi.com/bilgin-2018-yili-demokrasimiz-ve-medyamiz-icin-sikintili-gecti/>

¹⁵² http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kultursanat/1242928/Sanatcilar_Girisimi_nden_Masatci_ya_destek.html

¹⁵³ <http://www.diken.com.tr/uluslararasi-basin-enstitusu-turkiyede-medya-ozgurlugunde-hicbir-ilerleme-yok/>

¹⁵⁴ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-47214166>

¹⁵⁵ <https://www.dw.com/tr/avrupa-konseyi-turkiye-en-b%C3%BCrkiye-en-b%C3%BCy%C3%BCK-gazeteci-hapishanesi/a-47485429>

güvenceler sağlaması da istendi. IPI Türkiye Koordinatörü Caroline Stockford, “Türkiye’yi bu belgede yer alan önerileri dikkate almaya ve basın ve ifade özgürlüğü ilkelerinin restorasyonuna dair adımları uygulamaya davet ediyoruz” dedi.¹⁵⁶ AP Yeşiller Grubu üyesi Rebecca Harms, “Türkiye’de gazeteci davalarına şahsen katılarak edindiğim tecrübelerimden de yola çıkarak söyleyebilirim ki bu önergede Türk yargı sisteminin yozlaşmasına dair maddeler gerçekliği yansıtıyor. Türk yetkililerini buradaki önerileri ciddiye almaya, hukuk devleti ile ifade özgürlüğünü restore etmeye ve tutuklu tüm gazetecileri derhal serbest bırakmaya çağırıyorum” diye konuştu.¹⁵⁷

- İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), Ankara Valiliği’ni LGBTİ bireylere yönelik hak ihlallerine son vermeye çağırdı. HRW Avrupa ve Orta Asya Direktörü Hugh Williamson, “Ankara’daki yetkililerin LGBTİ grupların haklarını koruma sorumluluğu var. Bu tür keyfi yasakların getirilmesi LGBTİ bireylerin daha da fazla yaftalanması ve dışlanması için yapılan çok büyük bir çabadır. Şiddet içermeyen eylemleri asılsız iddialarla yasaklamak ve bir grup vatandaşa toplumun geri kalanının gözünde suçlu muamelesi yapmak haklara saygı duyan bir devletin yapacağı bir şey değildir” dedi.¹⁵⁸

- Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD), *Resmi Gazete*’de 14 Aralık 2018’de yayımlanan yeni Basın Kartı Yönetmeliği’ndeki tartışmalı maddeleri iptal ettirmek ve yürürlüğünü durdurmak amacıyla Danıştay’a başvurdu. Dava başvurusunda, “basın ve ifade özgürlüğüne aykırı, yasalarla çelişkili ve idareye, yasal sınırları aşan yetkiler verdiği” belirtilen yönetmelikteki altı maddenin iptali istendi. Başvuruda özellikle yönetmeliğin 29’ncü maddesinde basın kartı iptali gerekçeleri arasındaki “Basın meslek onurunu zedeleyecek işler yapma” ve “Milli güvenlik ya da kamu düzenine aykırı davranışlarda bulunması veya bu tür davranışları alışkanlık edinmesi” ifadelerinin “muğlak” olduğu belirtildi. Ayrıca basın kartı sahipliğinin koşulları uyarınca sadece 5953 sayılı Basın İş Kanunu (eski 212 sayılı kanun) kapsamında çalıştırılan gazetecilere kart verilebileceğine ilişkin hükmün eşitliğe aykırı olduğu ifade edildi. Basın sektöründe 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırıldığı için pek çok kişinin, basın kartı alamadıkları belirtildi. Gazetecilere basın kartı çıkarılması konusunda kısıtlamalar artırılırken, gazeteci olmadıkları halde Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı idari kadrolarındaki kişilere basın kartı hakkı verilmesi de eleştirildi. Yönetmelikteki 14 ve 15’nci maddelerdeki “en üst yönetici tarafından belirlenecek kişiler” ve “Bakanlıkça uygun görülenler” ifadelerinin, hukuka uygun olmadığı da vurgulandı. ÇGD Genel Başkanı Can Güleryüzlü, bu yönetmelikle birlikte siyasi iktidar tarafından, Türk basınında her anlamıyla yeniden yapılandırma sürecinde yeni bir aşamaya gelindiğini söyledi.¹⁵⁹

16 Şubat 2019

- Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın (ÖiB) programı kapsamında yayınlanan Ocak 2019 Raporu’na göre; Türkiye’de 94’ü tutuklu, 52’si hükümlü olmak üzere hapiste 146 gazetecinin tutulduğu açıklandı. Raporda, *Demirören Medya Grubu*’nun 15 yıllık Güncel Hukuk dergisini ve *Sözcü Grubu*’nun *AMK Spor*’u kapattığı ifade edildi. *Flash TV*, ekonomik gelişmeler gerekçesiyle program sayısı ve personel sayısını azaltırken, *TV8*, *CNN Türk*, *TRT* gibi kanallarda benzer kararlar alındığı aktarıldı. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin de, Ocak ayında basın ve ifade özgürlüklerinde olumsuz gidişatta değişiklik gözlenmediğini belirterek, “Fiyat artışları yerelde yazılı basın kuruluşlarının personel sayısını ya da yayın günü sayısını azaltmaya zorlamaya devam ediyor. Birçok yerel gazete haftada sadece üç gün yayınlanma kararı aldı. Bazı yerel gazeteler ise ortak yayına başladı” dedi. Bilgin, Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Ahmet Aydın’ın, okul bünyesindeki Akdeniz İletişim Haber Ajansı’nın yayın hayatını

¹⁵⁶ <https://www.evrensel.net/haber/373594/47-ap-uyesi-ve-14-basin-ozgurlugu-grubu-turkiye-icin-onerge-hazirladi>

¹⁵⁷ <https://medyavehukuk.org/tr/ipidan-turkiye-onergesi-ic-hukukta-cozum-yolu-efsanesi>

¹⁵⁸ <https://www.amerikaninsesi.com/a/hrw-dan-turkiye-ye-lgbti-etkinlikleri-yasagini-kaldirin/4787195.html>

¹⁵⁹ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205478-cgd-yeni-basin-karti-yonnetmeliği-nin-iptali-icin-danistay-a-basvurdu>

CHP'li Barış Yarkadaş ile gazeteci İsmail Saymaz'la röportaj yapıldığı gerekçesiyle sonlandırdığını da hatırlattı. İfade özgürlüğü bağlamındaki rapordaki verileri de değerlendiren Bilgin, “Adalet Bakanlığı'nın kamuoyuna yansıyan verilerine göre 2014-2017 yılları arasında ‘Cumhurbaşkanı’na hakaret’ suçlamasıyla 12.300 kişi sanık olarak mahkemeye çıkarken, ‘Atatürk’e hakaret ettiği’ gerekçesiyle de aynı dönemde 1041 kişi yargılandı” diye konuştu.¹⁶⁰

19 Şubat 2019

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, TBMM'deki grup konuşmasında, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nin *Cumhuriyet* cezalarını onamasına “Aylardır hapiste olup hala iddianamesi hazırlanmayan birçok gazeteci var. Bu durum Türkiye'de demokrasinin kan kaybettiğini anlatıyor aslında” sözleriyle tepki gösterdi. Kılıçdaroğlu, “*Cumhuriyet* çalışanlarını, kalan cezalarını da yatmaları için tekrar cezaevine gönderecekler. Tekrar hapse atmak, Türkiye'nin itibarını zedelemekten başka ne işe yarayacak? Aydınları, gazetecileri hapse atıp ne yapacaksınız? Türkiye'nin itibarını zedeliyorsunuz. Türkiye'de yargının bağımsız olduğunu kimse söyleyemiyor. Bu kararın hakka ve hukuka uygun bir karar olduğunu kabul edebilir miyiz? Hayır” dedi.¹⁶¹

- TGC, Kapadokya bölgesindeki Peribacaları'na yapılan kaçak inşaatları haberleştiren *İHA* Nevşehir Muhabiri Coşkun Sağlamdin'in ölümle tehdit edilmesini “Meslektaşımıza yönelik saldırının faillerinin en kısa sürede bulunmasını ve cezalandırılmasını” sözleriyle kınadı. TGC'den yapılan açıklamada, “Türkiye'nin içinden geçmekte olduğu zor dönemde gazetecilerin mesleklerini yapmaları değişik şekillerde engellenmektedir. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Göreme Milli Parkı içindeki kaçak inşaatlar, *İHA* muhabiri Sağlamdin tarafından haberleştirilmiş, haberin ardından kaçak inşaatların yıkımına başlanmıştır. Meslektaşımız Sağlamdin kaçak inşaatların yıkıma başlanmasının ardından Göreme Belediye Başkanı Nuri Cingil ve inşaat sahipleri tarafından ölümle tehdit edildiğini açıklamıştır. Durum vahimdir. Kamuoyunu etkileyen her olayın ardından gazetecilere yönelik yapılan sözlü ve fiziksel saldırılar halkın haber alma ve gerçekleri öğrenme hakkına yönelik bir saldırdır” denildi.¹⁶²

20 Şubat 2019

- Kayseri Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Veli Altınkaya, *İHA* Nevşehir Muhabiri Coşkun Sağlamdin'in tehdit edilmesiyle ilgili “Orada görevini yapması gereken ilin valisi, kültür ve turizm müdürüdür. Onlar üzerine düşeni yapmadığı için bir gazeteci olayı haberleştirdiği için tehdit ediliyor. İlin yetkilileri bunu görmüyor, o ilin çevre şehircilik il müdürü bunu görmüyor, belediye başkanları bunu görmüyor, yetkililer bunu görmüyor, onların görmediğini bir gazeteci görüyor. Cumhurbaşkanı da meydan mitinglerinde ‘Oralar yıkılacak’ dedikten sonra buraların yıkılması için yerel yöneticiler harekete geçiyor. İşte gazeteci bu nedenle kamu görevi yapan, halkın gözü kulağı olan kişidir” dedi.¹⁶³

- TGC, *Cumhuriyet* davasında istinaf mahkemesince onama kararı verilmesine, “Bu kararlarla mahkum olan gazeteciler değil, halkın haber alma, bilgilenme özgürlüğüdür” tepkisi gösterdi. TGC'den yapılan açıklamada, “*Cumhuriyet* davasında başından beri takınılan tutumun amacı, aslında ülkede haber özgürlüğünün dolaşımını engellemek, sorgulayan, araştıran, eleştiren gazeteciliğin önünü kesmektir. Bu kararlarla *Cumhuriyet* davasında beş yıldan az ceza almış olan gazetecilerin temyiz yolu kapalı olarak yeniden cezaevine girmesi gerekecek. Beş yılın üstünde hapis cezası almış gazeteciler ise Yargıtay'da temyiz haklarını kullanacaklar. Yargıtay'ın bu gruptaki gazeteciler hakkındaki cezalarla ilgili alacağı bozma kararı ise olayı içinden çıkıla-

¹⁶⁰ <http://www.24saatgazetesi.com/bilgin-sorunlarin-asilacagina-inancimiz-tamdir/>

¹⁶¹ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902191037747953-kemal-kilicdaroglu-chp-grup-toplantisi-tbmm/>

¹⁶² <https://www.ih.com.tr/haber-tgdcen-ih-muhabirine-destek-766570/>

¹⁶³ <https://www.haberturk.com/kayseri-haberleri/66962194-ih-muhabiri-coskun-saglamdinin-olumle-tehdit-edilmesikayseri-gazeteciler-cemiyeti-baskani>

maz hale dönüştürecektir. Bu durum yasada amaçlanmamış olan büyük bir adaletsizliği de beraberinde getirmiş olacak. Gazetecileri baskı altına alan ve haberciliği yapılamaz hale getiren uygulamalardan süratle kaçınılmasını istiyoruz” denildi.¹⁶⁴

21 Şubat 2019

- Freedom House, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Gezi Parkı protestolarıyla bağlantılı 16 kişi hakkında hazırladığı iddianamede ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep etmesiyle ilgili “Sivil Toplum Karşı Şoke Edici Suçlama” başlıklı bir açıklama yayınladı.¹⁶⁵ Açıklamada, “sivil toplum kuruluşlarının liderlerine protesto gösterileri düzenleyerek hükümeti devirme girişiminde bulunma” suçlaması yöneltildiği belirterek, bu durum “toplanma ve örgütlenme özgürlüğünü suç haline getirmeye yönelik küstah bir girişim” olarak nitelendirildi. Hali hazırda Osman Kavala ve Yiğit Aksakoğlu'nun tutuklu bulunduğu hatırlatıldı. Freedom House Başkanı Michael Abramowitz, “Aktivistleri ve sivil toplum liderlerini hapsedmeye çalışan Türk hükümeti, hukukun üstünlüğüne ve demokratik yönetime geri dönmek gibi bir niyeti olmadığını bir kez daha gösterdi” dedi.¹⁶⁶

22 Şubat 2019

- İHD, TAYAD'ın 16 Şubat'ta Ankara Sakarya Caddesi'nde yaptığı eylemde gözaltına alınırken polis tarafından cinsel tacize uğrayan üniversite öğrencisi Merve Demirel'e ilişkin İçişleri Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya tepki gösterdi. İHD, İçişleri'nin “Babası ‘FETÖ’cü” gibi açıklamalar yapmasına “Bu açıklamalar cinsel saldırıların devlet tarafından sahiplenildiğini, kendilerine düşman olarak gördüklerine uygulanabilir olduğunu belirtmektedir. Türkiye tarihi gözaltında yapılan cinsel saldırı ve istismarlara yabancı değildir” görüşünü paylaştı.¹⁶⁷

- İstanbul Adalet Sarayı önünde *Cumhuriyet* Davası'nda istinaf mahkemesince gazeteciler aleyhine onama kararı alınması protesto edildi. Avukat Kemal Aytaç, protesto sırasındaki açıklamasında, “İstinaf mahkemesinin bu kararı, bu ülkede artık mahkemeler olmadığı gibi yargıların da olmadığını gösteriyor” dedi. Avukat Tora Pekin de, “Bu davada verilecek karar, Türkiye’de zaten olmayan basın özgürlüğünün kağıt üstünde dahi sonu anlamındadır” diye konuştu.¹⁶⁸

23 Şubat 2019

- ABD Dışişleri Bakanlığı, Gezi Parkı protestoları gerekçesiyle 16 sivil toplum temsilcisi hakkında iddianame hazırlanmasıyla ilgili “Amerika, Türkiye’deki savcıların 16 sivil toplum ve medya lideriyle iş adamlarına yönelik iddianame hazırlamasından derin kaygı duyuyor” açıklaması yaptı. Açıklamada, “İfade özgürlüğü hakkının kullanılması ağırlaştırılmış müebbet cezayla sonuçlanmamalı Türkiye’ye bu özgürlüklere saygı duyması ve keyfi tutuklanan tüm bu kişileri serbest bırakması çağrısında bulunuyoruz” denildi.¹⁶⁹

- HRW Direktörü Kenneth Roth, “Cumhurbaşkanı Erdoğan ve hükümeti Osman Kavala ve diğer 16 kişi hakkında tamamen siyasi amaçlarla bir dava uydurdu” dedi. Roth, Türk Hükümeti'nin haksız tutuklamalar yaptığını belirterek, “Gezi protestolarını Kavala tarafından organize edilmiş bir dış kaynaklı darbe girişimi olarak nitelemek komik, tarihi yeniden yazmaya çalışmak ve aynı zamanda Türkiye'nin bağımsız sivil toplumunu ortadan kaldırmak adına bir girişim” diye konuştu.¹⁷⁰

- Fikret İlkiz *T24*'e yazdığı “Görüntünün soytarıları ve dalkavuklar” başlıklı yazısında,

¹⁶⁴ <https://www.gercekgundem.com/medya/72270/tgc-mahkum-olan-halkin-haber-alma-ozgurlugudur>

¹⁶⁵ <https://freedomhouse.org/article/turkey-shocking-indictment-against-civil-society>

¹⁶⁶ <https://www.amerikaninsesi.com/a/freedom-housedan-gezi-parki-iddianamesine-sert-tepki/4798433.html>

¹⁶⁷ <https://www.gercekgundem.com/guncel/72879/tacizi-aklayan-aciklamalara-ihdden-tepki>

¹⁶⁸ <https://www.birgun.net/haber-detay/adalet-nobeti-bu-kez-gazeteciler-icin.html>

¹⁶⁹ <https://www.amerikaninsesi.com/a/abd-16-sivil-toplum-lideri-iddianame-derin-kaygi/4801334.html>

¹⁷⁰ <https://www.amerikaninsesi.com/a/turkiyeye-hak-ihlalleri-elestirileri-artiyor/4801403.html>

Cumhuriyet çalışanlarına İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği hapis cezalarını İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından onanmasını eleştirdi. İlkiz, “Adaletin böylece sağlanmış olmasından mutlu olanlarımız varsa, ki vardır ve var olduğunu biliyoruz, vicdanları rahat olsun. Çünkü bu adaleti el birliğiyle inşa etmek için az emekleri geçmedi. Çok çalıştılar, çok çaba harcadılar, nihayet başardılar. *Cumhuriyet* mensuplarını mahkum ettirmek için başvurmadıkları yüksek kapı kalmamıştı. Bu işi başaranlar aynaya bakın, kendinize isterseniz gülümseyin, isterseniz suratınıza tükürün! Nasıl isterseniz, çünkü sizler özgürsünüz ve serbestsiniz” diye yazdı.¹⁷¹

26 Şubat 2019

- BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, dünyada son üç yılda binden fazla insan hakları savunucusu ve gazetecinin öldürüldüğünü belirterek, gazetecilere karşı işlenen “çirkin suçların” cezasız kalmasına tahammül edilmemesi gerektiğini söyledi. Guterres, “Açık olalım. İnsan hakları dünyanın pek çok yerinde zemin kaybediyor. Fakat ben umudumu kaybetmiyorum. Evet, sıkıntılı eğilimler görüyoruz ama aynı zamanda insan hakları ve sosyal adalet alanlarında güçlü hareketler de görüyoruz. Gençler, yerli halklar, göçmen ve mülteciler haklarını arıyor ve seslerini duyuruyorlar. Gazeteciler korkusuzca hikayeler çıkarıyorlar” dedi.¹⁷²

27 Şubat 2019

- Türkiye'deki faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası 10 insan hakları örgütü, sivil topluma yönelik artan baskılara ve suçlu ilan edilmelerine son verilmesi çağrısında bulundu.¹⁷³ Bu ortak açıklamaya, Hakikat Adalet Hafıza Merkezi, Hak İnisyatifi Derneği, İnsan Hakları Derneği, İnsan Hakları Gündemi Derneği, RSF, Türkiye İnsan Hakları Vakfı, Yurttaşlık Derneği, Civil Rights Defenders, Eşit Haklar İçin İzleme Derneği ve Uluslararası Af Örgütü katıldı. Ortak basın toplantısında, Gezi Parkı protestoları nedeniyle 16 sivil toplum aktörü hakkında “hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüs” iddiasıyla hazırlanan iddianame “dayanaksız” olarak nitelendirildi. UAÖ Türkiye Kampanyalar Direktörü Ruhayna Akşener, “Sivil toplumu hedef alan bu son saldırı, insan hakları savunucuları ve diğer sivil toplum aktivistlerin yalnızca hak ihlallerinin ortaya çıkartılması, hakikat adalet ve onarım talep etmeleri nedeniyle gözaltına alındığı, yargılandığı ve cezaevine gönderildiği bir dönemde gerçekleştiriliyor” dedi.¹⁷⁴

Diğer Gelişmeler

1 Şubat 2019

- Türkiye Yayıncılar Birliği, internet siteleri üzerinden kitap satışlarında Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca yayıncılık sertifikası verilmiş yayıncılar tarafından yapılan kitap ve süreli yayınlar için KDV istisnası getirildiği duyurdu. KDV Kanunu'nda yapılan bu değişikliğe göre, 1 Şubat 2019'dan itibaren yayıncılara, stoklarındaki veya yeni yayımlayacakları kitaplar konusunda dağıtımçılara ve kitapçılara yapılan toptan satışlarında veya KDV mükellefi olmayan gerçek kişilere perakende satışlarda KDV uygulanmayacak.¹⁷⁵

- İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, Gülen yapılanmasına yönelik soruşturma kapsamında tutuklu olan ABD'nin İstanbul Başkonsolosluğu tercümanı Metin Topuz hakkında “terör örgütüne üye olma” suçlamasıyla hazırlanan iddianameyi kabul etti. Topuz hakkındaki 78 sayfalık iddianamede, Topuz için ağırlaştırılmış müebbet ve 35 yıla kadar hapis cezası istendi. İddianamede, Topuz'un, Türkiye'nin 2016'daki darbe girişiminden sorumlu tuttuğu Gülen yanlısı

¹⁷¹ <https://t24.com.tr/yazarlar/fikret-ilkiz/goruntunun-soyutlari-ve-dalkavuklar,21771>

¹⁷² <http://www.24saatgazetesi.com/guterres-dunyanin-her-yerinde-gazetecilere-siddet-var/>

¹⁷³ <https://tihv.org.tr/sivil-toplumu-yok-etme-cabasina-karsi-bir-aradayiz/>

¹⁷⁴ <https://www.amerikaninsesi.com/a/insan-haklari-orgutleri-iktidar-sivil-toplumu-yok-etmeye-calisiyor/4805747.html>

¹⁷⁵ <http://turkiyaybir.org.tr/onemli-duyuru-kitap-satislarinda-uyulanacak-kdv-istisnasi-hakkinda#.XFdTMFUzbiU>

eski polisler ve eski savcı Zekeriya Öz'le bağlantısının tespit edildiği belirtildi. Dava 26 Mart'ta görülecek.¹⁷⁶

- AKP Genel Başkan Danışmanı Yasin Aktay, BM Keyfi ve Yargısız İnfazlar Özel Raporörü Agnes Callamard ile Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin yaptığı görüşme sonrasında baş şüpheli olarak Veliht Prens'in görüldüğünü bildirdi. Aktay, "Birçok uluslararası çevre de buna karar verdi. Amerikan Kongresi oy birliğiyle, hem Demokratların hem Cumhuriyetçilerin oy birliğiyle bu cinayetin sadece Türkiye'ye gelmiş olan o on beş kişinin kendi başlarına verdikleri bir karara dayanamayacağını söyledi. Bunda ittifak ettiler. Şu anda beklenti bu, öyle bir şüphe var" dedi.¹⁷⁷

- Türkiye'den sınır dışı edilen Hollandalı gazeteci Ans Boersma'yı temsil eden MLSA avukatları, hukuksuz bir işlem uygulandığını ve yasal düzenlemelere aykırı olduğu belirterek sınır dışı kararının iptali için dava açtı. MLSA avukatları, *Het Financieele Dagblad* muhabiri Boersma adına İstanbul Nöbetçi İdare Mahkemesi'ne başvurarak sınır dışı etme kararının yürütülmesinin durdurulmasını ve iptalini talep etti. Başvuru dilekçesinde, Boersma'nın genel güvenliğe tehdit oluşturmadığı ve sınır dışı edilmesi nedeniyle kendisinin mesleki kariyerinin zedelenmediğini belirtildi. Boersma'nın yasal düzenlemelere aykırı olarak gerekçe gösterilmeden ve süre tanınmadan sınır dışı edildiği kaydedildi.¹⁷⁸

2 Şubat 2019

- Sinema emekçileri tarafından sansürü protesto etmek ve sinemayı özgürleştirmek için 1977'de düzenlediği üç günlük İstanbul-Ankara yürüyüşünü anlatan "Yollara Düştük" belgeseli internette kamuoyunun erişime açıldı. Yönetmen Deniz Yeşil, belgeseli 1 Mayıs'ta erişime açacaktı ama paylaşım tarihi öne çekti. Yeşil, *Twitter* aracılığıyla "Yeni sinema yasasındaki sansür maddesine karşı tek söz söylemeden alkışlayanlar, meslektaşlarının 1977'de neden yürüdüğünü ya hiç bilmiyorlar ya da 'sanatın özgürlüğü' ile hiç ilgilenmiyorlar. 'Yollara Düştük'ü yakında online olarak paylaşacağız" dedi. Belgesel hem sanatçıların sansüre karşı nasıl tutum alması gerektiğini hem de Yeşilçam'ın bilinmeyen yönlerini yansıtıyor. Belgesel, 51. Uluslararası Altın Portakal Film Festivali ve 34. İstanbul Film Festivali'nde finalist olarak seçilmişti ancak her ikisinde de sansür krizi nedeniyle yönetmen tarafından festivallerden çekmişti.¹⁷⁹

- Uluslararası Şeffaflık Derneği Türkiye Başkanı Oya Özarlan, Türkiye'de yasaklanan internet sitesi sayısının 2013'ten itibaren katlanarak arttığını ve 2016'da 113.398'e ulaştığını açıkladı.¹⁸⁰ Özarlan, 2008 yılında 1.310, 2009'da 5.954, 2010'da 8.547, 2011'de 15.559, 2012'de 22.641, 2013'de 40.478, 2014'te 65.539 ve 2016'da ise 113.398 internet sitesine erişim yasağı getirildiğini belirterek "dramatik artış" değerlendirmesinde bulundu.¹⁸¹ Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 29 Ocak 2019'da yayınladığı 180 ülkeyi kapsayan "2018 yılı Yolsuzluk Algı Endeksi"nde Türkiye son beş yılda dokuz puan kaybederek 41 puanla 78'inci sırada yer almıştı. Böylece Türkiye, endekste "kısmen özgür" statüsünden "özgür olmayan" ülkeler kategorisine alınmıştı.¹⁸²

- İlahiyatçı yazar Cemil Kılıç, sosyal hesabında yaptığı paylaşımlar nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 15 Ocak'ta görevden alınmasıyla başlayan süreçte Ateizm Derneği'nin kendisine hukuki destek teklif edildiğini yazdı. Kılıç, KONDA'nın yapmış olduğu anketin sonuçlarını değerlendirmiş ve "Bugün ateistler, Müslümanlara göre Kuran'a daha uygun ve daha

¹⁷⁶ <https://www.amerikaninsesi.com/a/abd-istanbul-baskonsoloslugu-calisan-hakkindaki-iddianame-kabul-edildi/4768597.html>

¹⁷⁷ <https://m.dw.com/tr/aktay-bmye-g%C3%B6re-ba%C5%9F-%C5%9F%C3%BCpheli-veliaht-prens/a-47323950>

¹⁷⁸ <http://m.bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205117-sinirdisi-edilen-gazeteci-ans-boersma-nin-avukatlari-kararin-iptali-icin-dava-acti>

¹⁷⁹ <https://www.abcgazetesi.com/kultur-sanat/sarayin-sansur-yasasina-karsi-yollara-dustuk-belgeseli-internette-erisime-acildi/haber-120576>

¹⁸⁰ <https://tr.euronews.com/2019/02/03/turkiye-de-engellenen-site-sayisinda-2013-ten-beri-dramatik-artis>

¹⁸¹ https://twitter.com/sedakaratabangl/status/1091968514884337664/photo/1?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed&ref_url=https%3A%2F%2Ftr.euronews.com%2F2019%2F02%2F03%2Fturkiye-de-engellenen-site-sayisinda-2013-ten-beri-dramatik-artis

¹⁸² <https://sivilalan.com/2019/01/29/2018-yolsuzluk-algı-endeksi-aciklandi/>

ahlaklı yaşıyor” açıklaması yapmıştı. Bunun üzerine *Yeni Akit* gazetesi Kılıç’ı hedef göstererek “Din karşıtı o öğretmen hala görevde” haberleri yapmıştı. Bu haberler sonrasında Kılıç, bakanlıkça soruşturmaya maruz bırakılmıştı.¹⁸³

- *Power Group*, müzik kanalı *Power TV*’nin kapanacağı iddiasına ilişkin haberlerin gerçeği yansıtmadığını duyurdu. Açıklamada, “*Power Group*’a ait *Powertürk TV*’nin kapanacağına dair haber, gerçeği yansıtmamaktadır. *Powertürk TV*, *Power Group* bünyesinde Haziran 2003’ten bu yana yayın hayatına başarıyla devam etmektedir ve kapanması söz konusu değildir. *Power Group* tüm platformlarda her zamankinden daha da istekli ve güçlü bir şekilde çalışmalarını sürdürecektir” denildi.¹⁸⁴

- HDP’nin, DBP Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel ve Diyarbakır Belediyesi Eski Başkanı Gülten Kışanak’a hapis cezası verilmesiyle ilgili yaptığı açıklamada, “İktidarın güdümünde olduğunu kanıtlayan yerel mahkeme bu kararla Tuncel ve Kışanak şahsında demokratik siyaseti cezalandırmıştır” denildi. Açıklamada, “Cezalar 2 Mart 1994 ve 4 Kasım 2016 darbelerinin devamıdır. İktidarın güdümünde olduğunu kanıtlayan yerel mahkeme bu kararla Tuncel ve Kışanak şahsında demokratik siyaseti cezalandırmıştır” ifadesi yer aldı.¹⁸⁵

- CHP Parti Meclisi üyeleri, Silivri Cezaevi’nde 219 gündür tutuklu *Karşı* eski Genel Yayın Yönetmeni Eren Erdem’e, altı gündür yürüttüğü açlık grevi nedeniyle “Halkımız bir çığlığa dönüşen sesini duydu. Açlık grevini sonlandırmanı istiyoruz” çağrısında bulundu. CHP Parti Sözcüsü Faik Öztrak, “Erdem yasaların işlemediği, ceza adalet sisteminin yasaya ve hukuka dayanmadığı yargılama görüntüsüyle özgürlüğü elinden alınmıştır. Arkadaşımız, 25 ve 26. dönem milletvekilimiz, parti meclisi üyemiz, gazeteci Erdem, işte bu haksız, hukuksuz ve adaletsizliğe karşı tepkisini göstermek ve zulme karşı susmamak için tam altı gün önce bedenini açlığa yatırdı. Biz CHP PM üyeleri olarak, Erdem’e sesleniyor ve ‘halkımız bir çığlığa dönüşen sesini duydu, dört duvar arasına sıkıştırılmak istenen adalet özlemine şahit oldu’ diyoruz. Demokrasi için vereceğimiz mücadelede sana ve sağlıklı olmana ailenin ve bizlerin her zamankinden daha çok ihtiyacımız var” şeklinde konuştu.¹⁸⁶

3 Şubat 2019

- Afyonkarahisar’dan bir vatandaş, TBMM Dilekçe Komisyonu’na başvurarak “halk günü” uygulaması başlatılmasını ve TBMM Genel Kurulu’nda milletvekillerinin hitap ettiği kürsüde vatandaşlara söz hakkı verilmesini istedi. Dilekçede, “Meclis kürsüsünden seçilenlerin de-ğil, seçenlerin hitap etmesi gerektiği” görüşü savunuldu. Vatandaşa TBMM İçtüzüğü’ne göre TBMM Genel Kurulu’nun sadece vekillere ve görevli memurlara açık olduğu hatırlatıldı.¹⁸⁷

- *Fashion One TV International*’ın, Türkiye’de faaliyet gösteren *Number1 Medya Grubu*’yla ortak olduğu bildirildi. Dünyada 122 ülkede yayıncılık faaliyeti yürüten Fashion One Group CEO’su Ali Gürsoy, “Bu ortaklık, genişlemekte olan grubumuzun en önemli adımlarından. Türk pazarının değerini ve ne kadar önemsedığımızı, *Number1 Medya Grubu* ortaklığı ile gösteriyoruz. Ekonominin yeniden hareketlenmesi sonucu, Türk pazarına girmemiz için en doğru zaman. Bu açıdan, sektörün en iyi içeriklerini Türk izleyicisiyle buluşturmak için sabırsızlanıyoruz. Türkiye’ye adım atmamız, uluslararası büyüme stratejimizin bir parçası” dedi.¹⁸⁸

- HDP’nin eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, İsveç Sosyal Demokratlar Partisi Milletvekili Thomas Hammarberg tarafından Nobel Barış Ödülü’ne aday olarak gösterildi. Ham-

¹⁸³ https://twitter.com/m_cemilkilic/status/1091392595882926081

¹⁸⁴ <https://www.medyaradar.com/power-grouptan-flas-powerturk-tv-aciklamasi-haberi-2003515>

¹⁸⁵ <https://www.hdp.org.tr/tr/basin/basin-aciklamalari/tuncel-ve-kisanak-cezaları-2-mart-94-ve-4-kasim-2016-darbelerinin-devamidir/12848>

¹⁸⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/chp-pmden-eren-erdem-bildirisi-3368712/>

¹⁸⁷ <http://www.haber7.com/siyaset/haber/2819839-tbmm-ye-dilekce-verdivatandas-kursuye-ciksin>

¹⁸⁸ <http://www.medyafaresi.com/haber/fashion-one-number1a-ortak-odu/898948>

marberg, Demirtaş'ı aday gösterdiği mektubunda; “Demirtaş, otoriterizmin, mezhep çatışmalarının, kusurlu adalet sisteminin olduğu, ifade özgürlüğünün ve temel insan haklarının olmadığı bir ülkede, Türkiye halklarının barış içinde yaşayabileceği iç içe geçmiş kültürel ve politik tarihlerinin bilgisiyle bir toplumun inşası için her zaman kararlı biri olmuştur. Parmaklıklar ardında olsa bile, barış mücadelesinin şimdiki zor zamanlardan çok daha fazla önemli olduğunu bize hatırlatıyor. Bütün bu nedenlerden dolayı, 2019 Nobel Barış Ödülü için Selahattin Demirtaş'ı saygıyla aday olarak gösteriyorum” ifadelerine yer verdi.¹⁸⁹

4 Şubat 2019

- ÇGD Bursa Şube Başkanlığı'na oybirliğiyle Rabia Deniz seçildi.¹⁹⁰
- Kaos GL Derneği, lezbiyen, gey, biseksüel, transseksüel ve interseksüel (LGBTİ) bireylere medyada nasıl yer verildiğine ilişkin “2018 Medya İzleme Raporu”nu yayımladı. Rapora göre, 2018'de yazılı basındaki haber ve yazıların yarısı LGBTİ'lere yönelik önyargılar ayrımcı dil ve nefret söylemi yoğun şekilde kullanılarak beslendi. Raporla, “*Yeni Akit*'te 2018 yılında yayınlanan 111 haber, söyleşi ya da köşe yazısının tamamı LGBTİ'lere yönelik hak ihlali ve/veya önyargı içerdi. 111 metnin tamamında cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli ayrımcı dil kullanıldı. 97 metinde nefret söylemi yer aldı. 2018'de yazılı basında yayınlanan haber, söyleşi ya da köşe yazılarının neredeyse yüzde 50'sinde (1130 metinde) LGBTİ'lerin temel hakları ihlal edildi, nefret söylemi ve/veya ayrımcı dil kullanıldı ya da metinlerin LGBTİ'lere ilişkin önyargıları besleyen içerik kullanıldı” denildi.¹⁹¹
- HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan, 91 gündür açlık grevindeki DTK Eş Başkanı ve HDP Hakkari Milletvekili Leyla Güven'le dayanışma amacıyla TBMM Genel Kurulu'nda “Barış Nöbeti” tutacaklarını açıkladı.¹⁹²

- Ankara Barosu Cezaevi Sorunları İzleme Komisyonu ile Avukat Hakları Merkezi'nden bir heyet Silivri ve Tekirdağ'da açlık grevinde olan tutuklu avukat meslektaşlarıyla görüştü. KHK'yla kapatılan ÇHD üyesi ve Halkın Hukuk Bürosu çalışanı 17 avukat, 12 Eylül 2017'de tutuklanmıştı. İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi 10-14 Eylül 2018'de avukatlar hakkında tahliye kararı vermişti. Ancak İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi savcılık itirazı üzerine alt avukat hakkında yeniden tutuklama kararı vermişti. Bu isimlerden Avukat Ahmet Mandacı ise daha sonra ev hapsi ile tahliye edilmişti. Tutuklu avukatlar Selçuk Kozağaçlı, Aycan Çiçek, Aytaç Ünsal, Behiç Aşçı ile Engin Gökoğlu ise 24 Ocak'ta açlık grevine başlamıştı ve 18 Mart'taki duruşmaya kadar açlık grevine devam edeceklerini açıklamışlardı.¹⁹³

5 Şubat 2019

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Cahit Turhan, internet sitelerine getirilen erişim engelleme kararlarını Türkiye aleyhine kullanıldığı gerekçesiyle açıklamadı. Turhan, CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'in erişim engelleme kararlarıyla ilgili soru önergesine verdiği yanıtta, “İstatistiklerin rakamsal değerlerinin ve internet site isimlerinin açıklanması, suçun önlenmesi ve suçla mücadelede sıkıntılara sebep olabilecek ve özellikle çocukların cinsel istismarına ilişkin içeriklerin deşifre olmasına yol açacaktır. Ayrıca, başka ülkeler tarafından resmi olarak toplu bir şekilde açıklanmayan söz konusu iş ve işlemlere ilişkin rakamların yalnızca ülkemiz tarafından açıklanması, uluslararası düzeyde bu rakamlardan hareketle ülkemiz aleyhine haksız bir algı ve bilgi kirliliği oluşmasına sebebiyet vermektedir” ifadesini kullandı.¹⁹⁴

¹⁸⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/dunya/2019/02/01/selahattin-demirtas-nobel-baris-odulune-aday-olarak-onerildi/>

¹⁹⁰ <http://www.enbursa.com/haber/cgd-nin-yeni-baskani-rabia-deniz-48119.html>

¹⁹¹ <http://www.kaosgidernegi.org/yayindetay.php?id=248>

¹⁹² <http://haber.sol.org.tr/turkiye/hdpden-mecliste-eylem-karari-256019>

¹⁹³ <https://sendika63.org/2019/02/ankara-barosu-avukatlarindan-acilik-grevindeki-avukatlara-ziyaret-528998/>

¹⁹⁴ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1231345/Sansur_verileri_aciklanmadi.html

- HDP'nin, Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesinden belediye başkan adayı gösterdiği Narin Gezgör, seçim bürosu açılışında terör örgütü PKK'nın kurucusu Abdullah Öcalan'la ilgili yaptığı konuşma nedeniyle “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla gözaltına alındı.¹⁹⁵

- CHP'nin eski İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, tutuklu bulunduğu Silivri Cezaevi'nde 28 Ocak'ta “adalet orucu” adı altında başlattığı açlık grevini sonlandırdığı bildirildi. CHP'li Muharrem İnce, CHP Yalova Milletvekili Özcan Özel ve CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir, CHP İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ile birlikte cezaevinde ziyaret ettikleri Erdem'i açlık grevini sonlandırmak için ikna etmeye çalıştıklarını kaydetti. İnce, Erdem'in “açlık grevine ara vermeyi kabul ettiğini” söyledi.¹⁹⁶

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, organize suç örgütü lideri Sedat Peker hakkında “suç işlemeye tahrik ve halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme” suçlarından soruşturma başlattı. Peker, 31 Mart Yerel Seçimler sürecinde muhalefet partilerini hedef alarak, seçim sonuçlarıyla ilgili olsa tartışmada muhalefete karşı iktidar partisi mensuplarına ve destekçilerine silahlanma çağrısı yapmıştı. Peker, “Silah iyi insanların elinde olduğu zaman bir sigortadır güvencedir. Bu sebeple kardeşlerim imkanı olan arkadaşlarımız mutlaka ruhsatlı silahlar alsınlar. Mutlaka av tüfekleri alsınlar. Mutlaka hazırlıklı olsunlar kardeşlerim. Biz kötüye hazır olalım da iyi gelirse amenna” demişti. İstanbul Barosu Başkanı Mehmet Durakoğlu da, Peker hakkında acilen soruşturma açılma çağrısı yapmıştı.¹⁹⁷

6 Şubat 2019

- HDP'nin, TBMM'deki “Barış Nöbeti” eylemi sona erdi.¹⁹⁸
- *Flash TV*'nin Bursa'daki binasına yönelik Büyükşehir Belediyesi ekiplerince yıkım girişiminde bulunulduğu iddia edildi. *Flash TV*, “imar affı” kapsamında binaya ilişkin yargı sürecinin devam ettiğini vurgulayarak, “Kaldı ki Türkiye’de yargı süreci tükenen bir çok binaya dokunulmuyor bile. Hatta, yargı süreci bile başlatılmıyor. Ne diyebiliriz başka?” açıklaması yaptı.¹⁹⁹

7 Şubat 2019

- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ODTÜ Teknokent Bilişim İnovasyon Merkezi'nin 6 Şubat'taki açılış törenine katılmasını protesto ettikleri için gözaltına alınan dört üniversite öğrencisi, savcılık sorgusu ardından serbest bırakıldı.²⁰⁰

- AİHM, Cizre’de 2015 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasakları dönemine ilişkin yapılan iki bireysel başvuruyu, iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle reddetti.²⁰¹

- Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde HDP Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın yargılandığı davada, savcılık esas hakkındaki mütalaasını sundu ve “terör örgütüne üye olmak” suçlamasıyla Uca'nın 15 yıla kadar hapisle cezalandırılması istendi.²⁰²

8 Şubat 2019

- TBMM 24. Dönemi’nde HDP Muş Milletvekili Demir Çelik, İçişleri Bakanlığı'nın “terörden arananlar” listesine alındı. Yurt dışına kaçtığı düşünülen Çelik'in yakalanmasını sağlayanlara 1 milyon lira ödül verileceği bildirildi. Çelik hakkında KCK Davası'nda altı yıl üç ay

¹⁹⁵ <https://www.birgun.net/haber-detay/hdp-ceylanpınar-adayı-secim-birosu-acilisinda-gozaltina-alindi.html>

¹⁹⁶ <https://www.dw.com/tr/eren-erdem-a%C3%A7%C4%B1k-grevini-sonland%C4%B1rd%C4%B1/a-47373481>

¹⁹⁷ <https://www.amerikaninsesi.com/a/silahlana-cagrisi-yapan-sedat-peker-hakkinda-sorusturma-baslatildi/4773631.html>

¹⁹⁸ <https://www.evrensel.net/haber/372944/mecliste-baslatilan-baris-nobeti-sona-erdi>

¹⁹⁹ <http://www.turktime.com/haber/flash-tv-yi-yikmak-icin-greyder/491045>

²⁰⁰ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1235829/ODTU_lu_ogrenciler_serbest_birakildi.html

²⁰¹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-47156113>

²⁰² <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902071037539098-feleknas-uca-hapis-istemi/>

hapis cezası almış ve kararı onanmıştı.²⁰³

- Emek Partisi, YSK'nın 31 Mart Yerel Seçimleri'ne katılmasını engelleyen kararına karşı AYM'ye acil tedbir talepli başvuruda bulundu.²⁰⁴

- Diyarbakır Barosu'nun talebi üzerine Londra Üniversitesi'nin hazırladığı raporda, 28 Kasım 2015'de Diyarbakır'da basın açıklaması sırasında o dönemki Baro Başkanı Tahir Elçi'nin öldürülmesinde olay yerindeki üç polisin şüpheli olduğunu duyuruldu. Diyarbakır Barosu, söz konusu raporu Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na sunarak, üç polisin tutuklanmasını istedi. Baro Başkanı Cihan Aydın, "Bu çalışma somut, bilimsel bir çalışmadır. Görüntüler, ses analizleri, keşifler bir bütün olarak değerlendirilmiş ve Elçi'yi kimin ya da kimlerin öldürdüğü üzerinde araştırma yapılmıştır. Sonuçta, üç polis memurunun kuvvetli suç şüphesi altında olduğuna işaret ediliyor. Bir an önce bu polis memurlarının şüpheli olarak çağrılıp ifadelerinin alınması ve elde edilecek diğer delillerle birlikte bu kişi veya kişilerle ilgili bir tutuklama kararı verilmesi ve bu soruşturmanın daha özenli olarak yürütülmesi gerekir" dedi.²⁰⁵

- *New York Times*, Suudi Arabistan Veliyet Prensi Muhammed bin Selman'ın İstanbul'da başkonsoloslukta öldürülmesi öncesinde Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı için "Eğer muhalefet etmeyi kesip ülkeye dönmezse kurşunla peşine düşün" dediğini açıkladı. ABD'li istihbarat yetkililerine dayandırılan haberde, Prens Selman'ın bu sözleri üst düzey bir yardımcısına söylediği de ifade edilerek, "Suudi Prens'in Kaşıkçı'nın öldürülmesini planladığının en detaylı kanıtı" denildi.²⁰⁶

- BM Yargısız İnfazlar Özel Raportörü Agnes Callamard, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetine dair hazırladığı ve BM İnsan Hakları Konseyi'ne sunulacak rapordaki ilk bulguları paylaşarak, "Kaşıkçı cinayetinin Suudi Arabistan yetkililerinin önceden planladıkları vahşi bir cinayet olduğunu gösteriyor" dedi. Bu ilk bulgularda "tamamen acımasız bir şekilde işlenen Kaşıkçı cinayetinin uluslararası toplum tarafından özel bir ilgi görmesi gerektiği" vurgulandı.²⁰⁷ Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun da, "Suudi makamları, adalete hizmet etme arzularının bir kanıtı olarak Kaşıkçı'nın katillerini, önceden planlanmış bir cinayet işledikleri Türkiye'ye iade etmelidir. Tüm dünya, bu süreci yakından takip etmektedir. Türkiye, demokrasi ve özgürlüğe inanan tüm ülkeler gibi adaleti ve gerçeği aramaktadır" açıklamasında bulundu.²⁰⁸

9 Şubat 2019

- Saadet Partisi, sinema salonlarında gösterime girdikten sonra kısa sürede dağıtımçı kuruluş tarafından yayından kaldırılan "Sülün Osman" temalı yerel seçim reklam filmi yerine 2013 yılındaki Gezi protestoları sırasında ana akım medya tarafından uygulanan sansürü eleştiren "penguen" karakterlerine yer verilmiş bir reklam filmi hazırladı.²⁰⁹

- *CNN Türk* spikeri Büşra Sanay, kendisine yönelik cinsel içerikli video ve mesaj atanlara dava açtığını açıkladı. Sanay, *Twitter*'dan "Bana gönderilen cinsel içerikli video, fotoğraf, e-mailler için artık dava süreci başlatıyorum. 10 yıldır uğraşmıyordum ama artık muhatapları mahkeme heyeti olacak. Bugün dilekçemi verdim. Ahlıksızlığın lüzumu yoktu ama sapıklığın sonu da yok! Hadi bakalım başladı süreç" mesajını paylaştı. Sanay, ayrıca *Kardeşini Doğurmak* kitabında "Türkiye'de ensest ilişkileri, akraba evliliklerini ve çocuklara cinsel istismar" konularını ele almıştı.²¹⁰

²⁰³ <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/tbmm-albumunden-teror-albumune-344891/>

²⁰⁴ <https://www.evrensel.net/haber/373134/emep-ysknin-engelleme-kararina-karsi-aymye-basvurdu>

²⁰⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/londra-universitesi-nin-tahir-elci-raporunda-polislere-suclama/4778592.html>

²⁰⁶ <https://www.nytimes.com/2019/02/07/us/politics/khashoggi-mohammed-bin-salman.html>

²⁰⁷ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-47165442>

²⁰⁸ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902081037552353-cumhurbaskanligi-bm-cemal-kasikci-raporu/>

²⁰⁹ <https://t24.com.tr/video/saadet-partisi-nden-kaldirilan-sulun-osman-in-yerine-yeni-reklam,18691>

²¹⁰ <https://www.medyaradar.com/cnn-turk-spikerinin-cinsel-icerikli-video-isyani-haberi-2003840>

11 Şubat 2019

• Gazeteci Can Dündar'ın eşi Dilek Dündar, sosyal medyadan paylaştığı video ile eşi hakkındaki davalar nedeniyle pasaportu iptal edildiği için iki buçuk yıldır yıldır yurt dışına çıkamadığını kamuoyuna anımsattı. Dündar, “Oğlumla ve eşimle buluşmam engelleniyor. Tam anlamıyla eşime karşı rehin tutuluyorum. Oğlumun, mezuniyet törenine gidememem, sıkıntılı ya da sevinçli günlerinde annesi olarak yanında olamamam, iki buçuk yıldır hiçbir suçlamaya muhatap olmadan, bu hukuksuzluğa maruz kalmam, hiçbir mahkmeden sonuç alamamam insan hakkı ihlaline yeterince somut bir örnek midir?” dedi.²¹¹ Dündar'ın pasaportuna 3 Eylül 2016'da Atatürk Havalimanı'nda el konulmuştu.²¹²

14 Şubat 2019

• Beykoz 1. Asliye Hukuk Mahkemesi, *Beyaz TV*'de yayınlanan “Söylemezsem Olmaz” programının sunucuları Ece Erken ve Bircan Bali'ye yayın yasağına uymadıkları gerekçesiyle bir ay hapis cezası verdi. Erken ve Bali'nin iki haftalık süre içinde itiraz etmedikleri takdirde cezaevine gireceği bildirildi. Modacı Hakan Akkaya, 2018'de Erken ve Bali'nin kişilik haklarına saldırdığı gerekçesiyle mahkmeden tedbir kararı çıkartmıştı. Mahkeme, Akkaya'nın avukatı Şeyda Yıldırım'ın “Erken ve Bali'nin canlı yayınlarda mevcut ihtiyati tedbir kararına muhalefet ettiklerini, olayla ilgili yorum yaptıklarını ve müvekkilini alenen aşağılayarak hakaret ettikleri” yönündeki şikayeti üzerine karar aldı.²¹³

• Mersin Valiliği, terör örgütü PKK'nın kurucusu Abdullah Öcalan'ın tutuklanmasının yıldönümü nedeniyle kapalı ve açık alanda gerçekleştirilecek her türlü eylemin üç gün yasaklandığını duyurdu.²¹⁴

• Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi, Sur ilçesinde sokağa çıkma yasağı ilan edildiği dönemde polis barikatına karşı çıkma eyleminde yer aldığı gerekçesiyle HDP Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçer'e üç yıl 10 aylık hapis cezası verdi.²¹⁵

• İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim 2018'de giriş yaptığı Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda öldürülmesiyle ilgili raporunda, delillerin başkonsoloslukta tandırda yakılmış olabileceği ve cinayet sonrasında 32 kilogram et siparişi edildiği belirtildi. Başkonsoloslukta ikisi su kuyusu, biri de doğalgaz ve odunla ateşlenen bir tandır olmak üzere üç yer olduğu kaydedildi. Kaşıkçı'nın DNA izlerini yok edecek bir ısıya ulaşabilecek tandırda delillerin yok edilmiş olmasından şüphe duyulduğu açıklandı. Raporda, ayrıca Kaşıkçı'nın nişanlısı Hatice Cengiz'in muhtemel ikinci cinayet kurbanı olabileceğine dikkat çekildi.²¹⁶

15 Şubat 2019

• CHP'li Barış Yarkadaş, Silivri Cezaevi'nde tek kişilik hücre hapsindeki CHP'li Eren Erdem'in küçük bir koğuşa nakledildiğini duyurdu. Yarkadaş, *Twitter*'dan “Arkadaşımız Eren Erdem'in tecridi sona erdi. Eren artık üç kişiyle kalıyor, onlarla sohbet edebiliyor, spora birlikte çıkıyor. Yemeğini de arkadaşlarıyla yiyebiliyor” mesajını paylaştı.²¹⁷ Erdem'in yurda giriş yasağı kaldırılan eşi Nuray Erdem ile de görüştüğü bildirildi. Erdem, 233 gündür tecritteydi.²¹⁸

• Ağrı Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında HDP'li 60 kişiden aralarında HDP'nin Ağrı Belediye Başkan adayı Yeliz Karaaslan'ın da olduğu 17 kişi tutuklandı.

²¹¹ <https://odatv.com/dilek-dundardan-videolu-tepki-11021913.html>

²¹² <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201609031024685477-can-dilek-dundar-pasaport/>

²¹³ <http://www.hurriyet.com.tr/kelebek/magazin/ece-erken-ve-bircan-baliye-1-ay-hapis-41115770>

²¹⁴ <http://www.mersin.gov.tr/basin-aciklamasi-mersin-il-emniyet-mudurlugu->

²¹⁵ <http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/diyarbakir/hdpli-tasciere-3-yil-11-ay-hapis-cezasi-41117149>

²¹⁶ <https://www.dw.com/tr/rapor-ka%C5%9F%C4%B1k%C3%A7%C4%B1-cinayeti-sonras%C4%B1-32-kg-et-sipari%C5%9F-edildi/a-47520672>

²¹⁷ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902151037687165-eren-erdem-tek-kisilik-huce/>

²¹⁸ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1249581/Eren_Erdem_in_tecridi_sona_erd.html

Savcılıkça tutuklanmaları talep edilen 20 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.²¹⁹

- Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi, sanatçı Ferhat Tunç hakkında “terör örgütüne üye olmak” ve “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırlandığı iddianameyi kabul etti. İddianamede, Tunç'un DTK'da “şahsiyet” ve “kurum delegesi” sıfatıyla faaliyetler yürüttüğü ve PKK/KCK'ya finansal destek vermek amacıyla Avrupa'dan getirdiği 2.000 Euro'yu Mezopotamya Kültür Merkezi'nde bir kişiye teslim ettiği de öne sürüldü.²²⁰

- Elazığ Cezaevi'nde 22 Ocak 2018'den beri tutuklu *DİHA* muhabiri İdris Yılmaz, cezaevindeki hak ihlallerini yazdı. Yılmaz, MLSA'ya gönderdiği mektupta, 31 Mart Yerel Seçimleri'nde oy kullanabilmek için verdikleri dilekçenin Elazığ 1. Merkez İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı'nca reddedildiğini söyledi. Yılmaz, abone oldukları halde *Evrensel*, *BirGün* ve *Cumhuriyet*'in bazı günlerde “Kurum güvenliğini tehlikeye attığı haberlere yer verdikleri” iddiasıyla kendilerine verilmediğini aktardı. Yılmaz, Yeni Yaşam gazetesinin ise “hükümlü ve tutukluların iyileştirilmesine engel olduğu” gibi bir dizi gerekçe ile yasaklandığını yazdı.²²¹

16 Şubat 2019

- Şanlıurfa'da HDP Bozova İlçe Eş Başkanı Ömer Yıldırım, sosyal medya aracılığıyla “terör örgütü propagandası” yaptığı iddiasıyla nöbetçi mahkemece tutuklanarak Şanlıurfa T Tipi Cezaevi'ne gönderildi.²²²

- Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, 13 Şubat'ta Malatya 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce tutuklanan dernek yöneticileri Songül Tunçdemir ve Tarık Kaya'nın bir an önce serbest bırakılmasını istedi.²²³

19 Şubat 2019

- Demirören Gazetecilik tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yapılan açıklamada, “Şirketimiz/Aracı Kurum, yatırımcıların Demirören Gazeteciliğin paylarına ilişkin satma hakkı taleplerini üç iş günü süresi içinde hakim ortağımız olan Demirören Medya Yatırımları Ticaret A.Ş.'ye bildirecek, hakim ortağımız olan Demirören Medya Yatırımları Ticaret A.Ş. en geç üç iş günü içinde pay bedellerini şirketimiz/aracı kurum hesabına yatıracak, ilgili süreci müteakiben en geç ikinci iş günü pay bedelleri şirketimiz/aracı kurum tarafından yatırımcılara ödenecektir” denildi.²²⁴

- Vatan Partisi Genel Sekreteri Utku Reyhan, *Sözcü*'nün siyasi partilere yönelik sansür uyguladığını iddia etti. Reyhan, *Twitter* aracılığıyla yaptığı açıklamada, *Sözcü*'deki “Aday belirleme süreci sona eriyor” başlıklı haberi işaret ederek, “Bugünkü *Sözcü*'nün seçim ve partiler haberinde hepsi var ama Vatan Partisi yok. Aday belirleme süreci boyunca kendilerine belki 500 aday servis ettik ama tek satır haber çıkmadı” dedi.²²⁵

- Suudi Arabistan Başkonsolosluğu'nda öldürülen Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın nişanlısı Hatice Cengiz, AP'ye davet edildi. Cengiz, “Sadece Cemal'in nişanlısı olarak değil, savunduğu değerler, hayatı boyunca özellikle kendi ülkesindeki insanlar için buradayım” dedi. Cengiz ile görüşen AP İnsan Hakları Alt Komitesi Başkanı Pier Antonio Panzeri ise, “Kaşıkçı cinayetinin Suudi Arabistan'ın yanına kalmasına izin vermeyeceğiz. Avrupa'nın bazen bu ülkeye

²¹⁹ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201902161037700243-hdp-agri-belediye-adayi-karaaslan-tutuklandi/>

²²⁰ <https://www.sabah.com.tr/gundem/2019/02/16/ferhat-tuncun-20-yila-kadar-hapsi-istendi>

²²¹ <http://www.haberercis.com/ercis/tutuklu-gazeteci-idris-yilmaz-gazete-verilmiyor-oy-kullanamayacagiz-h305485.html>

²²² <http://www.haber7.com/siyaset/haber/2829497-hdp-ilce-es-baskani-yildirim-tutuklandi>

²²³ <https://www.evrensel.net/haber/373824/psakd-yoneticilerinin-derhal-serbest-birakilmasini-istedi>

²²⁴ <https://www.haberturk.com/demiroren-gazeteciligin-hisseleri-borsa-kotundan-cikiyor-2378698-ekonomi>

²²⁵ <https://www.ulusal.com.tr/gundem/sozcu-den-vatan-partisi-ne-sansur-h223517.html>

yönelik ticaret ve silah satışı konusunda tutarsız davrandığının farkındayım. Ancak insan haklarının korunması konusunda kararlı olmalıyız” diye konuştu.²²⁶

- Mardin’de 7 Şubat 2019’da HDP belediye başkan aday tanıtımı toplantısında, PKK marşı okunduğu gerekçesiyle gözaltına alınan HDP İl Eş Başkanı Ali Sincar tutuklanırken, diğer 13 kişi adli kontrol kararıyla serbest bırakıldı.²²⁷

20 Şubat 2019

- *Bianet* tarafından hazırlanan “BİA Medya Gözlem 2018 Yılı” raporuna göre; 123 gazeteci mesleki ve politik faaliyet kapsamında hapis cezası alırken, 47 gazeteci gözaltına alındı. Rapordaki verilere göre, 2018’de en az 2.950 haber linkine sansür uygulandı. Son iki yılda yedi gazeteci “darbecilik” ve “devlet güvenliğini hedef alma” gerekçeleriyle toplam beş ağırlaştırılmış müebbet ve 45 yıl hapse; 64 gazeteci “örgüt yöneticiliği, üyeliği ve örgüte yardım” iddiasıyla 480 yıl iki ay hapse; 52 gazeteci de Terörle Mücadele Kanunu kapsamında toplam 122 yıl altı ay üç gün (14 yıl 10 ay yedi gün ertelemeli) hapse mahkum edildi. “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçlamasıyla 20 gazeteci, muhabir veya köşe yazarı hakkında haber ve eleştirileri nedeniyle mahkum edildi. AYM ise, 10 gazeteci, bir internet sitesi, bir gazete hakkındaki 18 başvuruda devlet aleyhine giderler dahil 135.881 lira para cezasına karar verdi. Ayrıca 2018’de 157 gazeteci işten çıkartıldı ya da istifaya zorlandı. Sulh ceza hakimlikleri yoluyla en az 2.950 internet haberine erişim engeli getirilirken, 77 tweet, 22 *Facebook* paylaşımı da engellendi. İnternet ansiklopedisi Wikipedia Türkiye’de 2018 boyunca sansürlüydü. Raporda, 2019 itibariyle “123 gazeteciden 47’si hükümlü, 34’ü yargılanıyor, 30’unun soruşturması henüz sürüyor. 12 dosya ise Yargıtay ya da istinafta” bilgisi verildi.²²⁸

- *Milliyet* yazarı Sina Koloğlu, *Show TV*’de yayımlanan “Çukur” dizisinde Eypio adıyla tanınmış Abdurrahim Akça’nın “Gömün Beni Çukura” şarkısına sansür uygulandığını yazdı.²²⁹

21 Şubat 2019

- Gazeteci İsmail Saymaz, *Twitter* hesabından Cem Küçük hakkında açtığı hakaret davasını kazandığını duyurdu. Saymaz, “Tetikçi Cem Küçük’e açtığım dava sonuçlandı. Bana hakaret ettiği için Küçük’e 2.180 lira para cezası verildi. Hükmün açıklanması ertelendi. Küçük’ün tazminat davasında da mahkum olacağına inanıyorum” mesajını paylaştı.²³⁰

- AP, Türkiye’deki yolsuzluk olayları, insan hakları ihlalleri, 160 basın kuruluşunun kapatılması, insan hakları savunucularının haklarının ihlal edilmesi ile Osman Kavala ve Selahattin Demirtaş’ın hapiste tutulması ile ilgili 2018 Türkiye İlerleme Raporu taslağını kabul etti. Oyçukluğuyla kabul edilen, insan hakları ihlallerinin anlatıldığı ve AP Türkiye raportörü Kati Piri tarafından yazılan taslak raporda, Avrupa Birliği’nin Türkiye ile katılım müzakerelerini resmen askıya alması önerisi ve Türkiye’deki hak ihlalleri yer aldı.²³¹ Raporda, OHAL’in fiili olarak devam ettiği, OHAL prosedürlerinin halen yerel idare ve makamlarca devam ettirildiği, ifade özgürlüğü, toplanma özgürlüğü ve mülkiyet hakkı konusunda çok ciddi geriye gidişin olduğu ve bundan endişe duyulduğu belirtilirken, “terörle bağlantılı” iddialar sebebiyle “150 bin kişinin gözaltına alınması ve 78 bin kişinin tutuklanmasından çok derin endişe duyulduğu” ve bu davaların çoğunda kesin kanıt olmadan işlem yapıldığı belirtildi. Rapor üye ülkelerin, Türkiye’de risk altında bulunan insan hakları savunucularına desteklerini artırmaları gerektiğini vurgularken, Türkiye’ye insan hakları savunucularına yönelik AB kurallarının tam olarak uygulanması için

²²⁶ <https://tr.sputniknews.com/avrupa/201902191037752530-kasikcinin-nisanlisindan-apye-ziyaret/>

²²⁷ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/hdp-mardin-il-baskani-ali-sincar-tutuklandi-41121787>

²²⁸ <http://www.diken.com.tr/rapor-2018de-2-bin-950-internet-haberine-sansur-uygulandi/>

²²⁹ <https://odatv.com/cukura-yine-sansur-20021941.html>

²³⁰ <http://www.medyafaresi.com/haber/ismail-saymaz-cem-kucuke-actigi-davayi-kazandi/900810>

²³¹ <https://www.reuters.com/article/us-turkey-eu/turkey-condemns-european-parliament-committee-call-to-suspend-accession-idUSKCN1QA0MJ>

çağrıda bulundu.²³²

22 Şubat 2019

- İstanbul 7. Sulh Ceza Hakimliği, oyuncu Deniz Çakır hakkında “halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik” suçundan verilen takipsizlik kararını, müştekilerin itirazı sonucu kaldırdı. Bir alışveriş merkezinde başörtülü kadınlara yönelik “halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik” suçu kapsamında sözler sarf ettiği iddiasıyla Çakır hakkındaki soruşturmada, yeterli delil elde edilemediği gerekçesiyle oyuncu hakkında kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmişti. Bu durumda Çakır hakkında soruşturma devam ediyor.²³³

- İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, Galatasaray Üniversitesi’nden Dr. Gülsün Güvenli hakkında verdiği “şehit ailesini ziyaret etme” yükümlülüğünü savcılık itirazı üzerine kaldırdı. Mahkeme, 12 Şubat’ta Güvenli hakkında “PKK tarafından şehit edilen komiser Ahmet Çamur’un ailesine başsağlığı ve taziye ziyaretinde bulunması” kararı vermişti.²³⁴

- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Türkiye Kürdistan Partisi, Kürdistan Sosyalist Partisi, Kürdistan Özgürlük Partisi ve Kürdistan Komünist Partisi hakkında “Anayasa’ya aykırı faaliyetler” gerekçesiyle kapatma davası açıldı. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet Akarca, “Şu anda Anayasa’ya aykırı faaliyetleri tespit edildiği için 4 siyasi parti hakkında Anayasa Mahkemesi’ne kapatma davası açmış bulunmaktayız. Bunlar Türkiye Kürdistan Partisi, Kürdistan Sosyalist Partisi, Kürdistan Özgürlük Partisi ve Kürdistan Komünist Partisi adı altında faaliyet gösteren partilerdir. Yine bu çalışmalarımız kapsamında 18 siyasi parti hakkında ise kongrelerini zamanında yapmadıkları, yasal gerekliliklere uymadıkları için kendiliğinden dağılma hali ve hukuki varlığının sona erdiğinin tespiti için Anayasa Mahkemesi’ne dava açılmış, dokuz siyasi parti hakkında hukuki varlığına karar verilmiş, beş siyasi parti hakkında da tüzük ihtar başvurusunda bulunulmuştur” dedi.²³⁵

23 Şubat 2019

- HDP’nin eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’ın avukatları, AİHM 2. Dairesi’nin kararında incelenmeyen, “kabul edilemez” denilen hak ihlali taleplerinin AİHM Büyük Daire tarafından yeniden incelenmesi talebiyle başvuruda bulundu. Başvuruda, AİHM 2. Dairesi’nin 20 Kasım 2018’de verdiği ihlal kararının ardından Demirtaş’ın tutuklu yargılandığı davada Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi’nin üç kez yapılan tahliye talepleri reddettiği hatırlatıldı.²³⁶

- Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Başkanı ve Ziraat Bankası Genel Müdürü Hüseyin Aydın, *Doğan Medya Grubu*’nun *Demirören Medya Grubu*’na satışında kullanılan Ziraat Bankası kredisiyle ilgili “Paramız vardı, verdik. Teminatlarımızı da aldık” dedi. Aydın, *Demirören Medya Grubu*’na ilişkin “Adam bir tek medya işi yapmıyor. Petrol var, gaz var, bir sürü şey var. Teminatlarından hepsini de alıyor olacağız. Kimsenin bir sıkıntısı olmasın. İlgili medya grubu, Türkiye’nin çok saygın özel bankalarıyla da çalışıyor. Türkiye’de ticaret yapıyorsanız biriyle de birkaçıyla da çalışmanız gerekiyor. Türkiye’nin IMF ile hiçbir işi yoktur. Sadece Halkbank’ın ilk üç ayda esnafa dağıttığı kredi miktarı 10 milyar liradır. Yani IMF’ye gidecek halimiz yok, paramız pulumuz var” ifadesini kullandı.²³⁷

- *Birgün* yazarı Ayşenur Arslan, “Avrupa’nın skandal kararı!” başlıklı yazısında *CNN Türk* editörlerine haber toplantısında ekonomideki gelişmeler çerçevesinde “zam” kelimesini

²³² <https://bianet.org/bianet/insan-haklari/205687-ap-nin-turkiye-raporu-taslagi-kabul-edildi>

²³³ <http://www.milliyet.com.tr/deniz-cakir-hakkinda-flas-gelisme-gundem-2831657/>

²³⁴ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/205759-akademisyene-sehit-ailesini-ziyaret-yukumlulugu-iptal-edildi>

²³⁵ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2019/02/22/4-kurt-partisi-hakkinda-kapatma-davasi-acildi/>

²³⁶ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1262677/Selahattin_Demirtas_in_davasinda_yeni_gelisme.html

²³⁷ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ekonomi/1262715/Ziraat_Bankasi_ndan_Demiroren_e_kredi_aciklamasi_Paramiz_vardi_verdik.html

kullanmama talimatı verildiğini öne sürdü. Arslan, “*CNN Türk* editörleri geçen gün haber toplantısında şu talimatı aldılar: “Haberlerde zam sözcüğü hiçbir vesile, hiçbir gerekçeyle geçmeyecek. Her gün, tanzim satış merkezlerine gidilip uygulamadan memnun vatandaş röportajları yapılacak” ifadesini kullandı.²³⁸

- ODTÜ Rektörlüğü, TÜBİTAK Teşvik Ödülü’ne başvurması nedeniyle Biyoloji Bölümü’nden Prof. Dr. Mehmet Somel’den ödülü kazanırsa Cumhurbaşkanlığı Sarayı’na gideceği yönünde teminat sözü vermesini istedi. Bunu reddetmesi üzerine Somel’in başvuru dosyası ODTÜ Rektörü Verşan Kök tarafından imzalanmadı. KESK’e bağlı Eğitim-Sen Ankara 5 Nolu Üniversiteler Şubesi, yaptığı yazılı açıklamayla rektörlüğe tepki gösterdi. Açıklamada, özetle, “Rektörlüğün bilimin ve üniversite değerlerinin yerine baskı ve zorla ODTÜ bileşenlerini yıldırmaya çalışması yeni değildir, Rektör Kök ve yönetimi ODTÜ’deki özgür fikir ortamını sermayedarların ve siyasi iktidarın çıkarları için feda etme görevini üstlenmiştir, Üyemiz şahsında doğrudan ya da dolaylı olarak yönetimin ayrımcılığına, keyfi uygulamalarına ve mobbinge maruz kalan tüm üniversite çalışanlarının yanında olduğumuzu beyan ediyor, tüm üniversite bileşenlerini insan, toplum ve doğa yararına üniversite için fiili, hukuki ve meşru mücadeleye omuz vermeye çağırıyoruz” denildi.²³⁹

26 Şubat 2019

- ABD Temsilciler Meclisi İstihbarat Komisyonu’nda düzenlenen “Dünyada Otoriterliğin Yaygınlaşmasının Ulusal Güvenlik Açısından Sonuçları” oturumunda, Türkiye’deki siyasi gelişmelerden ve ifade özgürlüğünün geldiği noktadan endişe duyulduğu belirtildi. Oturumda, Center for a New American Security adlı düşünce kuruluşu uzmanı Andrea Kendall Taylor, otoriter rejimlerin son derece kişiselleşen otokrat liderlerle oluştuğunu belirtti ve bu liderler arasında Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ı sayarak, otoriter liderlerin değişken ve tahmin edilemez ortakları olduğunu savundu.²⁴⁰

- Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanı Cahit Turhan, kamu kurum ve kuruluşlarında bazı gazetelere yönelik alım yasağı uygulandığı iddiasını reddetti. Turhan, CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in soru önermesine verdiği yanıtta, “Erişime engellenen site sayısı ve istatistiksel değerlerin açıklanması, suçun önlenmesi ve suçla mücadelede sıkıntılara sebep olabilecek, özellikle çocuk pornosuna ilişkin içeriklerin deşifre olmasına yol açacaktır. Ayrıca, bu tür rakamlar diğer ülkelerce resmi olarak, toplu şekilde açıklanmadığından, uluslararası düzeyde, bu rakamlardan hareketle ülkemiz aleyhine haksız algı meydana getirilmekte, bilgi kirliliği oluşturulmaktadır” ifadesini kullandı. Gürer ise, *BirGün*, *Evrensel*, *Cumhuriyet* gibi gazetelerin başta THY olmak üzere kamu kuruluşlarında yer almadığını söyledi ve “Ülkemizin en çok satan gazetesinden, en köklü gazetesine değin tarafsız yayın yapan gazetelere ciddi bir ambargo söz konusudur” dedi.²⁴¹

- *A Haber*’in ekonomi ve yerel seçimler konusundaki haberlerde “sokaktaki vatandaş” olarak figüran oyuncu Gürsel Cephaneçi ile röportaj yaptığı ortaya çıktı. Röportajda, seçimlerde AKP’ye oy vereceğini söyleyen Cephaneçi, 1991’de SSK’da geçirdiği bir operasyon için 1992’de SSK Genel Müdürü olan şimdiki CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu’na kızgın olduğunu anlattı. Ancak Cephaneçi’nin bir oyunculuk ajansı aracılığıyla anlaşmalı olarak *A Haber*’e röportaj verdiği iddia edildi.²⁴²

27 Şubat 2019

- Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, “*Cumhuriyet* Davası ile ilgili beş yıl altı cezaların

²³⁸ <http://halktv.com.tr/avrupanin-skandal-karari-374119>

²³⁹ <https://odatv.com/odtu-rektorlugu-bakin-ne-yapti-23021954.html>

²⁴⁰ <https://www.amerikaninsesi.com/a/temsilciler-meclisi-i-CC%87stihbarat-komisyonu-nda-t%C3%BCrkiye-ve-rusya-mesaj%C4%B1-/4804799.html>

²⁴¹ <https://www.evrensel.net/haber/374398/bakan-yasak-yok-dedi-ama-muhelif-gazeteler-kamu-kuruluslarinda-yok>

²⁴² <https://t24.com.tr/video/a-haber-in-vatandas-la-roportaji-figuran-ayarlanmis,18951>

istinapta kesinleşmesi hak kayıplarına neden olabilir. Ancak bu konu yasa değişikliği ile çözülebilir” dedi.²⁴³

- *Cumhuriyet* davası avukatları, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi’nin verdiği onama kararına karşı Yargıtay’a itirazda bulundu. Yargıtay 16. Ceza Dairesi’ne iletilen 208 sayfalık temyiz dilekçesinde, yalnızca beş yıl üstü ceza alan ve kararları onanmış aralarında Murat Sabuncu ve Akın Atalay’ın da bulunduğu dört gazeteci ile cezaları beş yılın altında olan Güray Öz, Musa Kart, Hakan Kara, Önder Çelik, Emre İper, Mustafa Kemal Güngör ve Bülent Utku için de itirazda bulunuldu. Hukuka aykırı olması nedeniyle mahkumiyet kararlarının bozulması gerektiğine işaret edilen dilekçede, Yargıtay’dan beş yılın altında hapis cezası alanların da temyiz hakkının olduğunun kabul edilmesi ve bu isimler yönünden infazın ertelenmesi talep edildi. Dilekçede, ayrıca beş yılın altında hapis cezası alanlara temyiz yolunu kapatan yasa maddesinin de iptali için AYM’ye dava açılması ve AYM’nin kararı ortaya çıkıncaya değin davanın geri bırakılması istendi. Dilekçede, *Cumhuriyet* davasının Türkiye’nin basın özgürlüğü/halkın haber alma hakkına vurulmuş telafisi zor bir darbe olduğu belirtilerek, kararın kesinleşmesi durumunda Türkiye’de özgür yayıncılık/gazetecilik faaliyetinin yargı eliyle sona erdirileceği iddia edildi.²⁴⁴

Olumlu Gelişmeler

1 Şubat 2019

- Tutuklu gazeteci ve ressam Zehra Doğan, Londra merkezli Sansür Endeksi (Index on Censorship) adlı kuruluş tarafından 2019 İfade Özgürlüğü Ödülleri’nde sanat kategorisinde aday gösterildi. Ödül, sansüre karşı, sanat, kampanya, dijital aktivizm ve gazetecilikle mücadele edenleri onurlandırmayı hedefliyor. Tarsus Cezaevi’nde tutuklu Doğan, avukatı aracılığıyla *Cumhuriyet*’e verdiği demeçte, “İnsanlarda büyük bir kayıtsızlık var. Fredric Jameson buna ‘duygulanımda küntleşme’ diyor. Bizleri bu durağan, korkunç gri filmde çıkaracak olanlar kadınlardır. Kadın mücadelesine sonsuz inanıyorum. Bu inancım beni güçlü kılıyor” dedi. Doğan, 2 Haziran 2017’de sokağa çıkma yasakları sırasında 10 yaşındaki bir çocuğun günlüğüne yazdıklarını haberleştirdiği için “örgüt propagandası” iddiasıyla tutuklanmıştı.²⁴⁵

- Anadolu Üniversitesi, Eskişehir’deki basın mensupları için “Yerel Basın İrtibat Bürosu” kurdu. Yerel ve ulusal medyadaki basın mensupları, ihtiyaçları doğrultusunda irtibat bürosunu kullanabilecek. Rektör Prof. Dr. Şafak Ertan Çomaklı, “Yerel basının üniversitede yer almasına yönelik bir fikrimiz vardı. Bunun için yerelde bulunan basın birimlerine bünyemizde yer vermek istedik. Basın çalışanları buraya ekipmanlarını bırakabilecek, haberlerini yazabilecek ve röportaj yapacakları konuklarını burada ağırlayabilecek” dedi.²⁴⁶

4 Şubat 2019

- Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi, *Sözcü* yazarı Çiğdem Toker’e *Cumhuriyet*’te yazdığı bir yazı nedeniyle hakkında Agrobay Seracılık tarafından açılan 1.5 milyon liralık tazminat davasını reddetti. Toker, “1.5 milyon liralık tazminat neden reddedildi?” başlıklı yazısında, “Mahkeme kararın içeriğinde halkın haber alma hakkı ve gazetecilik mesleğimiz için büyük önem taşıyor. ‘Rusya’ya domatesler de Bayburt’tan’ yazımda şirketçe üretilen domateslerin kalitesini tartışmaya açtığımı iddia etmişti. Ayrıca mahkeme yazıda kamu yararı olduğuna da yer verdi. Ayrıca Agrobay şirketi, bu astronomik tazminat talebi için 25.616 lira harç parası ödemiş”

²⁴³ <https://www.haberturk.com/son-dakika-yargitay-baskani-af-cikarilmasina-karsiyim-2386855>

²⁴⁴ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1267822/Cumhuriyet_davasi_Yargitay_a_tasindi.html

²⁴⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1228020/Ulke_donuk_bir_muze_gibi.html

²⁴⁶ <https://www.posta.com.tr/anadolu-universitesinde-yerel-basin-irtibat-burosucacildi-2086230>

diye yazdı.²⁴⁷

- Ankara 9. İdare Mahkemesi, RTÜK'ün Fatih Portakal'ın sunduğu *Fox TV*'nin ana haber bültenine verdiği yayın cezası kararının 4-5-6 Şubat tarihlerinde uygulanması talebi hakkında yürütmeyi durdurma kararı verdi. *Fox TV*, 1 Şubat'ta konuyu mahkemeye taşıdığını açıklamıştı. RTÜK, *Fox TV* ana haber bültenine 26 Aralık 2018'de üç gün yayın durdurma cezası vermişti.²⁴⁸

5 Şubat 2019

- Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi, “örgüt propagandası” suçlamasıyla yargılanan gazeteci Sertaç Kayar hakkında “suçun sabit olmadığı” gerekçesiyle beraat kararı verdi. Kayar, *Twitter* aracılığıyla “Duruşma görüldü. Savcı mütalaa vererek ‘propaganda’ suçundan ceza istedi. Mahkeme heyeti ‘suçun sabit olmadığına’ hükmederek beraat kararı verdi. Beraat aldığım iki davama bakan sevgili avukatım Sivan Özen bugün duruşmaya girerek destek veren Diyarbakır Barosu’na teşekkür ederim” mesajını paylaştı.²⁴⁹

7 Şubat 2019

- Erzurum Bölge Mahkemesi 7. Ceza Dairesi, gazeteci İdris Yılmaz'ın “basın yoluyla iftira” suçlamasıyla yargılandığı davada oybirliğiyle beraatına karar verdi. Mahkeme, suçta konu olan haberi basın özgürlüğü çerçevesinde değerlendirmek gerektiğine hükmetti. Erciş 1. Asliye Ceza Mahkemesi, Yılmaz hakkında Van'ın Erciş ilçesinde korucuların bir çocuğa şiddet uyguladığına dair görüntüleri haber yaptığı için 17 Temmuz 2018'de bir yıl üç ay hapis cezası kararı vermişti. Yılmaz, 22 Ocak 2018'den beri Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutuklu bulunuyordu.²⁵⁰

- İstanbul Adliyesi 33. Ağır Ceza Mahkemesi, “Barış bildirisi” dağıttıkları gerekçesiyle “silahlı terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan EMEP üyeleri Neslihan Karyemez ile Bilal Karaman'ın beraatına karar verdi. Karyemez ve Karaman, 26 Ocak 2018'de İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla tutuklanarak, Karyemez Bakırköy Kadın Cezaevi'ne, Karaman ise Silivri Cezaevi'ne gönderilmiş ve 27 Şubat 2018'de tahliye edilmişlerdi.²⁵¹

8 Şubat 2019

- Şarkıcı Atilla Taş, “FETÖ'nün medya yapılanması” davasında “örgütün hiyerarşik yapısına dahil olmamakla birlikte örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme” suçlamasıyla yargılandığı davada denetimli serbestlikle Kocaeli Kandıra Cezaevi'nden tahliye edildi.²⁵² Taş'ın avukatı Yaman Akdeniz, *Twitter* aracılığıyla “Atilla Taş biraz önce tahliye oldu. Çıkartamazsınız dediler, çıkarttık! Herkese çok selamı var” mesajını paylaştı. Taş, İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği üç yıl bir ay 15 gün hapis cezası kararı 24 Ekim 2018'de İstanbul Bölge Adliye 2. Ceza Dairesi'nce onanması üzerine 9 Kasım 2018'de cezaevine konmuştu.²⁵³

12 Şubat 2019

- AYM, Demokratik Toplum Partisi'nin (DTP) Diyarbakır binasında 2007'de terör örgütü PKK'nın kurucusu Abdullah Öcalan'ın cezaevi koşulları için düzenlenen açlık grevi eylemcilerini ziyaret ettiği gerekçesiyle öğretmen Hasan Güngör'e disiplin cezası verilmesinin “ifade özgürlüğü ihlali” olduğuna karar verdi. Kararda, Güngör'ün “açlık grevi yapanları ziyaret etmekten ibaret olan eyleminin bir siyasi parti yararına faaliyet olarak değerlendirilemeyeceğini” be-

²⁴⁷ https://www.sozcu.com.tr/2019/yazarlar/cigdem-toker/1-5-milyon-liralik-tazminat-neden-reddedildi-3378302/?utm_source=yazarlar&utm_campaign=diger_yazarlar&utm_medium=diger

²⁴⁸ https://www.medyatava.com/haber/fatih-portakal-meydani-rakiplerine-birakmadi_164385

²⁴⁹ <https://www.evrensel.net/haber/372861/gazeteci-sertac-kayar-beraat-etti-2>

²⁵⁰ <http://gazetekarinca.com/2019/02/tutuklu-gazeteci-idris-yilmaz-hakkinda-bir-davada-beraat-karari/>

²⁵¹ <https://www.evrensel.net/haber/373078/baris-bildirisinden-yargilanan-emep-uyeleri-beraat-etti>

²⁵² <https://www.sabah.com.tr/magazin/2019/02/08/sarkici-atilla-tas-tahliye-edildi>

²⁵³ <https://www.medyaradar.com/sarkici-atilla-tas-tahliye-oldu-haberi-2003837>

lirtildi. AYM, dosyayı yeniden yargılama yapılması için Diyarbakır 1. İdare Mahkemesi'ne gönderdi. Güngör hakkında 16 Mayıs 2007'de DTP'nin binasında açlık grevi eylemcilerini ziyaret ettiği gerekçesiyle Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Yüksek Disiplin Kurulu tarafından "bir yıl süreyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezası" verilmiş, 2008'de ise fiilin tekrar etmesinden dolayı memuriyetten ihracına karar vermişti. Güngör'ün cezanın iptali istemiyle açtığı dava ise, Diyarbakır 1. İdare Mahkemesi'nce 24 Nisan 2008'de reddedilmişti.²⁵⁴ Bu arada DTP, 11 Aralık 2009'da AYM'nin kararıyla kapatılmıştı.²⁵⁵

14 Şubat 2019

- İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, Silivri Cezaevi'nde tutuklu *ETHA* muhabiri Adil Demirci'nin tahliyesine karar verdi. Demirci, 17 Nisan 2018'de "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" suçlarından gözaltına alınarak Çağlayan Adliyesi'nde nöbetçi mahkemece tutuklanmıştı.²⁵⁶

- İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi, *ETHA* hakkındaki davada 26 Ekim 2017'den beri Bakırköy Kadın Cezaevi'nde tutuklu gazeteci İsminez Temel'in yurtdışı yasağı ile tahliyesine karar verdi. Mahkeme, tutuklu sanıklar Coşkun Yiğit ve Erkan Kakça'nın ise tutukluluk hallerinin devamına hükmetti. Dava 24 Nisan'a ertelendi.²⁵⁷

15 Şubat 2019

- Uluslararası İnternet Gazeteciliği ve Gazeteciler Derneği (UİGAD) bünyesinde hazırlanan "Haberci" isimli aylık gazete yayın hayatına başladı. Gazetede, internet gazeteciliği ve internet medyası çalışanları hakkında haberlere yer verilecek. Satış fiyatı ise 10 lira olacak.²⁵⁸

17 Şubat 2019

- Mardin İdare Mahkemesi, İçişleri Bakanlığı'nın, Nusaybin-Kuruköy'de 11 Şubat-2 Mart 2017'de ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında darp edilerek tutuklanan ve daha sonra beraat eden altı köylüye 18.000 lira, beş ay tutuklu kalan köylüye ise 15.000 lira tazminat ödemesine hükmetti. Söz konusu tarihteki operasyonda, güvenlik güçleri ikisi çocuk toplam 39 kişiyi gözaltına almıştı. Gözaltına alınanlardan Abdi Aykut darp edildiğini açıklamıştı. Köylülerden Aykut'un yanı sıra Hatip Tunç, Rifat Bayhan, Behçet Koçan, İsmail Ay, Abdülmecit Bal ve Vasfi Doğan "örgüte yardım etmek" suçlamasıyla tutuklanmıştı. Köylüler beraat ettikten sonra İçişleri Bakanlığı aleyhine Mardin İdare Mahkemesi'nde tazminat davası açmıştı.²⁵⁹

19 Şubat 2019

- İstanbul Anadolu 59. Asliye Ceza Mahkemesi, sosyal medya hesabında yaptığı paylaşım nedeniyle "Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama" suçundan bir yıla kadar hapis cezası istenen Berna Laçın Eşiç'in beraatına karar verdi. Laçın, Twitter aracılığıyla "Merak eden arkadaşlara haber vermiş olayım, Medine-İdam konulu *tweet* sebebi ile açılan davam bugün sonlandı. Beraat Ettim, bilginize" açıklaması yaptı.²⁶⁰ Laçın, 2018'in Kasım ayında "İdam çözüm olsaydı Medine toprakları tecavüzde rekor kırmazdı! Konuşturmayın şimdi beni! Bırakın artık bilim insanları, nörologlar, psikiyatrlar, psikologlar, toplum bilimciler, hukukçular el birliği verip çare üretsın. Devlet, tribün sesleriyle toplum inşa etmez" paylaşımı dolayısıyla yargılanıyordu.²⁶¹

²⁵⁴ <http://www.kararlaryeni.anayasa.gov.tr/Content/pdfkarar/2013-6152.pdf>

²⁵⁵ <http://www.diken.com.tr/aym-ocalan-icin-yapilan-acilik-grevini-ziyaret-ifade-ozgurlugune-girer/>

²⁵⁶ <https://www.dw.com/tr/adil-demirci-i%C3%A7in-tahliye-karar%C4%B1/a-47520546>

²⁵⁷ <https://www.evrensel.net/haber/373583/tutuklu-gazeteci-isminez-temel-hakkında-16-ay-sonra-tahliye-kararı>

²⁵⁸ <https://www.kirikale24.com/uigadin-gazetesi-haberci-yayin-hayatına-basladi/>

²⁵⁹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1251765/Koylulere_haksiz_tutuklama_tazminat.html

²⁶⁰ <https://twitter.com/bernalacin35/status/1097765323024072704?s=19>

²⁶¹ <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/magazin-haberleri/oyuncu-berna-lacin-medine-tweetinden-beraat-etti/>

• AİHM, Türk Hükümeti'nin Cem Vakfı'na ödemesi gerektiğine hükmedilen maddi tazminatın düşürülmesi için yaptığı başvuruyu reddetti. AİHM'den yapılan açıklamada, altıya karşı bir oyla Türkiye'nin itirazına ret yanıtı verildiği bildirildi. AİHM, Cem Vakfı'nın Türk Hükümeti aleyhine camilerin elektrik gibi fatura ödemeleri devlet tarafından karşılanırken aynı hakkın cemvelerine sağlanmaması nedeniyle yaptığı başvuruyu haklı bulmuştu. AİHM, 2017 yılında Türkiye'nin ayrımcılık yaptığına ve düşünce, vicdan ve din özgürlüğünü ihlal ettiğine hükmederek, Cem Vakfı'na 44.400 Euro maddi tazminat, 10.000 Euro manevi tazminat olmak üzere için toplam 54.400 Euro para cezası ödemesini kararlaştırmıştı.²⁶²

• AİHM, "Dev-Sol üyesi olmak" ve "Anayasal düzeni silah zoruyla değiştirmeye teşebbüs etmek" suçlamalarıyla 1993'ten beri tutuklu Kemal Gömi'yle ilgili davada, Türkiye'yi "işkence ve kötü muamele yasağını ihlalden" 10.000 Euro tazminat ödemeye mahkum etti. Mahkeme, Türkiye'nin AİHM'in "işkence ve kötü muamele yasağını" düzenleyen 3'ncü maddesini ihlal ettiğine hükmetti.²⁶³

• AİHM, "terör örgütü PKK üyeliği" suçlamasıyla 2003'ten beri tutuklu Ruşen Bayar'ın "adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine" karar vererek, Türkiye'nin 7.609 Euro manevi tazminat bedeli ve mahkeme masrafını ödemesine karar verdi.²⁶⁴

• Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi, *Evrensel*'in eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İsmail Cem Şimşek'in Tarsus Cezaevi'nde yaşanan hak ihlallerine ilişkin haberleri nedeniyle "Cezaevine iftira" iddiasıyla yargılandığı davada beraatına karar verdi. Mahkeme, ayrıca "Paradise Papers" belgelerini haberleştirdiği için "hakaret ve iftira" suçlamasıyla yargılanan *Evrensel*'in eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Çağrı Sarı'nın duruşmasını ise 19 Mart'a erteledi.²⁶⁵

21 Şubat 2019

• *Artı Gerçek* muhabiri Derya Okatan, sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle gözaltına alındıktan sonra Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde verdiği ifadesinin ardından serbest bırakıldı.²⁶⁶

22 Şubat 2019

• AYM, Tosya Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nda büro görevlisi Yasemin Bodur'un, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verdi. Bodur, kamu işçilerine ödenen ikramiye alacağıyla ilgili açtığı davayı Yargıtay'ın reddetmesi üzerine AYM'ye başvurmuştu. Bodur'a 7.000 lira manevi tazminat ödenmesine hükmedildi, Ayrıca AYM, Bodur ile ilgili kararını içtihadı birleştirmek açısından bilgi edinmesi ve takdiri için Yargıtay Başkanlığı'na göndermeye de karar verdi.²⁶⁷

• AYM, Artvin-Yusufeli'nde yapılması planlanan Hidroelektrik Santrali (HES) için verilen olumlu Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporunun iptali talebiyle açılan davanın süre aşımı gerekçesiyle reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine hükmetti. AYM, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında yeniden yargılama yapılmasına karar verdi. Artvin'de Demirdöven köylülerince hidroelektrik santraline karşı sürdürdükleri mücadele kapsamında Rize İdare Mahkemesi'ne ve ardından Danıştay'a ÇED raporu aleyhine yaptıkları başvurular süre aşımı gerekçesiyle reddedilmişti.²⁶⁸

²⁶² <https://tr.euronews.com/2019/02/19/aihm-den-cem-vakfi-karari-turkiye-nin-itirazini-reddetti>

²⁶³ <https://bianet.org/bianet/insan-haklari/205623-turkiye-kemal-gomi-ye-10-bin-euro-iskence-tazminat-odeyeecek>

²⁶⁴ <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/205647-aihm-de-tek-dosyada-alti-maddeden-ihlal-karari>

²⁶⁵ <https://www.evrensel.net/haber/373940/gazeteci-cagri-sarinin-davasi-ertelendi-cem-simsek-beraat-etti>

²⁶⁶ <https://sendika63.org/2019/02/gazeteci-deria-okatan-serbest-birakildi-531448/>

²⁶⁷ <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/bireysel-basvuru-basin-duyurulari/yargitay-daireleri-arasindaki-gorus-ayrili-giderilmeden-davanin-reddedilmesi-nedniyle-hakkaniyete-uygun-yargilanma-hakkinin-ihlal-edilmesi/>

²⁶⁸ <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/bireysel-basvuru-basin-duyurulari/hidroelektrik-santrali-projesiyle-ilgili-ced-kararinin-iptali-istemiyle-acilan-davanin-sure-yonunden-reddedilmesi-nedniyle-mahkemeye-erisim-hakkinin-ihlal-edilmesi/>

24 Şubat 2019

- KHK ile kapatılan *JİNHA*'nın editörü Zehra Doğan, Tarsus Kapalı Kadın Cezaevi'nden tahliye edildi.²⁶⁹ Doğan, sokağa çıkma yasağının ilan edildiği Mardin-Nusaybin'de çizdiği resimleri sosyal medyada paylaştığı ve haberleri nedeniyle “terör örgütü propagandası yaptığı” suçlamasıyla 12 Haziran 2017'de tutuklanmıştı.²⁷⁰

26 Şubat 2019

- AYM, İbrahim Soylu adlı vatandaşın 13 ay tutuklu kaldıktan sonra mahkemeye çıkarılması konusunda hak ihlali yaşandığına karar vererek, “makul sürede yargılama süreci başlamalıydı” görüşünü dile getirdi. AYM'nin kararında, “Anayasa'nın 19. maddesinden kaynaklanan temel güvencelerden biri de tutukluluğa karşı itirazın hakim önünde yapılan duruşmalarda etkin olarak incelenmesi hakkıdır. İsnat edilen suç kapsamında tutukluluk durumunun duruşmasız olarak incelenmesi ve yaklaşık on üç ay boyunca bu şekilde devam eden bir usule göre özgürlüğünden yoksun bırakılması başvurucuya yeterli güvencelerin sağlanmaması sonucunu doğurmuştur. Anayasa Mahkemesi açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir” denildi. AYM, ayrıca Soylu'ya 5.000 lira tazminat ödenmesine hükmetti.²⁷¹ Soylu, 2012'de “silahlı terör örgütüne üye olma, mala zarar verme, terör örgütü propagandası yapma ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etme” iddialarıyla 13 ay tutuklu kaldıktan sonra mahkemede ilk duruşmasında beraat etmiş, bunun üzerine AYM'ye bireysel başvuruda bulunmuştu.²⁷²

- Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi, *NRT TV* kameramanı Rojhat Doğru'nun, “delillerin önemli ölçüde toplanmış olması, suç vasfının değişme ihtimali ve sanığın tutuklu kaldığı süreyi göz önünde bulundurarak” tahliyesine karar verdi. Mahkeme, Doğru'nun yurt dışına çıkış yasağı ve Cumartesi günleri karakolda imza atması şartıyla adli kontrole serbest bırakılmasına hükmetti. Doğru, “devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma, kasten yaralama” suçlamalarıyla 5 Aralık 2018'de tutuklanmıştı.²⁷³

- TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 29. Meclis Başkanı olarak seçilmesi ardından gerçekleştirdiği ilk Başkanlık Divanı toplantısında Binali Yıldırım döneminde parlamento muhabeirlerine uygulanan milletvekili lokantasını kullanma yasağını kaldırdı. Şentop, CHP'li Meclis Başkanvekili Levent Gök ve HDP'li Meclis Başkanvekili Mithat Sancar'ın yasağa son verilmesi taleplerini dinledikten sonra yasağı kaldırma kararını açıkladı. Parlamento muhabeirleri, TBMM ana binadaki “üyeler lokantasını” milletvekilleriyle birlikte yeniden kullanabilecek. Yıldırım, başlattığı yasak uygulamasını son haftalarda kısmen esnetmiş ve üyeler lokantasında muhabeirler için birkaç masa ayrılmasını sağlamıştı. Ancak bu durum da sıkıntıyı çözmemişti.²⁷⁴

- İstanbul 32. Asliye Ceza Mahkemesi, Sine-Sen Genel Başkanı Zafer Ayden ve Beyoğlu Kent Savunması'ndan Deniz Özgür'ün “Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret” suçlamasıyla yargılandıkları davada beraat kararı verdi. Ayden ve Özgür, 10 Ekim 2015'teki Ankara Gar Saldırısını protesto etmek için Galatasaray Meydanı'nda katıldıkları eylemde “Katil Erdoğan” sloganı attıkları gerekçesiyle “Cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasıyla yargılanıyorlardı.²⁷⁵

27 Şubat 2019

- AYM, Devlet Tiyatroları'nın kurum içi paylaşım sitesinde yazdığı eleştirel yazılar ne-

²⁶⁹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-47348699>

²⁷⁰ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-40250591>

²⁷¹ <https://www.anayasa.gov.tr/icsayfalar/basin/kararlaraailiskinbasinduyurulari/bireyselbasvuru/detay/dokuman/pdf/243.pdf>

²⁷² <https://www.evrensel.net/haber/374465/13-ayin-ardindan-mahkemeye-cikan-vatandasa-aymden-ihlal-karari>

²⁷³ <https://www.evrensel.net/haber/374510/gazeteci-rojhat-dogru-hakkinda-tahliye-karari>

²⁷⁴ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1266785/TBMM_nin_yeni_baskani_Sentop_un_ilk_icraati_bakin_ne_oldu.html

²⁷⁵ <https://sendika63.org/2019/02/sine-sen-genel-baskani-zafer-ayden-erdogana-hakaret-davasindan-beraat-etti-531985/>

deniyle “kınama cezası” alan tiyatro sanatçısı Tuncer Yıǧcı’nın “ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine” hükmetti. Ankara Devlet Tiyatrosu’nda 28 yıldır görev yapan sanatçı Tuncer Yıǧcı, kurum içi internet sitesinde idareyi ve bazı uygulamaları eleştirdiği gerekçesiyle yönetim tarafından “kınama cezası” ile cezalandırıldı. AYM, Yıǧcı’nın ifade özgürlüğü ihlal edildiği gerekçesiyle 5.500 lira manevi tazminat ödenmesine hükmetti.²⁷⁶

28 Şubat 2019

• Tunceli Cumhuriyet Başsavcılığı, darbe girişimine yönelik soruşturma kapsamında FETÖ ile bağlantılı olduğu iddiasıyla yargılanan Doç. Dr. Candan Badem hakkında takipsizlik kararı verildi.²⁷⁷

• AYM, Metin Yalçın’ın yazdığı bir yazı nedeniyle kayıtlı olduğu Balıkesir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası’nca cezalandırılmasının Anayasa’nın 26. maddesindeki ifade özgürlüğü hakkının ihlali olduğuna hükmetti.²⁷⁸

²⁷⁶ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/anayasa-mahkemesinden-ifade-ozgurlugu-karari-631880.html>

²⁷⁷ <https://www.birgun.net/haber-detay/candan-bademe-fetoden-takipsizlik-karari-muhelif-oldugum-icin-atildim.html>

²⁷⁸ <https://odatv.com/aymden-muhalefet-dersi-28021908.html>

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

Kısaltmalar

AA: Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
AEJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa KONSEYİ Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP ajansı: Associated Press
AP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BLA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTk: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve Şam
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DİHA: Dicle Haber Ajansı
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi
EMO: Elektrik Mühendisleri Odası

ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği
ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
İPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İSİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Cıvaken Kurdistan (Kürdistan Toplulukları Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükümünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTİ+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MGK: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnisyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu
ÖİB: Özgürlük için Basın

ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Tevgera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TUGADER: Tuzla Gazeteciler Derneği
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayımcılar Birliği
TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)